

HIBRIDINIS MOKYMAS(IS)

WWW.HYLEARN.EU

**Funded by
the European Union**

*Mokymo(si) medžiaga.
Hibridinio mokymo(si) gerosios praktikos
sąvadas Hy Learn: 2024*

AUTORIAI:

Daina Gudonienė
Evelina Stanevičienė
Laimutė Ruzgienė
Edita Žaromskienė
Francisco Javier Morales Luque
Javier Martinez Valenzuela
Maciej Dymacz
Martyna Kurek
Marzena Bakala-Sikora

Bibliographic information is available on the Lithuanian
Integral Library Information System (LIBIS) portal
ibiblioteka.lt

ISBN 978-609-08-0512-1

Funded by
the European Union

HYBRID LEARNING METHODOLOGY FOR ANDRAGOGUES
2022-1-LT01-KA220-ADU-000086565

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Šis kūrinys atspindi tik autoriaus nuomonę, todėl Nacionalinė agentūra ir Europos Komisija negali būti laikomos atsakingomis už jame pateiktą informaciją.

TURINYS

1.	Įvadas	8
2.	Hibridinis mokymas(is): Situacijos analizė, projektavimo, kūrimo, tobulinimo, įgyvendinimo, vertinimo praktika	10
2.1.	Analizės ir planavimo etapas	13
2.2.	Projektavimo etapas	16
2.3.	Kūrimo etapas	21
2.4.	Įgyvendinimo etapas	23
2.5.	Vertinimo etapas	25
2.6.	Literatūros sąrašas	26
3.	Hibridinio mokymo(si) aktualumas	27
3.1.	SSGG analizė	29
3.2.	Literatūros sąrašas	33
4.	Hibridinio mokymo(si) taikymo sritys	34
4.1.	Gerosios patirties pavyzdžiai	35
4.2.	Literatūros sąrašas	38
5.	Pedagoginiai aspektai	39
5.1.	5.1. Suaugusiųjų mokymo(si) ypatumai hibridinio mokymo(si) erdvėje	42
5.2.	Hibridinio mokymo(si) pedagoginiai principai	46
5.3.	Hibridinio mokymo(si) scenarijai	49
5.4.	Suaugusiųjų besimokančiųjų įtraukimo į hibridinį mokymąsi strategijos	51
5.5.	Kaip sėkmingai ir patraukliai organizuoti hibridinį mokymąsi?	55
5.6.	Literatūros sąrašas	60

TURINYS

6.	Technologiniai aspektai	62
6.1.	Švietimo platformos	64
6.2.	Komunikacijos priemonės ir platformos	68
6.3.	Pokalbiais pagrįstas bendravimas	76
7.	Hibridinio mokymo(si) praktika: nacionaliniai atvejai	79
7.1.	Hibridinio mokymo(si) kursas „Multimedijos technologijos“	80
	Pradinė situacija	81
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	83
	Kūrimas	85
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	86
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	87
7.2.	Hibridinio mokymo(si) kursas „Bioinformatika“	89
	Pradinė situacija	90
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	91
	Kūrimas	93
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	94
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	95
7.3.	Hibridinis mokymas(is) kurse „IT projektų valdymas“	97
	Pradinė situacija	98
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	99
	Kūrimas	100
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	101
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	102

TURINYS

7.4.	7.4. Hibridinis mokymasis mokant vyresnio amžiaus žmones "Emocinis atsparumas. Praktinės rekomendacijos"	103
	Pradinė situacija	104
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	106
	Kūrimas	108
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	110
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	111
7.5.	7.5. Hibridinis mokymasis mokant vyresnio amžiaus suaugusiuosius "Pozityvios gyvenimo strategijos: nustok nerimauti, pradėk gyventi!"	113
	Pradinė situacija	114
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	116
	Kūrimas	117
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	118
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	119
7.6.	7.6. Hibridinis mokymasis mokant vyresnio amžiaus suaugusiuosius "Tradicioniai rankdarbiai: Velykoms skirtų kiaušinių puošimas"	122
	Pradinė situacija	123
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	125
	Kūrimas	128
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	129
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	130
7.7.	Hibridinis mokymas(is) kurse „Šansas - naujos galimybės suaugusiesiems“	131
	Pradinė situacija	132
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	134
	Kūrimas	137

TURINYS

	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	139
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	140
7.8.	Hibridinis mokymas(is) kurse „Efektyvus 50+“	144
	Pradinė situacija	146
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	148
	Kūrimas	150
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	151
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	154
7.9.	Hibridinis mokymas(is) kurse „Silezijos programa, skirta kalbos ir kompiuterinių įgūdžių tobulinimui“	161
	Pradinė situacija	163
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	166
	Kūrimas	170
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	173
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	176
7.10.	Hibridinis mokymas(is) socialiai remtinų asmenų socialinės ir sveikatos priežiūros srityje	180
	Pradinė situacija	181
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	182
	Kūrimas	184
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	186
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	187
7.11.	Hibridinis mokymas(is) žmogiškųjų išteklių valdymo srityje	190
	Pradinė situacija	191
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	192
	Kūrimas	194

TURINYS

	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	195
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	196
7.12.	Hibridinis mokymas(is) skaitmeninės transformacijos programoje	198
	Pradinė situacija	199
	Projektavimas: mokymo(si), mokymo ir vertinimo strategija	200
	Kūrimas	202
	Hibridinio mokymo(si) scenarijų įgyvendinimas ir vertinimas	204
	Hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo sėkmės veiksniai	205

1. ĮVADAS

Šiuolaikinėje visuomenėje svarbu didinti kvalifikuotų andragogų, dirbančių su suaugusiais, skaičių. Andragogai (toliau - suaugusiųjų švietėjai arba, tiesiog, - švietėjai) turi būti pasirengę vesti mokymus hibridiniu būdu, t.y. kuomet paskaitos vyksta auditorijoje ir tuo pačiu metu dalis besimokančiųjų studijuoja nuotoliu. Šiam tikslui reikalinga virtuali mokymo(si) aplinka ir elektroniniai mokymo(si) ištekliai. Ši knyga padės švietėjams išsiaiškinti labiausiai tinkamus hibridinio mokymo(si) įgyvendinimo būdus švietime.

Šio leidinio tikslas - suteikti suaugusiųjų švietėjams žinių, kaip kurti ir įgyvendinti hibridinio mokymo(si) (HM) praktiką.

Specifiniai tikslai:

1. Tobulinti suaugusiųjų švietėjų įgūdžius, susijusius su hibridinio mokymo(si) praktikos kūrimu ir įgyvendinimu.
2. Didinti suaugusiųjų švietėjų informuotumą ir skaitmeninius įgūdžius, rengiant kursus pagal hibridinio mokymo(si) metodiką.
3. Suteikti priemones andragogams hibridinio mokymo(si) taikymui

Atliepiant bendrąjį projekto tikslą - tobulinti suaugusiųjų švietėjų įgūdžius, susijusius su hibridinio mokymo(si) praktikos kūrimu ir įgyvendinimu, planuojame pateikti šiuos konkrečius rezultatus:

1. parengti hibridinio mokymo(si) apžvalgą;
2. pateikti andragogams gerosios patirties pavyzdžių.

Pirmoje knygos dalyje išryškinama Hibridinio mokymo(si) (HM) aktualumas ir svarba, tikslo ir uždavinių nuoseklumas, turinio aiškumas ir išsamumas: tinkama apimtis, formos ir metodai, skirti suaugusiųjų švietėjams.

Antroje knygos dalyje pateikiami gerosios patirties organizuojant hibridinį mokymą(si) pavyzdžiai.

1. ĮVADAS

„Hibridinio mokymo(si) ir gerosios praktikos sąvadas“ parengtas įgyvendinant tarptautinį Erasmus+ strateginių partnerysčių projektą „Hibridinio mokymosi metodika andragogams“, projekto Nr. 2022-1-LT01-KA220-ADU-000086565.

Projekto partneriai iš Lietuvos, Lenkijos ir Ispanijos sukaupė didelę nuotolinio mokymo patirtį, kuri gali praversti organizuojant hibridinį mokymą – tiesiogiai taikant informacines technologijas (IT) kasdieniniame mokyme.

Šiame leidinyje yra pateikiama organizacinių/metodinių pasiūlymų suaugusiųjų švietėjams, norintiems dirbti hibridiniu būdu.

Mokymosi medžiagos įtvirtinimui kiekvieno skyriaus pabaigoje pateikiami klausimai įsivertinimui; teorinę medžiagą papildo ir vaizdžiai iliustruoja projekto partnerių pateikti gerosios patirties pavyzdžiai.

Daugiau apie projektą ir jo metu sukurtus rezultatus skaitykite interneto svetainėje: www.hylearn.eu

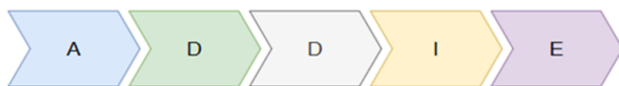
2. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS): SITUACIJOS ANALIZĖ, PROJEKTAVIMO, KŪRIMO, TOBULINIMO, ĮGYVENDINIMO IR VERTINIMO PRAKTIKA

Hibridinis mokymas(is) tiesiogiai siejamas su nuotoliniu ir mišriuoju mokymusi, kuomet vieni ugdymo proceso dalyviai mokosi auditorijoje, kiti tuo metu mokosi sinchroniškai nuotoliniu būdu, o internetinis turinys besimokantiejiems, atsižvelgiant į nuotolinio mokymo(si) reikalavimus, turi būti pateikiamas geriausios kokybės.

Šioje knygoje daugiausia dėmesio skiriame penkiems ADDIE (angl. Analysis, Design Development, Implementation and Evaluation) modelio procesams, skirtiems hibridinio mokymo(si) turiniui kurti. Viena iš ADDIE modelio pasirinkimo taikyti priežasčių yra ta, kad jis yra nuoseklus rengiant dideles ir sudėtingas mokymo programas ar projektus.

Nuotolinio ir mišraus (įskaitant hibridinį) mokymo(si) procesų organizavimas, eiliškumas, pasirinkimas ir planavimas yra vieni svarbiausių kokybinių aspektų taikant technologijomis grindžiamą mokymąsi, nepriklausomai nuo mokymo(si) būdo (kasdienis, mišrus, nuotolinis ar hibridinis).

Siūlomi nuotolinio ir mišraus (įskaitant hibridinį) mokymo(si) organizavimo procesai grindžiami ADDIE modeliu. ADDIE modelis (1 pav.) padeda konstruktyviai ir sistemingai konstruoti mokymo(si) procesus nuo planavimo iki vertinimo (<https://educationaltechnology.net/the-ADDIE-model-instructional-design>).

1 pav. ADDIE proceso modelis.

2. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS): ESAMA ANALIZĖS, PROJEKTAVIMO, KŪRIMO, TOBULINIMO, ĮGYVENDINIMO, VERTINIMO PRAKTIKA

Analizė (A - Analysis). Prieš pradėdant rengti nuotolinio ar mišraus mokymo kursą, pirmiausia reikia išanalizuoti esamą padėtį. Labai svarbu susidaryti aiškų vaizdą, susijusį su turima infrastruktūra, technologijomis, mokymo metodais ir mokymo(si) tikslais bei tiksline grupe.

Projektavimas (D - Design). Projektavimo etape turėtų būti apžvelgiama visa analizės etape gauta informacija ir priimami pagrįsti sprendimai dėl mokymo(si) kursų programos.

Kūrimas (D - Development). Po analizės ir projektavimo etapų seka kūrimo procesas. Šiame etape įgyvendinamos projektavimo etape išdėstytos kurso turinio idėjos.

Įgyvendinimas (I - Implementation). Sukurtas nuotolinio mokymo(si) kursas turi būti išbandytas ir patvirtintas. Šiuo tikslu mokymo(si) proceso dalyviai kviečiami prisijungti ir mokytis.

Vertinimas (E - Evaluation). Paskutinis ADDIE modelio žingsnis yra vertinimas. Sukūrus nuotolinio ar mišraus mokymo(si) kursą, būtina suplanuoti pasiekimų vertinimą ir surinkti besimokančiųjų atsiliepimus, t. y., ar kursas buvo gerai parengtas ir išdėstytas.

2. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS): ESAMA ANALIZĖS, PROJEKTAVIMO, KŪRIMO, TOBULINIMO, ĮGYVENDINIMO, VERTINIMO PRAKTIKA

Vienas išskirtinių ADDIE modelio savybių yra ta, kad jį galima naudoti kaip nenutrūkstamą ciklą. Pavyzdžiui, paskutiniame vertinimo etape surenkate atsiliepimus apie kursą ir, remdamiesi šiais atsiliepimais, priimate sprendimą: arba baigiate kurso rengimą, arba grįžtate į pradinį analizės etapą, kuriuo pradedamas naujas kurso rengimo ir būtinų pakeitimų ciklas.

2.1. ANALIZĖS IR PLANAVIMO ETAPAS

Esamos situacijos ir poreikių analizė padeda nustatyti kiekvieno dalyko mokymo(si) tikslus ir uždavinius. Šiame etape (2 pav.) labai svarbu sužinoti arba išsiaiškinti tikslinę grupę ir nuspręsti, kaip bus dirbama.

2 pav. ADDIE proceso modelio planavimo etapas (A)

Esamos situacijos vertinimo etape siūloma atsakyti į šiuos klausimus:

1. Kokia yra tikslinė dalyko/kurso auditorija, kas yra besimokantieji? Svarbu išsiaiškinti, ką jie jau žino ir kokių įgūdžių jau turi. Charakteristikos, į kurias reikia atkreipti dėmesį, atspindi besimokančiojo profilio modelyje.
2. Kokie yra kurso mokymo(si) tikslai ir rezultatai ir kodėl apskritai dėstomas šis kursas? Atsakymas į šį klausimą turėtų būti pagrįstas bendrąja mokymo programa.
3. Tikslams pasiekti reikalingi ištekliai. Taigi, prieš rengiant kursą, reikia įvertinti techninius, žmogiškuosius, finansinius, laiko, žinių ir įgūdžių išteklius.
4. Kokie yra techniniai reikalavimai? Šie reikalavimai kyla iš nuotolinio ir mišraus (įskaitant hibridinį) mokymo modelį, t.y. kokia planuojama infrastruktūra, IKT įranga, ugdymo procese dalyvaujančių dalyvių profilių kategorijos.

Reikalavimai apibrėžiami parengiamajame nuotolinio ir mišriojo (įskaitant hibridinį) mokymo(si) etape. Svarbu, kad juos žinotų kursus rengiantys švietėjai.

5. Kai situacija aiški, galima pereiti prie kurso planavimo, t. y. nuspręsti, kokia kurso struktūra bus tinkamiausia tikslams pasiekti. Įvertinus turimus išteklius ir reikalavimus, bus galima nustatyti, į kiek dalių būtų tikslinga suskirstyti kursą, kada vyks žinių ir įgūdžių vertinimas ir kokią įtaką jis turės galutiniam įvertinimui.

6. mokymo(si) ištekliai yra pagrindinis kurso elementas. Šiame etape turėtumėte išsiaiškinti, kokius mokymo(si) išteklius planuojate naudoti. Pirmiausia reikia nuspręsti, kokie bus pagrindiniai informacijos šaltiniai: tradiciniai ar skaitmeniniai. Ar kokybiškos dalykinės informacijos galima rasti internete ir ar ji lengvai prieinama? Ar yra atvirų išorinių šaltinių, kuriais būtų galima naudotis? Jei reikia sukurti papildomus mokymo išteklius, ar institucijoje yra specialistas, kuris galėtų padėti?

2.1. ANALIZĖS IR PLANAVIMO ETAPAS

7. Šiame etape taip pat turi būti numatyta, kaip bus atliekamas žinių ir įgūdžių vertinimas, t. y. mokymo(si) rezultatų pasiekimo vertinimas. Kokie pasiekimų vertinimo kriterijai ir lygiai bus naudojami? Ar bus galimybė atlikti pakartotinį vertinimą, jei nepasiektas reikiamas lygis?

Atsakius į šiuos klausimus ir suplanavus kursą, galima pereiti prie kurso projektavimo.

2.2. PROJEKTAVIMO ETAPAS

Projektavimo etapas dažnai reikalauja daug laiko ir dėmesio detalėms. Šiame etape (3 pav.) turime nuspręsti, kaip geriausiai perteikti žinias tikslinei auditorijai, ir parengti kursą.

3 pav. ADDIE proceso modelio projektavimo etapas (D).

Pirmasis žingsnis kuriant kursą - apsispręsti dėl mokymo(si) metodo. Mokymo būdą nustato švietimo įstaiga, išanalizavusi esamą situaciją ir nuotolinio arba mišriojo mokymo(si) galimybes. Švietėjas turi žinoti administracijos priimtą sprendimą dėl mokymo būdo, pavyzdžiui, ar visi dalykai bus dėstomi nuotoliniu, mišriu ar hibridiniu būdu, ar kai kurie užsiėmimai ar dalykai bus vedami nuotoliniu, o kai kurie - mišriu ar hibridiniu būdu. Jei švietėjui suteikiama galimybė pasirinkti organizavimo būdą, šiame etape jis turi priimti sprendimą, atsižvelgdamas į analizės etape nustatytus dalykus: tikslinę auditoriją, kurso tikslus ir įvairius apribojimus bei reikalavimus. Jei tikslinė auditorija neturi pakankamai skaitmeninių įgūdžių, kurso elementai turėtų būti kuo paprastesni. Jei ketinama naudoti interaktyvius elementus, rekomenduojama juos pirmiausia išbandyti. Kitas galimas variantas (jei leidžia sąlygos ir galimybės) - mišrusis mokymo(si) metodas, kai nuotolinį mokymąsi keičia pusiau kontaktiniai susitikimai.

Antrasis šio etapo žingsnis - sukurti kurso strategiją. Ši strategija turėtų apimti užsiėmimus, diskusijas, užduotis, testus, papildomus mokymo(si) išteklius, kurie padėtų besimokantiesiems geriau suprasti kurso medžiagą. Mokymo(si) strategijos tikslus galima įvardyti taip:

1. Iš anksto informuokite besimokančiuosius apie tai, kokios temos bus nagrinėjamos tam tikrame kurso skyriuje ir motyvuokite juos paaiškindami, kokią naudą jiems duos žinios bei įgūdžiai, kuriuos jie įgis ugdymo proceso metu. Galima tikėtis, kad motyvuojant besimokančiuosius, jie labiau susidomės mokymusi.
2. Pateikite kursą kuo paprasčiau ir glausčiau, venkite nereikalingų detalių, t. y. neįtraukite nieko, kas nesusiję su kurso tikslais ir įgūdžiais, kurių siekiama išmokyti. Reikėtų įtraukti keletą pavyzdžių, kurie padėtų besimokantiesiems geriau suprasti medžiagą.
3. Labai svarbu suteikti besimokantiesiems galimybę praktikuotis. Taip pat svarbu laiku pateikti grįžtamąjį ryšį apie atliktas užduotis, kad besimokantieji geriau suprastų medžiagą ir patobulintų savo įgūdžius.
4. Po kursų naudinga aptarti rezultatus su besimokančiaisiais. Tai gera proga apibendrinti kursą ir įtvirtinti įgytas žinias, kurias jie galės pritaikyti ateityje. Taip pat tai yra galimybė besimokantiesiems užduoti klausimus apie temas, kurias jie galbūt nelabai gerai suprato.

Trečiasis žingsnis - pasirinkti besimokančiųjų vertinimo metodiką ir refleksyvią praktiką. Analizės etape buvo apibrėžti mokymo tikslai ir rezultatai. Atsižvelgiant į konkrečius kurso tikslus, svarbu nuspręsti, kaip teisingai nustatyti, ar besimokantieji pasiekė kurso tikslus. Svarbu pasirinkti tokį besimokančiųjų vertinimo būdą, kuris aiškiai parodytų, ar jie įgijo kurso metu reikalaujamų žinių ir įgūdžių. Šiame etape bus naudinga informacija apie tikslinę auditoriją, nes nuo jos gali priklausyti besimokančiųjų pasiekimų vertinimo būdo pasirinkimas. Besimokančiųjų amžius, turimos žinios ir įgūdžiai bei skaitmeninis raštingumas lems, kokias užduotis jie galės atlikti ir koku būdu.

Ketvirtasis žingsnis - pats kurso kūrimas. Šiame etape, priklausomai nuo pasirinkto mokymo metodo ir atsižvelgiant į parengtą strategiją bei vertinimo metodiką, būtina suplanuoti pasirinkto kurso turinį, užduotis dalyviams, žinių ar įgūdžių vertinimo planą, žinių patikrinimo testus, tinkamiausias IT priemones vaizdo įrašams ar grafikai kurti, kiekvienos pamokos veiklų trukmę.

Šiame procese labai svarbus mokymo(si) kurso kūrėjo kūrybiškumas. Siekiant, kad mokymo(si) kursas būtų kuo įdomesnis ir kokybiškesnis, reikia iš anksto pasirengti pamokos scenarijų su keliais vaizdo elementais tekste arba išsamų planą su aprašymais ir schemomis. Nepriklausomai nuo pasirinkto formato, kurso plane turėtų būti aprašytos pagrindinės kurso temos ir tikslai, taip pat trumpai aprašytas puslapių turinys ir navigacijos juose idėja. Pagrindinis šio etapo rezultatas - patogus naudoti dokumentas, skirtas kurso kūrimo etapui.

Projektavimo etape svarbu pasirinkti tinkamą strategiją ir scenarijų, kad būtų galima sėkmingai sukurti mokymo(si) kursą ir suplanuoti mokymąsi.

Siūlomi trys scenarijai:

1 scenarijus. E. mokymo(si) scenarijus, skirtas nuotoliniam ir mišriam mokymuisi („Apverstos klasės“ metodas).

- Naudokite nuotolinį ir mišrųjį (įskaitant hibridinį) mokymąsi.
- Sukurkite arba pasirinkite mokymo(si) turinį nuotoliniam ar mišriam mokymuisi iš atvirųjų švietimo išteklių saugyklų.
- Kurkite ir tobulinkite vertinimo priemonės.
- Sukurkite erdvę bendravimo ir bendradarbiavimo mokymo(si) tikslams (institucinėje mokymo(si) platformoje arba virtualioje mokymo(si) aplinkoje).
- Atsižvelgdami į aplinkos funkcionalumą, sukurkite žaidybinius elementus, skirtus vertinimui ir refleksijai.
- Organizuokite bendrą veiklą grupiniam darbui.
- Naudojant „Apverstos klasės“ metodą, daugiausia dėmesio skirkite refleksijai ir savarankiškam mokymuisi.

2 scenarijus. Švietimo technologijų parinkimo ir taikymo scenarijus.

Suaugusiųjų mokymo organizacijoms rekomenduojama sukurti vieningą technologinę aplinką (virtualią mokymo(si) aplinką ir kt.), kurioje būtų užtikrintos turinio kūrimo, pateikimo, vertinimo, bendradarbiavimo ir stebėsenos funkcijos.

Rekomenduojame, kad atskiros technologijos būtų integruotos į mokymo procesą tik tuo atveju, jei jas galima pasiekti iš pagrindinės mokyklos valdomos platformos (be atskiro prisijungimo). Valdoma mokymo platforma turėtų teikti vaizdo paskaitų, interaktyvaus turinio kūrimo, elektroninių knygų kūrimo, vertinimo, stebėjimo, diskusijų, bendradarbiavimo ir žaidybinimo elementus (pagal poreikį).

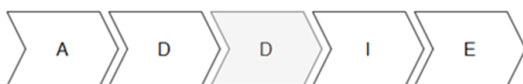
3 scenarijus. Saugos scenarijus, kuris parodo, kas turi būti įdiegta suaugusiųjų mokymo organizacijose, kad nuotolinis mokymas(is) ir mišrusis (įskaitant hibridinį) mokymas(is) būtų sėkmingas ir saugus.

- Užtikrinkite mokymo(si) proceso dalyvių duomenų apsaugą.
- Įsitinkite, kad mokymo(si) aplinka yra saugi ir neprieinama kenkėjiškoms programoms (sistemos atnaujinamos).
- Naudokite tik licencijuotą programinę įrangą.
- Valdykite mokymo(si) proceso eigą (ypač per egzaminus ir ataskaitas).
- Naudokite savo sukurtus arba atvirusius švietimo išteklius.

Scenarijų naudojimas padės andragogams sėkmingai kurti ir dėstyti mokomąjį dalyką ar kursą.

2.3. KŪRIMO ETAPAS

Kurso kūrimo etapas yra labai svarbus. Šiame etape įgyvendinamos ankstesniame etape sukurtos kurso turinio idėjos, atsižvelgiant į visas analizės etape aptartas aplinkybes ir apribojimus. Kurso kūrimo procesas apima vizualinį turinio išdėstymą pasirinktoje virtualioje mokymo(si) aplinkoje, tvarkaraščio sudarymą, mokymo(si) išteklių (pvz., vaizdo įrašų) sukūrimą arba parinkimą ir integravimą, kruopštų puslapių stilių ir spalvų parinkimą. Šiame etape turi būti atlikta viskas, kas susiję su tikrojo galutinio produkto, skirto besimokantiejiems, kūrimu (4 pav.).

4 pav. ADDIE proceso modelio kūrimo etapas (D).

Pirmasis kūrimo etapo žingsnis - sukurti kurso sistemą, t. y. įgyvendinti projektavimo etape sukurtą kurso struktūrą arba scenarijų.

Antrasis žingsnis - sukurti, atrinkti arba pritaikyti atvirose mokymo(si) išteklius. Remdamasis kurso projektu ir analize, švietėjas turėtų atrinkti arba sukurti visą metodinę medžiagą (vaizdo ir (arba) garso įrašus, tekstinius failus su aiškinamąja medžiaga, nuorodas į išorinius šaltinius), kuria besimokantysis galėtų naudotis skaitydamas, žiūrėdamas ir atlikdamas užduotį numatytiems kurso rezultatams pasiekti.

Trečiajame žingsnyje sukurti ir (arba) pritaikyti ištekliai integruojami į kurso veiklą.

2.3. PROJEKTAVIMO ETAPAS

Viena iš svarbiausių kūrimo etapo dalių yra kurso testavimas. Būtina patikrinti, ar sukurtas kursas yra tinkamas teikti, ar visos kurso dalys veikia, ar funkcijos yra tinkamos. Kūrimo proceso metu labai rekomenduojama kurti interaktyvias veiklas ir laikytis logiškos jų tvarkos (neįtraukite naujos temos, jei besimokantysis jai nėra tam pasirengęs).

2.4. ĮGYVENDINIMO ETAPAS

Pradėjus veikti kursui ir užsiregistravus naudotojams, būtina stebėti, ar nekyla problemų. Šiame etape vyksta mokymo(si) procesas (5 pav.).

5 pav. ADDIE proceso modelio pateikimo etapas (I).

Priklausomai nuo pasirinktos kurso vykdymo formos ir kitų aplinkybių, kuriomis organizuojamas mokymas(is), kurso įgyvendinimą daugiau ar mažiau sudaro šie etapai: švietėjų instruktavimas, besimokančiųjų parengimas, aplinkos parengimas ir mokymas(is). Švietėjų instruktavimas aktualus tuo atveju, kai kurso įgyvendinime dalyvauja švietėjai, kurie patys kurso nerengė. Tokiu atveju juos reikia supažindinti su kurso tikslais, veiklomis, turiniu ir vertinimo priemonėmis (testais). Švietėjams turi būti aišku, kaip naudotis kurso metu sukurtais priemonėmis ir kaip efektyviai jas naudoti mokant.

Besimokantieji taip pat turi būti susipažinę su mokymo(si) organizavimu. Jiems turi būti paaiškinti mokymo(si) tikslai, kaip jie bus pasiekti ir kaip bus vertinami jų pasiekimai. Švietėjai turi paaiškinti, kaip naudotis virtualioje aplinkoje sukurtais priemonėmis, ką daryti ir kur kreiptis, jei kas nors nepavyksta.

Svarbu paruošti aplinką (infrastruktūrą) kursams vykdyti. Priklausomai nuo pasirinkto mokymo metodo, pasiruošimas gali apimti šiuos punktus:

- Projektoriaus ir ekrano paruošimas (taikoma hibridiniam pristatymui).
- Tinkamo garso lygio patalpoje užtikrinimas.
- Mikrofonas, garsiakalbiai, ausinės.
- Tinkamas kompiuterio paruošimas vaizdo seansams (patikrinkite, ar įdiegta visa reikiama įranga).
- Rašymo lentos ir rašikliai, jei jie bus naudojami.

Iš anksto patikrinus ir paruošus reikiamas priemones, galima užtikrinti sklandesnį darbą klasėje.

2.5. VERTINIMO ETAPAS

Vertinimo etapu (6 pav.) siekiama išsiaiškinti, ar kursas yra efektyvus ir ar besimokantieji yra patenkinti mokymusi. Vertinimo etapas ir refleksijos etapas yra svarbūs informacijos rinkimo veiksmai, padedantys išsiaiškinti, ar kursą reikia peržiūrėti ir patobulinti. Šią informaciją galima surinkti per VMA, peržiūrint vidinius sistemos duomenis. Taip pat rekomenduojama kurso pabaigoje paprašyti besimokančiųjų užpildyti apklausą.

6 pav. ADDIE proceso modelio vertinimo etapas (E).

Vertinimo etapo pabaigoje turėtumėte turėti išsamią informaciją apie tai, ką reikia peržiūrėti ar patobulinti šiame ar būsimuose kursuose. Nuo rezultatų priklausys, ar šis kursas turėtų būti toliau kuriamas ir teikiamas.

KLAUSIMAI

1. Kas yra ADDIE?
2. Kokios yra ADDIE silpnosios pusės?
3. Kodėl ADDIE yra lankstus?
4. Kodėl mes naudojame ADDIE?
5. Kokie penki etapai yra siejami su ADDIE?

2.6. LITERATŪROS SĄRAŠAS

How we learn: Stages of learning. prieiga: <https://www.tckconsultant.org/stages-of-learning/>. [2020-11-05].

Nuotolinio mokymo(si) / ugdymo(si) vadovas. bendrasis ugdymas. Nacionalinė švietimo agentūra, Vilnius (2020). [https://www.emokykla.lt/upload/nuotolinis/nuotolinio%20mokymo%20vado\[1\]vas_3.pdf](https://www.emokykla.lt/upload/nuotolinis/nuotolinio%20mokymo%20vado[1]vas_3.pdf). [2020-10-11].

The addie model explained: Evolution, steps, and applications. [2023-11-01], <https://research.com/education/the-addie-model>

Jusas, V., Butkiene, R., Venčkauskas, A., Grigaliūnas, Š., Gudonienė, D., Burbaitė, R., & Misnevs, B. (2022). Sustainable and security focused multimodal models for distance learning. sustainability, 14(6), 3414. <https://doi.org/10.3390/su14063414>

<https://www.midas.lt/public-app.html#/research/dataobjects?page=1&pagesize=50&resourceid=162892&uuid=181e5134-72c2-42b3-abe0-5ebb5a9959bb&lang=l>

3. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) AKTUALUMAS

Mišrūs, apversti ir hibridiniai mokymo(si) modeliai (BFH - angl. Blended, flipped, and hybrid learning models) siūlo institucijoms ir dėstytojams naują požiūrį į tradicinį mokymo modelį ir vis dažniau aptinkami mokymo programose [1].

Kai kurie autoriai paminėjo tris komponentus, kurie yra svarbiausi mišraus, apversto ir hibridinio mokymo(si) modeliuose: lūkesčiai, klasės laiko panaudojimas ir technologijų vaidmuo.

Pirma, modeliai keičia besimokančiųjų ir švietėjų-instruktorių lūkesčius, susijusius su užsiėmimų laiku, ir turi įtakos kurso kūrimui. Šiais modeliais pereinama nuo į dėstytoją orientuotos pedagogikos (pvz., paskaitos) prie į besimokantįjį orientuotos pedagogikos (pvz., aktyvaus mokymo(si)), kai mažiau dėmesio skiriama švietėjo-instruktoriaus pateikiamam turiniui, o daugiau - besimokančiojo turinio taikymui (pvz., problemų sprendimui).

Antra, „klasės laiko“ (dažnai vadinamo „sėdėjimo laiku“ arba fiziškai klasėje praleidžiamu laiku) samprata yra lankstesnė: pavyzdžiui, kai kuriuose modeliuose iki 75 % klasės laiko gali būti pakeista mokymo(si) veikla už klasės ribų. Trečia, kuriant, pateikiant, vertinant ir peržiūrint kursą, dažnai integruojamos informacinės ir mokymo technologijos.

Kiti autoriai pateikia sisteminę apžvalgą, kurioje pateikiama tam tikrų įžvalgų apie konkrečią naują mokymo(si) erdvę - sinchroninio hibridinio arba mišraus mokymo(si) aplinką, kurioje vienu metu mokymo(si) veikloje gali dalyvauti ir vietoje esantys, ir nuotoliniu būdu besimokantys asmenys.

Atsižvelgiant į tai, kad sinchroninis hibridinis mokymas(is) yra palyginti naujas reiškiny, yra nedaug tyrimų, kuriuose nagrinėtas jo naudojimas ir efektyvumas [3].

3. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) AKTUALUMAS

Atsižvelgiant į dabartinius visuomenės pokyčius ir ES mokymo(si) visą gyvenimą programą, tiek aukštojo mokslo, tiek suaugusiųjų mokymo(si) institucijos raginamos nuolat galvoti apie tai, kaip sudaryti sąlygas žmonėms bet kuriuo jų gyvenimo etapu dalyvauti skatinančioje mokymo(si) veikloje. Dabartiniuose politikos dokumentuose dažnai kalbama apie mokymo(si) keliuose universitetuose ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo galimybes, nuotolines grupes sujungiant su tradicinėmis tiesioginio mokymo klasėmis.

Be to, kai kurie autoriai nurodė andragogų kompetencijų svarbą. Tai pritaikyta mokymuisi pagal suaugusiųjų andragogiką, teigiančią, kad jos ypatumai skiriasi nuo vaikų mokymo(si). Suaugusiųjų mokymo(si) kontekste galima pastebėti šias savybes:

- 1) Suaugusiųjų savęs suvokimas pereina nuo priklausomos asmenybės prie savarankiško žmogaus sampratos.
- 2) Suaugusiųjų patirtis tampa vis didesniu mokymo(si) resursu.
- 3) Suaugusiųjų pasirengimas mokytis tampa vis labiau orientuotas į savo pareigų plėtojimą.
- 4) Suaugusieji orientuojasi į mokymąsi, o perspektyvos keičiasi - nuo lengvai suprantamų žinių ir nuo orientacijos į dalyką prie orientacijos į problemą.
- 5) Suaugusiųjų mokymo(si) motyvacija yra vidinė.

Be to, hibridinio mokymo(si) (HM) modelis apibūdinamas kaip tikslingas technologijų naudojimas pakeisti laiką pamokoje į palankią aplinką besimokančiųjų mokymuisi.

3.1. SSGG ANALIZĖ

Hibridinį mokymąsi autoriai įvardija kaip mišriojo mokymo(si) rūšį. Mišrusis nuotolinis mokymas(is) turi sinchroninio ir asinchroninio mokymo(si) elementų. Mišrusis mokymas(is) - tai įvairių mokymo(si) aspektų (technologijų, veiklų, renginių) derinimas, siekiant sukurti optimalią mokymo(si) programą konkrečiai auditorijai. Tai viena iš naujų tendencijų aukštojo mokslo srityje. Mišrusis mokymas(is) sujungia geriausias tradicinio ir nuotolinio mokymo(si) savybes. Autoriai (D. Gudonienė et.al. 2020) [6] pateikia SSGG analizę įvairiais aspektais (žr. 1 lentelę).

3.1. SSGG ANALIZĖ

1 LENTELĖ. MIŠRAUS MOKYMO(SI) SSGG ANALIZĖ APŽVELGTOJE LITERATŪROJE

Stiprybės	Galimybės
-Patirties švietimo srityje kaupimas. -Darbuotojų kompetencijų kūrimas. -Atvira informacinė sistema. -Profesionalų tinklas plečiasi. -Užduotis galima atlikti besimokančiajam patogiu laiku. -Besimokantieji gali pasirinkti jiems tinkamą mokymo(si) tempą. -Didesnė vertinimo metodų įvairovė. -Kai kurių temų galima mokytis savarankiškai. -Galima naudoti tiek sinchronines, tiek asinchronines ryšio priemones.	-Palanki išorės ekonominė aplinka ir vystymosi tendencijos. -Atvirasis ir mišrusis mokymas(is). -Švietimo politikos kūrimas. -Spartus informacinių technologijų vystymasis. -Mišrusis mokymas(is) taip pat leidžia labiau individualizuoti mokymąsi, atsižvelgiant į kiekvieno besimokančiojo tempą ir gebėjimus. -Galimybės puoselėti bendradarbiavimo kultūrą.

Silpnybės	Grėsmės
-Mišraus mokymo(si) įgūdžių stoka. -Besimokantiejiems trūksta motyvacijos -Suaugusiųjų švietėjams, kuriems trūksta patirties. -Sudėtingas kokybės užtikrinimo procesas. -Daugeliui nuotolinio mokymo mokytojų trūksta IT kompetencijų. -Visi mokymo proceso dalyviai turi turėti bent minimalias instrukcijas kaip taikyti reikiamą įrangą. -Reguliarus bendradarbiavimas yra labai svarbus organizuojant mokymąsi. -Mišrusis mokymas(is) vis dar reikalauja, kad besimokantieji dalyvautų mokymo įstaigoje. -Apžvelgę temas, turite nuspręsti, kurias iš jų, jūsų manymu, besimokantieji galės išmokti savarankiškai namuose.	-Didelė konkurencija. -Iššūkiai nuo sistemos planavimo iki įgyvendinimo. -Asmens duomenų apsauga. -Specialiųjų poreikių turintys besimokantieji gali susidurti su papildomais sunkumais. -Galimas įsilaužimas į kompiuterį arba asmens duomenų vagystė. -mokymo(si) pobūdžio pokyčiai -besimokantiejiems gali sukelti papildomą nerimą ir stresą. -Be pagalbininko mokytojai gresia perdegimo pavojus dėl padidėjusio darbo krūvio.

Hibridinis mokymas(is). Hibridinis mokymas(is) čia apibrėžiamas kaip mokymas(is), kai vienu metu mokosi klasėje esantys besimokantieji ir asmenys, kurie paskaitas klauso nuotoliniu būdu.

Šis mokymo būdas ypač naudingas, kai dalis besimokančiųjų negali lankyti paskaitų dėl judėjimo, vizų apribojimų, sveikatos problemų ir kitų priežasčių, trukdančių jiems dalyvauti paskaitose. Autoriai (Chen, 2014, Brazdeikis ir kt., 2020, Dhawan 2020) pateikia SSGG analizę iš skirtingų perspektyvų (žr. 2 lentelę).

3.1. SSGG ANALIZĖ

Stiprybės Rengimo patirtis. Technologijų taikymas. Profesionalų tinklas plečiasi.	Galimybės Taikymas kritiniais atvejais. Klasių mažinimas dėl epidemijos.
Silpnybės Sudėtingas mokymo(si) veiklos moderavimas. Sudėtingas kokybės užtikrinimo procesas. Daugeliui švietėjų trūksta mokymo naudojant technologijas patirties. Daugeliui nuotolinio mokymo švietėjų trūksta IT kompetencijų, kad galėtų mokyti tokiu būdu. Švietėjui reikia pagalbininko, kuris padėtų organizuoti hibridinį mokymo(si) procesą. Visi mokymo proceso dalyviai turi turėti bent minimalias specifikacijas atitinkančią įrangą. Reikalingas specialistas, kuris konsultuotų mokytojus technologijų naudojimo klausimais. Švietėjui palikus veiklą, mokymo procesas sulėtėja. Reikalingi mokymo metodai, tinkami tiek klasėje, tiek nuotoliniam mokymuisi.	Grėsmės Iššūkiai nuo sistemos planavimo iki įgyvendinimo. Sudėtingas nuotolinio darbo proceso valdymas. Daug atvirųjų išteklių. Specialiųjų poreikių turintys asmenys gali susidurti su papildomais sunkumais. Galimas įsilaužimas į kompiuterį arba asmens duomenų vagystė. mokymo(si) pobūdžio pokyčiai besimokantiejiems gali sukelti papildomą nerimą ir stresą. Be pagalbininko švietėjui gresia perdegimo pavojus dėl padidėjusio darbo krūvio.

Šiuolaikiniai suaugusieji yra apsupti skaitmeninių technologijų. Tačiau jie nėra vienodai pasirengę technologijų ateičiai: visuomenėje vis dar egzistuoja įvairios skaitmeninės atskirties problemos, kurios paliečia ir jaunąją kartą. Suaugusieji turėtų būti mokomi skaitmeninio raštingumo suaugusiųjų mokymo organizacijose, kad būtų atsižvelgta į jaunosios kartos poreikius.

KLAUSIMAI

1. Kokias HM stipriąsias puses galite įvardyti?
2. Kokias HM galimybes galite įvardyti?
3. Kokias HM silpnības galite įvardyti?
4. Nurodykite keletą HM grėsmių.

3.2. LITERATŪROS SĄRAŠAS

Saichaie, K. (2020). Mišrus, apverstas ir hibridinis mokymas(is): Apibrėžtys, raida ir kryptys. *New Directions for Teaching and Learning*, 2020(164), 95-104.

Raes, A., Detienne, L., Windey, I., & Depaepe, F. (2020). Sisteminė literatūros apžvalga apie sinchroninį hibridinį mokymąsi: nustatytos spragos. *Learning Environments Research*, 23, 269-290.

Mulhayatiah, D., P. Sinaga, D. Rusdiana, I. Kaniawati ir H. Y. Suhendi. "Pedagoginis ir profesinis fizikos mokytojų rengimas: kodėl svarbus hibridinis mokymas(is)?". In *Journal of Physics (Fizikos žurnalas): Conference Series*, vol. 1806, no. 1, p. 012036. IOP Publishing, 2021 m.

<https://www.midas.lt/public-app.html#/research/dataObjects?page=1&pageSize=50&resourceId=162892&uuid=181e5134-72c2-42b3-abe0-5ebb5a9959bb&lang=l>

4. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) TAIKYMO SRITYS

Hibridinis mokymas(is) praktiškai įgyvendinamas taikant įvairius metodus ir būdus, atsižvelgiant į konkrečios švietimo įstaigos organizacijos ir sektoriaus poreikius ir tikslus.

4.1. GEROSIOS PATIRTIES PAVYZDŽIAI

Mišrūs mokymo(si) modeliai. Mišrusis mokymas(is) paprastai apima internetinių ir kontaktinių mokymo metodų derinį. Daugelis universitetų ir kalbų mokyklų siūlo mišriuosius kursus, kuriuose derinamos paskaitos internetu, diskusijos ir užduotys, taip pat kontaktiniai užsiėmimai, kuriuose besimokantieji gali praktiškai išbandyti savo įgūdžius ir bendrauti su bendraamžiais. Pavyzdžiui, kalbų mokyklos dažnai siūlo mišrias kalbų mainų programas, pagal kurias besimokantieji asmenys gali lavinti savo kalbos įgūdžius virtualiai su užsienio kalbų bendramoksliais ir asmeniškai bendrauti su vietos gyventojais. Mišrusis mokymas(is) leidžia lanksčiau planuoti užsiėmimus ir sumažinti besimokančiųjų skaičių klasėse bet kuriuo metu, o tai gali būti ypač svarbu tam tikrais laikotarpiais, pavyzdžiui, per patį COVID-19 pandemijos įkarštį.

Internetinės mokymo(si) platformos. Daugelis institucijų naudoja internetines mokymo(si) platformas, tokias kaip „Moodle“, „Teams“ ar „Blackboard“, kad pateiktų kursų turinį ir palengvintų besimokančiųjų ir dėstytojų bendravimą. Virtualiose klasėse besimokantys asmenys ir dėstytojai gali bendrauti realiuoju laiku, naudodamiesi tokiomis funkcijomis kaip vaizdo konferencijos, pokalbiai ir dalijimasis ekranu. Be to, šiose platformose gali būti internetinių testų, diskusijų forumų ir kitų interaktyvių funkcijų, skirtų sudominti besimokančiuosius ir skatinti mokymąsi. Kita vertus, dėstytojai gali stebėti jų pažangą ir pažymius.

Sinchroninis ir asinchroninis mokymas(is). Hibridinis mokymas(is) gali apimti tiek sinchroninius (gyvai), tiek asinchroninius (įrašytus) mokymo metodus. Pavyzdžiui, dėstytojas gali skaityti tiesioginę paskaitą klasėje, kuri taip pat transliuojama internetu asmenims, negalintiems dalyvauti kontaktiniu būdu. Dėstytojai gali įrašyti paskaitas arba sukurti mokomuosius vaizdo įrašus, kuriuos besimokantieji gali peržiūrėti bet kuriuo metu.

„Apversta klasė“. Taikant „apverstos klasės“ modelį, besimokantieji, prieš eidami į užsiėmimą, mokosi naujo turinio savarankiškai, o tada akivaizdinės pamokos metu aptaria ir pritaiko įgytas žinias. Šis metodas gali būti veiksmingas skatinant aktyvų mokymąsi ir besimokančiųjų įsitraukimą.

Mokymas(is) bendradarbiaujant. Hibridinis mokymas(is) taip pat gali palengvinti mokymąsi bendradarbiaujant, nes besimokantieji gali kartu dirbti su grupiniais projektais ar užduotimis tiek internetu, tiek asmeniškai. Šis metodas skatina komandinį darbą ir bendravimo įgūdžius, kurie yra vertingi daugelyje profesinių sričių.

Apskritai, hibridinis mokymas(is) yra lankstus ir lengvai pritaikomas metodas, kurį galima pritaikyti įvairių asmenų ir institucijų poreikiams, naudojant įvairias priemones ir metodus. Jis suteikia įvairių privalumų, įskaitant didesnę švietimo prieinamumą, didesnę besimokančiųjų įsitraukimą ir geresnį bendradarbiavimo ir bendravimo įgūdžius.

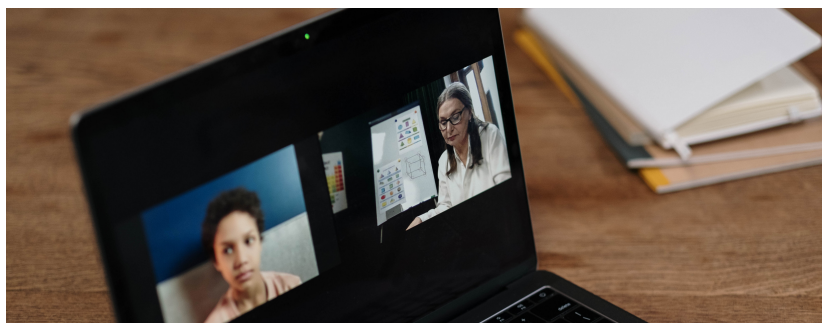
Vis labiau populiarėja mišrusis mokymas(is), kai tradicinis mokymas klasėje derinamas su internetiniais ir skaitmeniniais ištekliais įvairiose srityse ir ekonomikos sektoriuose. Štai keletas svarbiausių hibridinio mokymo(si) taikymo sričių Ispanijoje pavyzdžių:

4.1. GEROSIOS PATIRTIES PAVYZDŽIAI

Švietimas. Hibridinis mokymas(is) plačiai taikomas švietimo sektoriuje - nuo pradinių ir vidurinių mokyklų iki universitetų ir suaugusiųjų švietimo. Daugelis Ispanijos mokyklų, universitetų ir suaugusiųjų mokymo centrų pritaikė hibridinio mokymo(si) modelius, pagal kuriuos tiesioginis mokymas derinamas su internetiniais kursais ir testais. Hibridinis mokymas(is) leidžia įstaigoms suteikti daugiau lankstumo studentams, leidžiančio jiems mokytis internetu arba gyvai, atsižvelgiant į jų mokymo(si) poreikius.

Kalbų mokymas(is). Hibridinis mokymas(is) yra ypač efektyvus kalbų mokymo(si) būdas. Hibridinis kalbų mokymas(is) tampa vis populiaresnis, nes studentai gali lankyti pamokas tiesioginio kontakto būdu ir tuo pačiu metu naudotis internetiniais ištekliais, kad praktiškai lavintų kalbos įgūdžius. Šis metodas leidžia besimokantiems praktikuoti kalbos įgūdžius klasėje, o internete mokytis savo tempu.

Profesinis mokymas. Hibridinis mokymas(is) taip pat naudojamas darbuotojų profesiniam mokymui. Daugelis įmonių taiko hibridinio mokymo(si) modelius, kad galėtų ekonomiškai efektyviai ir lanksčiai mokyti darbuotojus. Tai leidžia darbuotojams įgyti naujų įgūdžių ir žinių derinant internetinius ir asmeninius mokymus.

4.1. GEROSIOS PATIRTIES PAVYZDŽIAI

Sveikatos priežiūra. Hibridinis mokymas(is) naudojamas sveikatos priežiūros specialistų tęstiniam mokymui ir kvalifikacijos kėlimui. Pavyzdžiui, hibridinis mokymas(is) naudojamas mokyti gydytojus ir slaugytojus naujų medicinos technologijų ir procedūrų.

Turizmas. Turizmo pramonėje hibridinis mokymas(is) naudojamas darbuotojams mokyti įvairiose srityse - nuo klientų aptarnavimo iki rinkodaros ir pardavimų. Šioje pramonės šakoje hibridinis mokymas(is) ypač naudingas, nes darbuotojai gali mokytis darbo vietoje ir kartu naudotis internetiniais išteklių.

Profesinis tobulėjimas. Mišrusis mokymas(is) taip pat naudojamas profesiniam tobulėjimui ir tęstiniam mokymuisi. Tai leidžia specialistams tobulinti savo įgūdžius ir žinias derinant internetines ir tiesioginio mokymo programas.

Neabejotinai galima teigti, kad mišrusis mokymas(is) tapo populiariu suaugusiųjų švietimo ir mokymo metodu, kuris suteikia lankstumo ir patogumo įvairaus amžiaus ir išsilavinimo studentams ir besimokantiejiems.

KLAUSIMAI

1. Kokios yra pagrindinės hibridinio mokymo(si) taikymo sritys?
2. Kaip veikia apversto klasės modelis?
3. Kas yra mokymas(is) bendradarbiaujant?

4.2. LITERATŪROS SĄRAŠAS

Calvo-Fernández, R., & Sancho-Vinuesa, T. (2020). Hibridinis mokymas(is) Ispanijoje: Hibridinis mokymas(is): dabartinių tendencijų ir iššūkių apžvalga. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17(1), 1-10.

García-Peñalvo, F. J., Cruz-Benito, J., & Rodríguez-Conde, M. J. (2021). Hibridinis mokymas(is) aukštajame moksle: Ispanijos konteksto analizė COVID-19 pandemijos metu. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 18(1), 1-16.

Area, M., & Adell, J. (2021). Hibridinis mokymas(is) ir švietimas Ispanijoje. In M. Area, & J. Adell (Eds.), *Hybrid education and learning: New directions for educators and learners* (p. 1-12). Springer.

García-Peñalvo, F. J. (2020). COVID-19 ir švietimas Ispanijoje: (Ispanija): iššūkiai ir galimybės, susijusios su internetiniu ir mišriuoju mokymusi. *Technologijos visuomenėje*, 63, 1-7.

Sangrà, A., González-Sanmamed, M., & Anderson, T. (2019). Kylančios mokymo(si) ekologijos tobulėjant technologijoms: A case study from Catalonia, Spain. In J. M. Spector, B. Lockee, & M. Childress (Eds.), *Learning, design, and technology: An international compendium of theory, research, practice, and policy* (p. 205-218). Springer.

5. PEDAGOGINIAI ASPEKTAI

2021-2027 m. ES skaitmeninio švietimo veiksmų plane pabrėžiama, kad reikia pritaikyti švietimą skaitmeniniam amžiui, gerinant skaitmeninę infrastruktūrą, skaitmeninį turinį ir mokytojų bei kitų švietimo ir mokymo darbuotojų skaitmeninio raštingumo kompetencijas. Kitame svarbiame ES dokumente - Europos socialinių teisių veiksmų plane - nustatytas plataus užmojo tikslas, kad iki 2030 m. bent 60 proc. visų suaugusiųjų kasmet dalyvautų mokymuose. Asmenys, turintys išlavintą mokymo(si) visą gyvenimą mąstyseną, yra geriau pasirengę prisitaikyti prie besikeičiančių ekonominių ir socialinių sąlygų ir virtualaus mokymo(si) konteksto: jie gali valdyti informacines technologijas ir palaikyti aktyvius socialinius ryšius tiek tradicinėje, tiek nuotolinėje aplinkoje. Tačiau, remiantis Eurostato 2020 m. duomenimis, suaugusiųjų dalyvavimas mokymo(si) veikloje yra mažesnis nei prieš Covid-19 pandemiją.

Prieinamumas ir lankstumas taip pat įvardijami kaip pagrindiniai suaugusiųjų mokymo(si) iššūkiai. Suaugusiųjų mokymas(is) turėtų būti lankstus laiko, vietos, išteklių, organizavimo ir pristatymo metodų požiūriu. Jis turėtų apimti įvairius metodus ir priemones, skatinančias dalyvavimą, įtraukimą ir motyvaciją mokytis. Naujasis mokymo ir mokymo(si) metodas - hibridinis mokymas(is) - atitinka tokios mokymo(si) aplinkos reikalavimus.

Hibridinis mokymas(is) tampa nauja mokymo(si) aplinka, kuri aiškiai parodo, kaip technologijos pakeitė pasaulį ir neginčijamai paveikė dabartinę švietimo sistemą, bei kaip jos paveiks švietimo ateitį.

Hibridinis mokymas(is) tampa nauja mokymo(si) galimybe, akivaizdžiai parodančia, kaip technologijos pakeitė pasaulį ir neginčijamai paveikė dabartinę švietimo sistemą.

5. PEDAGOGINIAI ASPEKTAI

„Hibridinis ugdymas yra pakankamai naujas reiškinys, itin aiškiai pažymintis technologinės pasaulio evoliucijos lūžio tašką, turintį neabejotiną reikšmę ne tik ateities, bet ir dabarties švietimui. Mokslininkų teigimu (Raad, Odhabi, 2021), neabejotiną hibridinio ugdymo sėkmę lemia informacinių technologijų, įskaitant dirbtinį intelektą, plėtra“. (Hibridinio mokymo(si) patirties analizė, Vilnius, 2021). Hibridinis mokymas(is) atskleidė inovatyvius būdus, kaip besimokantieji ir pedagogai gali organizuoti mokymo ir mokymo(si) veiklą ir asmeniškiau bei lanksčiau bendrauti internete. Tuo pat metu skaitmeninių technologijų įsisavinimas švietimui atskleidė iššūkius ir nelygybę tarp tų, kurie turi prieigą prie skaitmeninių technologijų, ir tų, kurie jos neturi, taip pat iššūkius, susijusius su švietimo ir mokymo įstaigų skaitmeniniais gebėjimais, mokytojų rengimu ir bendru skaitmeninių įgūdžių ir kompetencijų lygiu (<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>).

Hibridinės klasės modelis tampa vis populiaresnis, nes švietimo įstaigos ieško tvarių sprendimų pandemijos sukeltam chaotiškam nuotoliniam mokymui. Hibridinis mokymas(is) - tai požiūris į švietimą, kai internetinė mokojoji medžiaga derinama su tradiciniais mokymo(si) metodais. Jis nėra nei visiškai virtualus, nei visiškai skaitmeninis. Skirtingai nuo mišraus mokymo(si) metodo (mišraus mokymo(si) modelio), hibridinis mokymas(is) derina įprastinį kontaktinį mokymąsi su nuotolinio mokymo(si) metodais, kurie vienas kitą papildo ir sustiprina. Dėl šių dviejų mokymo(si) metodų hibridinis mokymas(is) gali dominuoti ateityje. Hibridinio mokymo(si) modelio plėtra ir jo efektyvumo užtikrinimas yra aktuali šių dienų švietimo, ypač neformaliojo suaugusiųjų švietimo, problema.

5. PEDAGOGINIAI ASPEKTAI

Mūsų tikslas - remiantis atvirais švietimo ištekliais: mokslinės literatūros analize, Lietuvos ir kitų šalių edukologų praktikų patirties apžvalga, pristatyti suaugusiųjų švietėjams pedagoginius hibridinio mokymo(si) aspektus, kurie paskatintų suaugusiųjų mokytojus naudoti hibridinio mokymo metodą ir padėtų jiems užtikrinti hibridinio mokymo(si) efektyvumą, patrauklumą bei sėkmę. Šiuo metu hibridinio mokymo(si) metodas neformaliajame suaugusiųjų švietime, palyginti su formaliojo švietimu (pagrindinėse mokyklose, kolegijose, universitetuose), taikomas retai. Todėl šio straipsnio turinys grindžiamas formaliojo švietimo pedagoginiais aspektais ir praktika.

5.1. SUAUGUSIŲJŲ MOKYMO(SI) YPATUMAI HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ERDVĖJE

Didėjanti pasaulinė globalizacija, augantis žmonių judumas bei spartėjantis modernių technologijų naudojimas sudaro palankias sąlygas suaugusiems žmonėms bet kurioje šalyje ar bet kurioje gyvenimo vietoje jiems palankiu metu dalyvauti mokymo(si) procese. Tiek mišrusis, tiek hibridinis mokymas suaugusiųjų švietime populiarėja dėl didesnio prieinamumo ir prisitaikymo prie įvairių žmonių, kuriuos dažnai riboja ir negalia, liga, amžiaus problemos, vienatvė, bedarbystė ar didžiulis užimtumas, kultūrinės ar religinės nuostatos, gyvenimas nutolusiuose vietose, ribotos finansinės pajamos, poreikių.

Ar tai būtų tradicinis mokymas, ar hibridinis, švietimo misija nesikeičia – kuo palankesnių mokymo(si) visą gyvenimą sąlygų žmonėms sudarymas, suteikiant asmenims naujų žinių ir įgūdžių, kad jie tobulėtų, prisitaikytų prie naujų darbo rinkos poreikių, technologijų revoliucijos ir modernėjančio gyvenimo realybės.

Atsižvelgiant į Covid-19 pandemijos situaciją, suaugusiųjų švietimo organizacijos yra skatinamos keistis ir taikytis prie naujų mokymo(si) būdų. Mokymo įstaigose jau nemažą pagreitį įgavo nuotolinio arba mišriojo mokymo būdai. Hibridinio mokymo(si) metodas neformalaus suaugusiųjų švietimo renginiuose dažniau naudojamas konferencijose, trumpalaikių paskaitų metu, kas nereikalauja sudėtingos infrastruktūros, ypatingo edukatorių pasirengimo; išlaikomas pakankamas ir vienodai paskirstytas klausytojų, esančių tiek nuotoliniu, tiek renginio patalpoje, dėmesys ir bendravimas. Suaugusiųjų švietėjai, organizuodami suaugusiųjų mokymą hibridiniu būdu, turi ne tik gebėti valdyti informacinių technologijų operacijas, sukurti ir išlaikyti vienodas mokymo(si) sąlygas abiem grupėms, esančioms nuotolyje ir tradicinėje klasėje,

bet ir suprasti esminius suaugusiųjų mokymo(si) ypatumus hibridinėje klasėje, įvertinti hibridinio mokymo modelių privalumus ir taikymo galimybes mokymo procese. Dirbant su suaugusiais žmonėmis svarbu ne tik perteikti jiems žinias, bet ir sukurti motyvuojančią mokymo(si) aplinką, kuri būtų neformali, draugiška, paremta tarpusavio bendradarbiavimu, pasitikėjimu. Mokymas, prisiminus A.Maslovo poreikių hierarchijos piramidę, turi stiprinti besimokančiojo saugumo, pasitikėjimo savimi, bendrystės jausmą, kad būtų pasiektas aukščiausias žmogaus saviaktualizavimo poreikis mokymo(si) visą gyvenimą kontekste. Kadangi hibridinio mokymo metodika paremta tiek tiesioginio kontakto (klasės), tiek nuotolinio mokymo metodika, todėl, pradedant edukacinį renginį (kursus, paskaitas, seminarus, praktinius užsiėmimus), suaugusiųjų švietėjui būtina objektyviai įvertinti besimokančiųjų kontekstą.

Suaugusiųjų švietėjas turi būti gerai informuotas apie auditoriją: amžių, pagrindinį išsilavinimą, mokymo(si) stilių, besimokančiųjų poreikius ir lūkesčius; kas ketina mokytis internetu; ar asmuo turi prieigą prie interneto; ar moka naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis; kas nori mokytis tik tradicinėje klasėje? Suaugusiesiems, stokojantiems skaitmeninio raštingumo kompetencijų arba neturintiems asmeninio kompiuterio ar interneto, hibridinis metodas gali būti nepriimtinas. Be to, suaugusiems, ypač vyresnio amžiaus, dažnai trūksta pasitikėjimo savimi, ypač jei jie grįžta mokytis po ilgo laiko tarpo. Todėl negalima nuvertinti tiesioginių užsiėmimų, kurių metu besimokantieji užmezga glaudų ryšį su mokytoju ir kitais besimokančiais. Dėl to būtina susipažinti su konkrečiomis socialinėmis, kultūrinėmis, asmeninėmis ir ekonominėmis aplinkybėmis, kurios padeda formuoti suaugusiųjų besimokančiųjų mokymo(si) aplinką, kad būtų galima suprasti veiksmus, įtakančius jų įsitraukimą.

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/07377363.2018.1469071?scroll=top&needAccess=true&role=tab>).

Kai kurie mokslininkai rekomenduoja atsargiai rinktis hibridinį mokymo būdą suaugusiųjų švietime, naudoti tik tada, kai nėra galimybės organizuoti mokymąsi tik nuotoliniu arba mišriuoju būdu. Šią rekomendaciją pagrindžia įvairios priežastys, kaip antai: nepatenkinta visų besimokančiųjų socialinė ir psichologinė būsena; nepakankamas suaugusiųjų, kompiuterinis raštingumas; galimi internetiniai trukdžiai, kurie sutrikdys darbą ir tempą abiejose aplinkose besimokantiems; mokytojui pasirengti reikalingos papildomos laiko sąnaudos skirtingose aplinkose besimokančiųjų scenarijų, užduočių parengimui, metodų numatymui, aktualu įvertinti aspektus: „ar tradiciškai besimokantys matys ir girdės tuos, kurie mokosi nuotoliniu būdu ir atvirkščiai? Kiek vaizdo ir garso transliacijos turės teisę matyti namie esantys (kompiuterio ekraną ir/ar dėstytoją ir/ar visus

besimokančius tradicinėje klasėje?), ar visiems bus tinkamas mokymo tempas, būdas (sinchroninis, asinchroninis, abu būdai). Tačiau visus šiuos sunkumus galima įveikti, pasitelkus mokytojo kūrybiškumą.

Svarbu atsižvelgti į šiuos aspektus: ar besimokantieji tradicinėje klasėje galės girdėti tuos, kurie yra atskirti nuo švietėjų ir bendraamžių, ir atvirkščiai; garso ir (arba) vaizdo kokybė besimokantiems internetu (kompiuterio ekranas ir (arba) švietėjas ir (arba) visi klasėje esantys bendraamžiai?); tinkamas mokymo ir (arba) mokymo(si) stilius (sinchroninis mokymas(is), asinchroninis mokymas(is) ar abu) (https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/kontaktai/komisijos_darbo_grupes/Protokolo%20Nr_%205%20priedas%201.pdf).

Hibridinio mokymo(si) sėkmė taip pat priklauso nuo to, kaip lanksčiai švietėjai gali suburti besimokančiuosius: kad ir koku būdu besimokantieji dalyvautų pamokose, svarbu užtikrinti, kad jie nesijaustų kaip „antrarūšiai“ dalyviai ar žiūrovai bei „stebėtojai“ (Embrace new ways to facilitate social learning, both within and outside the classroom) <https://www.tcpress.com/blog/future-hybrid-and-learning-community-extended-amplified/>).

Hibridinis mokymas leidžia išnaudoti abiejų – tiek tradicinio, tiek nuotolinio - metodų privalumus. Klasės aplinkoje besimokantieji gali bendrauti realiu laiku, stebėti kūno kalbą ir asmeninį įsitraukimą, kuris gali būti labai svarbus mokymuisi. Besimokantieji taip pat gali naudotis vaizdo priemonėmis, skaitymo ir garso ištekliais, kurie yra įprasti mokant nuotoliniu būdu. (Hybrid Teaching: Strategies and Tips for K-12 Education). Todėl suaugusiųjų švietėjai turi gilintis į hibridinio mokymo(si) specifiką, žinoti, kaip veikia hibridinio mokymo(si) modelis, kokie yra esminiai pedagoginiai aspektai ir kaip pasirengti sėkmingam ir įtraukiam mokymuisi.

5.2. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) PEDAGOGINIAI PRINCIPAI

Žvelgiant į hibridinį suaugusiųjų mokymą iš artimos ateities perspektyvų, yra nemažai privalumų, kuriais gali pasinaudoti ir besimokantieji, ir mokytojai. Pedagoginių aspektų supratimas ir tikslingas bei logiškas hibridinio mokymo(si) scenarijų taikymas suaugusiųjų mokymą daro patrauklų ir efektyvų. Jei švietėjai sąmoningai negalvos apie pedagoginius metodus, kuriais grindžiamas jų kuriamas hibridinio mokymo(si) turinys, jų mokymo kokybė bus prarasta. Straipsnyje „Hibridinio mokymo(si) pagalba švietėjams“ aprašomi esminiai hibridinio mokymo(si) pedagoginiai principai:

<https://learningfromhome.govt.nz/distance-learning/advice-for-teachers/Principles-practices-hybrid-learning/five-pedagogies>)

„Apverstos klasės“ principas. „Apversta klasė“ - tai mokymo(si) modelis, kai besimokantieji vietoje arba nuotoliniu būdu iš anksto gauna medžiagą (pvz., tekstą, vaizdo įrašus), o vėliau gilinasi į turinį bendraudami tiesiogiai (tiek klasėje, tiek nuotolyje) su švietėju, ir bendradarbiaudami su kitais besimokančiais. Pagrindinis švietėjo vaidmuo „apverstoje klasėje“ - kuo daugiau laiko skirti aktyviam mokymuisi per diskusijas, praktinę veiklą ir bendradarbiavimą.

5.2. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) PEDAGOGINIAI PRINCIPAI

Mokymo(si) personalizavimas

yra esminis hibridinio mokymo(si) aspektas. Tai yra iš esmės į besimokantįjį orientuotas požiūris, atsižvelgiantis į kiekvieno besimokančiojo poreikius ir mokymo(si) tikslus. Personalizuotas hibridinis mokymas(is) akcentuoja kiekvieno besimokančiojo socialinę ir emocinę gerovę, įvertinant asmens patirtį, gebėjimus, socialinę, kultūrinę ir kitą tapatybę. Švietėjai naudodami daugialypes programines priemones, gali jas pritaikyti pagal dominuojančius besimokančiųjų mokymo(si) stilius: vizualinis (vaizdo įrašai), verbalinis (vaizdo įrašų, paskaitų aptarimas, diskusijos, pasisakymai), kinestezinis (projektų ar užsiėmimų metu atliekamos praktinės, savarankiškos užduotys).

Besimokančiojo dalyvavimas, nuomonė ir savarankiškumas.

Gebėjimas dirbti savarankiškai yra svarbus visiems mokymo(si) būdams. Hibridinis mokymas(is) stiprina besimokančiųjų (ypač nuotoliniu būdu) motyvaciją ir skatina savarankišką mokymąsi.

Asinchroninis mokymas(is) nuotoliniu būdu leidžia besimokantiejiems savo tempu analizuoti ir įsisavinti dalyko medžiagą, padeda įgyti gebėjimų, reikalingų savarankiškam mąstymui klasėje ir už jos ribų.

Aktyvus mokymas(is). Svarbus hibridinio mokymo(si) naudingumo ir patrauklumo aspektas yra aktyvus besimokančiųjų dalyvavimas. Aktyvaus mokymo(si) strategijų taikymas (technologijomis grindžiamas mokymas(is), veikla grindžiamas mokymas(is), darbas grupėse, projektų metodas, tiriamasis mokymas(is)) suteikia besimokantiejiems galimybę mokytis tyrinėjant ir bendradarbiaujant, skatina jų kritinį mąstymą ir savarankiškumą.

Aktyvus mokymas(is) reiškia, kad besimokantieji turi aktyviai klausyti, t.y. konspektuoti, daryti išvadas, pasižymėti klausimus, į kuriuos jiems bus reikalingas atsakymas.

5.2. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) PEDAGOGINIAI PRINCIPAI

Praturtintas virtualus mokymas. „Ši mokymo(si) metodika - tai mišriojo mokymo(si) būdas, kai nuotolinis mokymas(is) tampa mokymo(si) programos pagrindu, nepriklausomai nuo to, ar besimokantieji mokosi vietoje, ar nuotoliniu būdu. Nors perėjimas prie virtualaus mokymo(si) gali atrodyti nedidelis pokytis, iš tikrųjų jis labai skiriasi nuo mišraus mokymo(si), nes, perėjus prie mokymo(si) internetu turi būti naudojamos technologijos pritaikytos mokymo(si) procesui, o suaugusiųjų švietėjas turi gebėti vienu metu dirbti su besimokančiais, esančiais klasėje ir nuotolyje”.

5.3. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) SCENARIJAI

J. Spencer (2020) (<https://spencerauthor.com/5-hybrid-models/>) siūlo penkis scenarijus suaugusiųjų švietėjams, kaip, atsižvelgiant įtikslinės grupės poreikius ir gebėjimus, kuo efektyviau taikyti hibridinio mokymo(si) modelį. Pateiktų pedagoginių principų taikymas yra iliustruojamas žemiau pateikiamuose scenarijuose.

SCENARIJAI	BESIMOKANTIEJI NAMUOSE	BESIMOKANTIEJI KLASĖJE
Diferencijuotas modelis: Besimokantieji namuose ir klasėje sinchroniškai dalyvauja toje pačioje pamokoje. Abi grupės dažnai sąveikauja tarpusavyje.	Besimokantieji naudojami vaizdo konferencijų įrangą, kad galėtų dalyvauti pamokose. Tiesioginiai nurodymai pateikiami naudojant vaizdo įrašus, tačiau visa klasė vis tiek bendrauja kartu. Mažos grupės dirba virtualiuose kambariuose („breakout rooms“).	Besimokantieji vadovaujami tomis pačiomis instrukcijomis, kaip ir virtuali grupė. Yra laikas, kai besimokantieji klasėje bendrauja su besimokančiais namuose. Mažos grupės dirba klasėje.
„Skirtingų takelių“ (angl. „Multi-track“) modelis: Besimokantieji dirba kartu, tačiau yra suskirstyti į grupes, kurios dirba skirtingais būdais. Sąveika tarp grupių yra ribota.	Besimokantieji namuose gali dirbti asinchroniniu nuotoliniu būdu arba sinchroniniu būdu virtualiame takelyje. Jie mokosi tą pačią temą ir siekia tų pačių tikslų, tačiau nebendrauja su kita grupe.	Besimokantieji dirba klasėje. Tam tikra užduotis tampa nedidelės grupės arba savarankiška veikla, kad švietėjas galėtų dirbti su virtualia grupe naudojant video įrangą.
A/B padalijimo modelis: Besimokantieji pakaitomis būna namuose ir klasėje. Didžioji dalis mokymo(si) namuose yra asinchroninis mokymas(is) su keliomis vaizdo konferencijų galimybėmis.	Besimokantieji namuose dirba asinchroniškai. Jie gali žiūrėti vaizdo įrašus, klausytis tinklalaidžių (podcast'ų) arba skaityti straipsnius. Jie gali atlikti užduotis savarankiškai arba dirbti su projektu.	Besimokantieji tiesioginio kontakto būdu, stengiasi maksimaliai išnaudoti pamokos laiką, dalyvaujant projektuose, prasmingai diskutuojami, atlikdami užduotis.

5.3. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) SCENARIJAI

SCENARIJAI	BESIMOKANTIEJI NAMUOSE	BESIMOKANTIEJI KLASĖJE
Virtualus bendradarbiavimo modelis: Šis modelis tinka nedideliai 3-4 asmenų grupei, esančiai nuotolyje. Jie gali dirbti mažoje grupelėje, bet naudoti vaizdo pokalbius, kad galėtų prisijungti prie esančių klasėje.	Besimokantieji dalyvauja visuose tuose pačiuose užsiėmimuose, tačiau mokymuisi naudojami vaizdo konferencijų programine įranga.	Besimokantieji dalyvauja įprastinėje tiesioginėje pamokoje, tačiau vienas asmuo palaiko ryšį su virtualiai besimokančiais, kad jie galėtų matyti mokytoją.
Nepriklausomo projekto modelis: Šis modelis tinka, kai pamoka negali vykti virtualiai, o nuotoliu gali dirbti tik 1-4 asmenys.	Besimokantieji savarankiškai dirba su projektu arba kai kuriomis užduotimis. mokymo(s) procesas yra individualus.	Besimokantieji ir toliau dirba savo klasėje.

5.4. SUAUGUSIŲJŲ BESIMOKANČIŲJŲ ĮTRAUKIMO Į HIBRIDINĮ MOKYMĄSI STRATEGIJOS

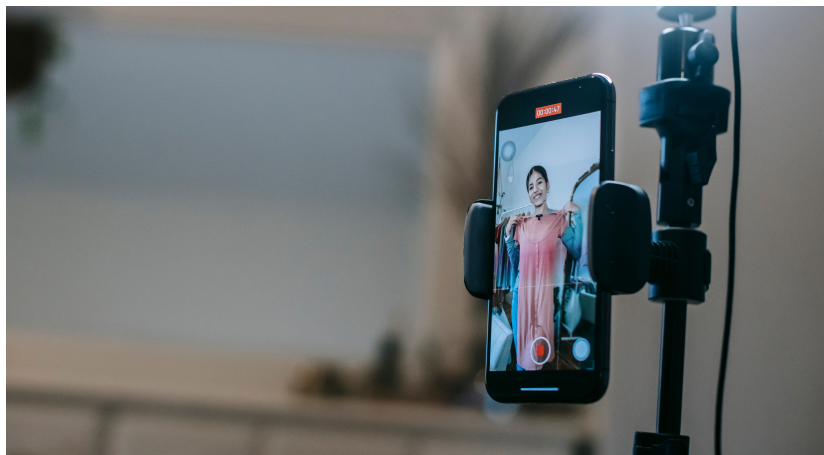
Pereinant prie nuotolinio ir hibridinio mokymo(si), svarbu užtikrinti, kad tradicinėje klasėje natūraliai atsirandantis interaktyvumas persikeltų į virtualią aplinką. Kokias strategijas reikia taikyti, siekiant suaktyvinti besimokančiuosius, įgalinti juos dirbti pagal skirtingą mokymo(si) režimą ir panaikinti kliūtis tarp besimokančiųjų klasėje ir nuotoliniu būdu? Įtraukimo strategijos (asmeninės, emocinės, kognityvinės, elgesio) gali būti taikomos prieš pamoką, per pamoką ir už formalios klasės ribų. Sukūrus teigiamą mokymo(si) aplinką, besimokantieji bus atviresni, labiau motyvuoti bendrauti ir mokytis. Asmeninio kontakto užmezgimas mokymų pradžioje, naudojant įvairius ledlaužius, linksmas, motyvuojančias ir padrašinančias istorijas tiek su klasėje esančiais, tiek su prisijungusiais besimokančiais, padės, kad tie, kurie mokosi namuose, jaustųsi lygiaverčiais dalyviais, o ne tik klausytojais hibridinio mokymo(si) metu. Naudodamas įvairius ledlaužius užsiėmimo pradžioje, švietėjas gali padėti besimokantiems pereiti iš „namų“ režimo į „klasės“ režimą. pavyzdžiui, galima užduoti šiuos klausimus: Koks yra jūsų slaptas talentas? Jūs atsidūrėte negyvenamoje saloje. Kokius tris būtiniausius daiktus privalote turėti? Koks yra jūsų mėgstamiausias metų laikas? Jei galėtumėte keliauti laiku, kur nukeliautumėte? Kokia yra jūsų mėgstamiausia knyga? Iš kokios knygos daugiausiai išmokote? Už ką esate dėkingi šią savaitę? (Engaging students in online and hybrid learning environments) (<https://www.poll Everywhere.com/Poll-Everywhere-online-student-engagement-ebook.pdf>).

5.4. SUAUGUSIŲJŲ BESIMOKANČIŲJŲ ĮTRAUKIMO Į HIBRIDINĮ MOKYMĄSI STRATEGIJOS

Be to, suaugusiųjų švietėjai gali parengti vaizdo įrašą, kuriame jie prisistato ir papasakoja apie kursą bei kaip įsivaizduoja besimokančiojo ir švietėjo bendravimą. Aiškos hibridinio mokymo instrukcijos gali padidinti besimokančiųjų įsitraukimą į hibridinę klasę, nes atsako į visus nerimą keliančius klausimus, susijusius su šiuo mokymo(si) modeliu. Taip pat, šios instrukcijos prisideda prie interaktyvaus bendravimo ir bendradarbiavimo. Svarbu paaiškinti besimokantiesiems, kaip įsitraukti į pokalbį, kaip užduoti klausimus, kaip elgtis susidūrus su problema, ką daryti pavėlavus, kaip spręsti ryšio problemas, kaip susisiekti su švietėju, jei reikia privataus pokalbio, ką daryti ištikus nelaimei. Galimybė naudotis šia informacija gali padėti išsklaidyti besimokančiųjų stresą, ypač pradiniam hibridinio mokymo(si) etape.

<https://catchbox.com/blog/5-ways-to-engage-students-in-hybrid-classrooms>).

Kiekviena mokymo(si) veikla turėtų būti iš anksto apgalvota, skatinanti besimokančiųjų smalsumą ir norą mokytis.

5.4. SUAUGUSIŲJŲ BESIMOKANČIŲJŲ ĮTRAUKIMO Į HIBRIDINĮ MOKYMĄSI STRATEGIJOS

Aktyvus dalyvių įtraukimas į diskusiją ugdo besimokančiųjų pasitikėjimo ir bendrystės jausmą. Suaugusiųjų švietėjas turi „sąmoningai stengtis palaikyti akių kontaktą ne tik į tais, kurie yra klasėje, bet ir esančiais už ekrano”.

Be to, atsižvelgdamas į besimokančiųjų įvairovę, suaugusiųjų švietėjas turėtų užtikrinti, kad kurso medžiaga būtų įtraukianti, teisinga ir atitiktų kultūrinius besimokančiųjų poreikius” (Engaging students in online and hybrid learning environments) (<https://www.polleverywhere.com/Poll-Everywhere-online-student-engagement-ebook.pdf>).

Tinkamas mokymo turinys, besimokančiųjų aktyvumo ir įsitraukimo skatinimas tradicinėse ir nuotolinėse klasėse yra esminis hibridinio mokymo(si) principas. „Nuotoliniu būdu besimokantiems asmenims galimybė bendrauti ir diskutuoti už virtualios klasės ribų gali būti neįmanoma. Dėl to jie gali jaustis atsiskyrę, nepatenkinti ir nusivylę. Besimokančiųjų bendravimo už klasės ribų skatinimas, siūlant įvairias diskutavimo ir reflektavimo galimybes sinchroniniu būdu, gali ne tik prisidėti prie mokymo(si) bendruomenės kūrimo klasėje; bet ir paskatinti besimokančiųjų bendravimą pasibaigus sesijai” (Engaging students in online and hybrid learning environments) (<https://www.polleverywhere.com/Poll-Everywhere-online-student-engagement-ebook.pdf>).

Suaugusiųjų švietėjas turi įvertinti situaciją, kai namuose besimokantys suaugusieji gali susidurti su nepalankiomis ekonominėmis ir socialinėmis sąlygomis, trukdančiomis jiems dalyvauti mokymo programoje. Tokiu atveju švietėjas gali pritaikyti pamokas pagal besimokančiųjų poreikius įvairioje mokymo(si) aplinkoje: suskaidyti paskaitas į nedideles dalis, parinkti trumpus pratybių lapus, vaizdo įrašus ar įdomias užduotis, kurias besimokantieji galėtų greitai atlikti, arba sudaryti individualius mokymo(si) planus pagal besimokančiųjų gebėjimus. Tai ypač aktualu suaugusiesiems, turintiems mokymo(si) sunkumų, kuriems mokymas(is) nuotoliniu būdu gali būti neįprastas ir per sunkus.

Besimokančiųjų dėmesio išlaikymui gali pasitarnauti ir metodų įvairovė. Metodai, tinkami mokantis asinchroniniu būdu, tinkami mokantis ir sinchroniniu būdu. Tai mokomosios medžiagos skaitymas; mažų grupių diskusijos (virtualūs pokalbių kambariai); konferencinis bendravimas, „Lėto pokalbio“ (slow chat) diskusijos, „Apverstos klasės“ metodas, minčių lietus, „smegenų šturmas“ ir kt. (Nuotolinio mokymo(si) ugdymo vadovas, 2021).

Suaugusiųjų švietėjai gali taikyti įvairias strategijas, kad užtikrintų visų besimokančiųjų įsitraukimą į aktyvų mokymo(si) procesą:

- Suskirstykite besimokančiuosius į nedideles grupes ir spręskite problemas, aptarkite sąvokas. Besimokantieji, prisijungę nuotoliniu būdu, gali dirbti su besimokančiais klasėje ir dalyvauti mažų grupių diskusijose.
- Pateikite suaugusiesiems praktinių užduočių, kad jiems būtų lengviau įsisavinti medžiagą. Naudokite kasdienius daiktus, kuriuos nuotoliniu būdu besimokantysis turi namuose, kad jie jaustųsi galintys dalyvauti veikloje. Prieš prasidedant užsiėmimui, informuokite, kokius daiktus jie turėtų pasiruošti darbui nuotoliniu būdu. Jei reikia specialių daiktų, paruoškite krepšelius, kuriuos besimokantieji galėtų pasiimti į namus.
- Duokite laiko besimokantiesiems savarankiškai įsigilinti į medžiagą. Nepamirškite, kad besimokantieji turi apmąstyti tai, ką išgirdo, ir praktiškai išbandyti tai, ką demonstravo švietėjas (<https://learn.microsoft.com/en-us/training/modules/hybrid-learning-a-new-model-for-the-future-of-learning/>).

5.5. KAIP SĖKMINGAI IR PATRAUKLIAI ORGANIZUOTI HIBRIDINĮ MOKYMĄ(SI)?

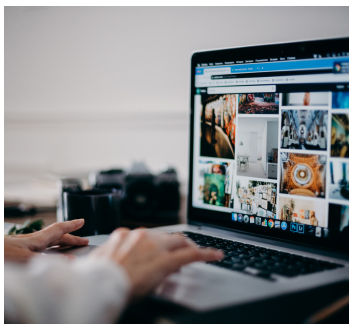
Eric'as Huston'as straipsnyje „16 hibridinio mokymo(si) patarimų mokytojams“ atrinko mokytojų, kurie naudoja hibridinį mokymąsi, patirtį ir patarimus, kaip sėkmingai ir patraukliai organizuoti hibridinį mokymąsi „16 Hybrid Learning Tips by and for Teachers“ (<https://globalonlineacademy.org/insights/articles/16-hybrid-learning-tips-by-and-for-teachers>). Jis pateikia esminius hibridinio mokymo(si) žingsnius, kaip suaktyvinti besimokančiųjų dalyvavimą, o mokymąsi padaryti patrauklesnį, pasiekti geresnių mokymo(si) rezultatų:

- **Turėkite asinchroninį „atsarginį planą“.** Kai nustoja veikti tiesioginio bendravimo platforma (pvz., „Zoom“, „Microsoft Teams“, „Google Meet“ ir t. t.), besimokantieji turi žinoti, kur rasti paskaitų medžiagą virtualioje aplinkoje (alternatyvioje platformoje).
- **Naudokite asinchroninį mokymąsi,** kad maksimaliai padidintumėte sinchroninį mokymąsi. Hibridinio mokymo(si) metu laikas kartu yra brangus, todėl besimokantieji turėtų naudotis asinchroniniu mokymusi, kad įsisavintų turinį ir atliktų užduotis, kurios padės jiems pasirengti itin interaktyviai sinchroninei pamokai, pavyzdžiui, diskusijoms, pristatymams.
- **Sukurkite aiškias ir išsamias instrukcijas.** Atlikdami asinchronines užduotis, įsitikinkite, kad paskelbėte išsamias instrukcijas, ką besimokantieji turėtų daryti.
- **Įsitikinkite, kad besimokantieji gali jus matyti ir girdėti.** Klasėje išdėstykite prietaisus ir mikrofonus taip, kad nuotoliniu būdu besimokantieji galėtų dalyvauti. Pasistenkite įvaldyti šias priemones, kad prireikus galėtumėte iš karto pašalinti problemas. Naudokite grįžtamojo ryšio formas, kad sužinotumėte, kaip besimokantieji sekasi mokytis nuotoliniu būdu.

5.5. KAIP SĖKMINGAI IR PATRAUKLIAI ORGANIZUOTI HIBRIDINĮ MOKYMĄ(SI)?

Sužinokite, kaip projektuoti ir bendrinti ekraną.

Mokytojai išskyrė du pagrindinius įgūdžius, kaip gerai naudotis įrenginiu (-iais): išmokti projektuoti nutolusių besimokančiųjų vaizdą ekrane klasėje ir išmokti dalytis ekranu su nutolusiais ir auditorijos besimokančiaisiais

Tegul kiekvienas besimokantysis prisijungia prie vaizdo skambučio.

Jei naudojate tokią priemonę kaip „Zoom“, kad nuotoliniu būdu besimokantys asmenys galėtų dalyvauti pamokoje, paprašykite visų besimokančiųjų prisijungti. Taip nuotoliu ir klasėje besimokantys asmenys galės bendradarbiauti mažose grupėse.

Naudokite pokalbių įrankius bendradarbiavimui realiuoju laiku.

Kartais visų besimokančiųjų nepavyksta sujungti į vieną vaizdo skambutį. Todėl ne visada būtina reikalauti, kad visi besimokantieji būtų prisijungę ir naudotųsi vaizdo funkcija -kartais pakanka dalyvauti rašytiniame „pokalbyje“.

5.5. KAIP SĖKMINGAI IR PATRAUKLIAI ORGANIZUOTI HIBRIDINĮ MOKYMĄ(SI)?

- **Organizuokite mokymą** taip, kad nuotolyje esantys besimokantieji girdėtų ir matytų tuos, kurie yra klasėje.
- **Pamoka turi būti struktūrizuota, apmąstyta ir matoma.** Mokytojai išaiškina, kaip organizuojamos diskusijos - „Fishbowl” ir t.t. Pasirūpina, kad iš anksto būtų suformuotos besimokančiųjų grupės/ pogrupiai (mišrių, klasėje ir nuotolinių), kurios laikui bėgant pradeda dirbti bendrai. Mažos grupės turėtų naudotis technologijomis, kad galėtų fiksuoti savo atliekamą darbą, kuris būtų matomas visiems ir juo dalintis.
- Prasidėjus užsiėmimui, **pristatykite pamokos planą.** Naudodamiesi pokalbių priemone arba dalydamiesi savo ekranu, pasirūpinkite, kad pamokos planas būtų matomas ir suprantamas tiek esantiems nuotolyje, tiek klasėje.
- **Naudokite nuorodas, kad planai būtų interaktyvūs.** Mokytojai šiuos planus naudoja ne tik informacijai pateikti, bet ir siekdami padėti besimokantiems susipažinti su medžiaga ir priemonėmis, reikalingomis pamokoje.
- **Planuokite individualias arba mažų grupių konferencijas su nutolusiais mokiniais.** Periodiškai rengiamos kontrolinės konferencijos, kurių metu siekiama geriau pažinti nuotolinius studentus, suteikti jiems asmeninę pagalbą ir gauti jų atsiliepimus, padės išlaikyti jų susidomėjimą.
- **Skirkite laiko besimokantiems, esantiems nuotolyje.** Jei pamokos pabaigoje ar iškart po jos skirsite laiko tik nuotolinių besimokančiųjų grupei, galėsite užtikrinti, kad bus atsakyta į jų klausimus ir jie jausis, kad jais rūpinamasi.

„Išbandykite ką nors naujo...”

„Priminkite sau, kad tikslas yra mokytis ir kad tai atrodys kitaip nei ankstesniais metais. Ne bėda - sulėtinti tempą.”

„Pažinkite savo studentus ir leiskite jiems pažinti jus; padėkite jiems surasti kelią; nebijokite kartu sulėtinti tempą, kartu pasijuokti ir pasikalbėti apie tai, kas kelia iššūkių!”

5.5. KAIP SĖKMINGAI IR PATRAUKLIAI ORGANIZUOTI HIBRIDINĮ MOKYMĄSI?

Hibridiniu būdu besimokančių suaugusiųjų atsiliepimų analizė ir švietimo įstaigų bei programų vadovų pastebėjimai rodo, kad hibridinis ugdymas turi nemažai privalumų lankstumo ir ugdymo individualizavimo požiūriu, o jo dominavimas ateityje yra akivaizdus. Hibridinis mokymas(is) reiškia, kad seminarus, kursus galima lankyti bet kur ir naudojant įvairius įrenginius. Šis metodas leidžia besimokantiejiems mokytis įvertinus savo užimtumą, derinti profesinį ir asmeninį gyvenimą.

Hibridinis mokymas(is) suteikia galimybę žmonėms, kuriems dėl ligos, amžiaus ar mažų vaikų priežiūros sunku išeiti iš namų, mokytis ir bendrauti su kitais žmonėmis. Kai kurie besimokantys suaugusieji nori laisvės ir privatumo, o hibridinis mokymas(is) leidžia jiems būti visiškai nepriklausomiems. Jie gali savarankiškai ir bet kuriuo metu dar kartą perskaityti pamokų medžiagą. Jie taip pat turi galimybę pakartotinai peržiūrėti paskaitas, jei kyla neaiškumų.

mokymo(si) metodų derinys, kurį sudaro mokymas internetu ir tradicinis tiesioginis mokymas(is), suteikia galimybę mokytis tiems, kurie nedalyvautų mokymuose, jei nėra galimybės dalyvauti tiesioginio kontakto mokymo būdu.

Hibridinis mokymas(is) gali pagerinti ir pagreitinti mokymąsi, suteikiant besimokantiejiems skirtingus metodus, kad būtų ugdomos visuotinės kompetencijos ir tenkinami įvairūs besimokančiųjų poreikiai. Siekiamos sukurti tokią aplinką, švietimo įstaigos turi sukurti fizines ir virtualias mokymo(si) erdves, kurios leistų dinamišką sąveiką su suaugusiais, esančiais tiek klasėje, tiek besimokančiais nuotoliniu būdu.

Tačiau šiuo metu dauguma švietimo organizacijų, ypač neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstaigos, susiduria su tokiais problemomis kaip menki besimokančiųjų skaitmeninio raštingumo įgūdžiai, įrangos tokiam mokymo(si) būdai organizuoti trūkumas švietimo organizacijose, pedagogų kompetencijų, kaip organizuoti hibridinį mokymąsi, stoka.

KLAUSIMAI

1. Kokią informaciją apie besimokančiuosius turi turėti suaugusiųjų švietėjas, siekdamas kokybiškai organizuoti mokymą(si) hibridiniu būdu?
2. Kokie pedagoginiai metodai gali padaryti suaugusiųjų mokymąsi veiksmingą ir patrauklų?
3. Kokie yra pagrindiniai hibridinio mokymo(si) scenarijai?
4. Kokios yra suaugusiųjų į(si)traukimo į mokymąsi strategijos?
5. Kaip sėkmingai ir patraukliai organizuoti hibridinį mokymąsi?

5.6. LITERATŪROS SĄRAŠAS

Suaugusiųjų besimokančiųjų požūriai į jų dalyvavimą mišrioje mokymo(si) magistrantūros studijų programoje.
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/07377363.2018.1469071?scroll=top&needAccess=true&role=tab>

Brian J. DeLacey, Dorothy A. Leonard - Harvardo verslo mokykla. Hibridinių mokymo(si) internetu ir klasėje programų suaugusiesiems kūrimas.
https://www.hbs.edu/ris/Publication%20Files/03-036_0c87c451-86c2-48b3-8072-c13f853ac957.pdf

Hibridinio lankstaus modelio naudojimo suaugusiųjų švietime svarstymas.
<https://edtech.worlded.org/considering-use-of-the-hybrid-flexible-model-in-adult-education/>

Skaitmeninio švietimo veiksmų planas (2021-2027 m.).
<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>

Priimti naujus būdus, kaip palengvinti socialinį mokymąsi tiek klasėje, tiek už jos ribų <https://www.tcpress.com/blog/future-hybrid-and-learning-community-extended-amplified/>.

Ericas Hustonas. „16 mokytojų ir mokytojams skirtų hibridinio mokymo(si) patarimų“
<https://globalonlineacademy.org/insights/articles/16-hybrid-learning-tips-by-and-for-teachers>

Penkios pedagogikos kryptys, kurios yra hibridinio mokymo(si) pagrindas.
<https://learningfromhome.govt.nz/distance-learning/advice-for-teachers/Principles-practices-hybrid-learning/five-pedagogies>

5.7. LITERATŪROS SĄRAŠAS

Hibridinis mokymas(is): kas tai yra ir kokia jo nauda? 2021.
<https://mkcollege.ac.uk/blog/hybrid-learning-what-is-it-and-what-are-the-benefits/>

Hibridinis mokymas

https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/kontaktai/komisijos_darbo_grupes/Protokolo%20Nr_%205%20priedas%20.pdf

Hibridinis mokymas(is): <https://learn.microsoft.com/en-us/training/modules/hybrid-learning-a-new-model-for-the-future-of-learning/>; hibridinis mokymas(is): naujas ateities mokymo(si) modelis.

Hibridinis mokymas: K-12 švietimo strategijos ir patarimai (<https://www.screencastify.com/blog/hybrid-teaching-strategies-and-tips-for-k-12-education>)

Nuotolinio mokymo(si) ugdymosi vadovas (papildymai hibridinio). Vilnius, Nacionalinė švietimo agentūra. 2021. <https://www.emokykla.lt/nuotolinis/metodine-medziaga/nuotolinis-ir-hibridinis-ugdymas>

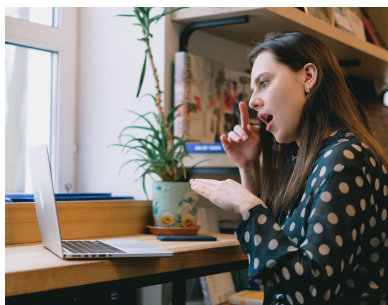
Spencer J. (2020) 5 modeliai, kaip maksimaliai išnaudoti hibridinį mokymąsi <https://spencerauthor.com/5-hybrid-models/>

5 būdai, kaip sudominti studentus hibridinėje klasėje. <https://catchbox.com/blog/5-ways-to-engage-students-in-hybrid-classrooms/>

Tarybos rezoliucija dėl naujosios 2021-2030 m. Europos suaugusiųjų mokymo(si) darbotvarkės. [https://eurlex.europa.eu/legalcontent/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G1214\(01\)&from=EN](https://eurlex.europa.eu/legalcontent/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G1214(01)&from=EN)

6. TECHNOLOGINIAI ASPEKTAI

Kuriant informacinę visuomenę švietimas yra labai svarbus veiksnys. Tai reiškia, kad ypatingas vaidmuo tenka švietimo centrams, kurių misija - kurti modernias, žinių ekonomikos poreikiams pritaikytas programas ir mokymo formas visuose švietimo lygmenyse. Šiame kontekste svarbią vietą užima e.mokymas(is) ir šiuolaikinės informacinės ir komunikacinės technologijos, susijusios ne tik su turinio perdavimo formomis, bet ir mokymo proceso organizavimo lygmeniu. Mat paaiškėja, kad, nepaisant daugybės e.mokymo(si) privalumų, niekas negali pakeisti fizinio kito žmogaus buvimo. Todėl galima daryti išvadą, kad daugiausiai naudos duoda hibridinės formos mokymas, derinant tradicinius ir nuotolinius metodus.

6. TECHNOLOGINIAI ASPEKTAI

Hibridinis darbo ir mokymo(si) modelis daugeliui iš mūsų tapo kasdienybe. Keletas šio modelio teikiamų privalumų yra: laiko taupymas, didesnis susikaupimas, saugumas ar galimybė atlikti užduotis bet kurioje vietoje.

Dažniausiai pedagogų ir besimokančiųjų nurodytos priemonės, kurios naudojamos hibridinio mokymo(si) metu, yra šios: „Microsoft Teams“, universitetų e. mokymo(si) platformos, „Zoom“, „ClickMeeting“, el. paštas, „Skype“, „Cisco Webex Meetings“, „Discord“.

Pedagogai susisiekimui su besimokančiais dažniausiai renkami tokios priemonės kaip el. paštas (85 %), „Microsoft Teams“ (84,3 %), „ClickMeeting“ (11,3 %), „Zoom“ (8,7 %), „Skype“ (5,2 %), „WhatsApp“ (3,5 %). Priešingai, dirbdami grupėje besimokantieji bendravimui tarpusavyje dažniausiai naudoja „Messenger“ (92 %), „Microsoft Teams“ (59,45 %), „Discord“ (13,7 %), „Zoom“ (8,7 %), „WhatsApp“ (5,4 %). *Mišraus (hibridinio) mokymo(si) priemonių rinkinys*

<https://czasopisma.marszalek.com.pl/images/pliki/kie/133/kie13301.pdf>.

6.1. ŠVIETIMO PLATFORMOS

Tai informacinių technologijų (IT) sistemos, leidžiančios valdyti ugdymo procesą ir jį įgyvendinti. Jos atlieka didaktinės medžiagos saugyklos vaidmenį, taip pat yra bendravimo tarp ugdymo proceso dalyvių terpė (Hyla M., Przewodnik, Wyd. Wolters Kluwer Business, Kraków 2009).

Edukacinės platformos, kaip integruota mokymo ir mokymo(si) aplinka, atlieka keletą tarpusavyje susijusių funkcijų (Plebańska M., Kula I., E-learning Treści, Narzędzia, Praktyka, Wyd. ALMAMER Szkoła Wyższa, Warszawa 2011): mokymo turinio kūrimas, susistemintų žinių saugojimas ir teikimas, didaktinių procesų planavimas, kiekvieno besimokančiojo mokymo(si) kelio planavimas, visapusiškas mokymo(si) proceso valdymas, mokymo(si) proceso ataskaitų teikimas, naudotojų pažangos analizė, administracinis mokymo(si) proceso tvarkymas, bendradarbiavimas (integracija) su kitomis IT sistemomis.

Mokymo(si) platformose pateiktoje medžiagoje, gali būti teksto, grafikos, garso ir vaizdo įrašų, todėl gaunamas daugialypės terpės pranašumas. Be to, platforma leidžia stebėti kiekvieno besimokančiojo prisijungimo laiką ir matyti, kokiais ištekliais jis naudojosi. Švietimo platformas galime suskirstyti į tris pagrindines grupes: atvirojo kodo platformas, komercines platformas ir individualiai sukurtas platformas.

Atvirojo kodo platformos - tai platformos, kurios yra laisvai prieinamos, o jų pirminis kodas yra žinomas ir gali būti laisvai keičiamas. Šios platformos apima:

„**Moodle**“ - seniausia švietimo platforma, kurią išbandė milijonai naudotojų ir kuri yra tarsi atskaitos taškas kitoms. „Moodle“ platformoje pedagogas gali naudotis trimis kurso šablonais (teminiu, socialiniu ir savaitiniu) ir rinktis iš daugybės veiklų (pamoka, užduotis, seminaras, balsavimas, pokalbis, apklausa, atranka, viktorina, forumas, žurnalas, ištekliai, žodynėlis, „wiki“ puslapiai, naujienos). „Moodle“ platformoje galima ne tik kurti turinį, bet ir įvairiais būdais valdyti kursus ir jų dalyvius. Pavyzdžiui, kurso kūrėjas gali apriboti prieigą prie kurso (reikia turėti prieigos raktą), suskirstyti dalyvius į grupes, sudaryti kurso tvarkaraštį (virtualų kalendorių), sukurti vertinimo skalę (http://efektywni50plus.wws.edu.pl/upload/list/Raport_50+_PKo_pcial%20v26.pdf).

„**Ilias**“ - moderni platforma su išplėta valdymo sistema, atitinkanti šiuolaikinių interneto naudotojų poreikius. Kiekvienas šios platformos naudotojas turi savo asmeninį darbalaukį ir galimybę jį tvarkyti pagal savo poreikius. Darbalaukyje yra visi mokymo(si) procesui reikalingi ištekliai, pavyzdžiui, naujienos, el. laišakai, mokymo(si) ištekliai, asmeninės pastabos, žymės, aktyvūs naudotojai. Be RSS kanalų palaikymo, „Ilias“ platforma taip pat leidžia valdyti tinklalaides (podcast'us). Be galimybės efektyviai kurti mokymo(si) medžiagą ir kursus, „Ilias“ suteikia galimybę taikyti kitose platformose nerandamus sprendimus. Be kita ko, ji siūlo šablonus ir kursų kūrimo priemones, įskaitant integruotą navigacijos ir administravimo sistemą. Joje numatyti mechanizmai, leidžiantys kurti XML pagrįstus modulius su daugialypės terpės mokymo turiniu.

„Claroline“ - populiari platforma, išversta į 35 kalbas, pripažinta naudotojų ir kūrėjų. Platforma siūlo virtualią erdvę mokymui(si) ir bendradarbiavimui. Platforma „Claroline“ naudojasi ne tik mokyklos ir universitetai, bet ir mokymo centrai, organizacijos ir įmonės. Ją galima lanksčiai pritaikyti prie konkretaus tipo švietimo įstaigai būdingų poreikių ir darbo aplinkos.

Komercinės platformos - alternatyva nemokamoms švietimo platformoms.

Komercinės sistemos išskirtinis bruožas - gamintojo techninė pagalba. Komercinę platformą galima (remiantis licencijos sutartimi) pritaikyti konkretaus kliento poreikiams. Platformos funkcijų ir įrankių asortimentą galima išplėsti arba sumažinti, atsižvelgiant į reikalavimus ir turimą biudžetą.

Tai apima:

„Fronter“ - šia platforma naudojasi 6 mln. naudotojų, o jos darbo aplinkos struktūra (virtualus pastatas, sudarytas iš kambarių, kuriuose įrengtos mokomosios priemonės) yra išskirtinė. Joje yra beveik 100 priemonių, iš kurių galima pasirinkti tas, kurios yra ypač svarbios taikomų ugdymo metodų ir turinio požiūriu. Plati statistinių duomenų peržiūros funkcija leidžia kursų kūrėjui patikrinti kursų dalyvių aktyvumą (apsilankymų kambaryje skaičių, atskirų modulių baigimo laiką ir t. t.).

6.1. ŠVIETIMO PLATFORMOS

„**Blackboard**“ - populiariausia mokymo(si) platforma Amerikoje, taip pat naudojama 60 kitų šalių. Joje galima sujungti kelis kursus į vieną kursą. Švietimo kokybės požiūriu svarbi šios platformos priemonė yra vertinimo apklausų tvarkymas.

Individualiai sukurtos platformos - paprastai naudojamos universitetų, skirtos konkretaus universiteto mokymo procesui palaikyti. Universitetų platformos dažniausiai naudojamos tradicinėms pamokoms. Tačiau jos taip pat gali būti naudojamos nuotolinio mokymo(si) užsiėmimams vesti. Lenkijos universitetų atskirai sukurtų platformų pavyzdžiai: SAS platforma (Studentų administravimo sistema) Varšuvos technologijos universiteto nuotolinio mokymo centre OKNO, Edu platforma Lenkijos-Japonijos informacinių technologijų institute Varšuvoje, CENO PG platforma (Gdanskio technologijos universiteto nuotolinio mokymo centras).

6.2. KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS IR PLATFORMOS

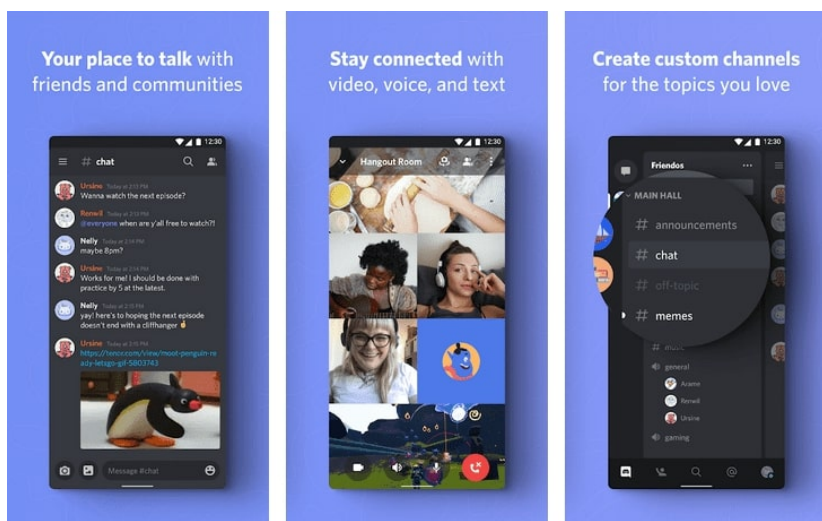
E. vadovėlis („e-Textbook“) - intuityvus ir gali būti integruotas ne tik su kitais skaitmeniniais vadovėliais, bet ir su Švietimo informacinės sistemos (ŠIS) duomenų baze, todėl galima lengvai importuoti į klasių grupes ir garantuoti, kad prie pokalbio neprisijungs pašaliniai asmenys. Be tekstinių pranešimų, pedagogas gali įrašyti balso ir vaizdo pranešimus besimokantiesiems, įkelti bet kokius failus ar nuorodas, įvesti matematines formules, sukurti patalpas grupiniam darbui ir individualiems pokalbiams su besimokančiaisiais.

6.2. KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS IR PLATFORMOS

„Discord“ (<https://discordapp.com/>)

Iš pradžių programėlė buvo sukurta atsižvelgiant į žaidimų bendruomenę. Tačiau ji greitai papildyta ir šiuo metu yra viena populiariausių balso ir vaizdo pokalbiams naudojamų trumpųjų žinučių siuntimo programų. Programos serverius talpina įmonė, todėl naudotojui nereikia diegti jokių papildomų įrankių. Programa „Discord“ galima naudotis „Windows“, „MacOS“, „Linux“, „iOS“, „iPadOS“ ir „Android“ įrenginiuose. Taip pat galima naudoti naršyklės versiją (<https://android.com.pl/tech/526905-discord-co-to-jest/>).

6.2. KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS IR PLATFORMOS

„WhatsApp“

Dar viena labai populiari ir mėgstama greitųjų žinučių siuntimo paslauga. Iš pradžių „WhatsApp“ daugiausia dėmesio skyrė tekstiniams pranešimams, tačiau didėjantis funkcionalumas 2016 metais paskatino vaizdo pokalbių parinkties atsiradimą, ir nuo tada žinučių siuntimo programa pradėjo smarkiai konkuruoti su „Skype“. Tekstinius pokalbius taip pat galima užmegzti ir grupiniuose pokalbiuose (daugiau nei 200 žmonių), be to, galima siųsti ne tik tekstą, bet ir nuotraukas, vaizdo įrašus ir dokumentus (iki 100 MB). „WhatsApp“ užtikrina paprastą naudojimą dėl išmaniojo telefono adresų knygelės integracijos, taip pat turi vietos bendrinimo parinktį ir galimybę sinchronizuoti pokalbius tarp mobiliųjų įrenginių ir kompiuterio

(https://www.benchmark.pl/testy_i_recenzje/oto-najlepsze-darmowe-komunikatory-internetowe-2022r.html).

„Skype“ (<https://web.skype.com/>)

Populiari greitųjų žinučių programa, taip pat naudojama internetinėms pamokoms. „Skype“ yra balso ryšio priemonė, leidžianti, be kita ko, skambinti tekstiniais, balso ir vaizdo skambučiais, skambinti į fiksuoto ir mobiliojo ryšio telefonus, siųsti SMS žinutes ir faksogramas. Programa užtikrina puikią garso kokybę ir galingą 256 bitų šifravimą naudojant AES (Advanced Encryption Standard) algoritmą. „Skype“ neįdiegia jokių šnipinėjimo programų, yra nemokama ir leidžia kalbėtis su kitais „Skype“ tinklo vartotojais be jokių papildomų išlaidų. Mokami tik skambučiai standartiniais telefono numeriais, tačiau jų kainos itin patrauklios (<https://www.dobreprogramy.pl/nauka-zdalna-oto-najlepsze-programy.6628695178143873a>). Naudojantis „Skype“ galima įvairiais įrenginiais, įskaitant asmeninius ir nešiojamuosius kompiuterius, „Xbox One“ konsoles, planšetinius kompiuterius, išmaniuosius telefonus ir net „Amazon Alexa“ bei „Kindle Fire HD“, taip pat naršyklėje, neįdiegiant programų (https://www.benchmark.pl/testy_i-recenzje/oto-najlepsze-darmowe-komunikatory-internetowe-2022r.html).

Google Meet (<https://meet.google.com/>)

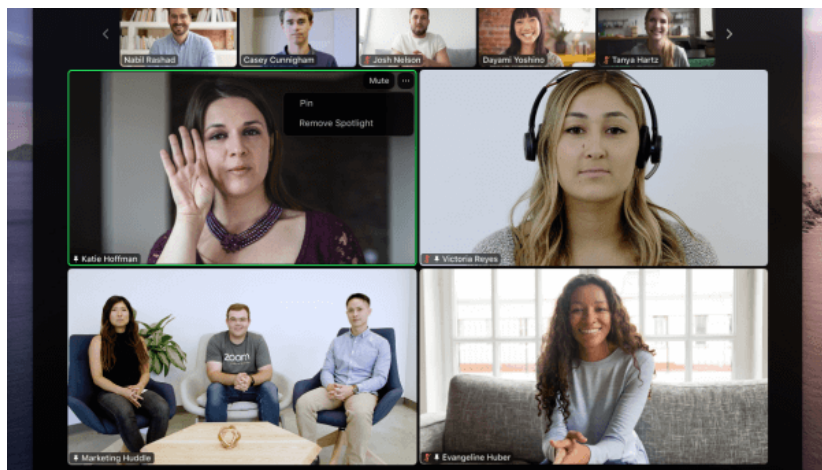
Tai „Google“ platformos kliento programa, pasiekiami iš žiniatinklio naršyklės. Ji, be kita ko, suteikia galimybę vykdyti mokymą ir mokymąsi internetu, taip pat rengti vaizdo konferencijas. Platforma ir pati programa pasižymi labai paprastu ir intuityviu valdymu, todėl ja galima rengti įvairius aukštos kokybės vaizdo susitikimus. Viename susitikime gali dalyvauti iki 250 žmonių. Susitikimą inicijuojantis programos naudotojas gali patogiai valdyti susitikimo dalyvių prisijungimus tiesiog išsiųsdamas kvietimus. Be paties audiovizualinio bendravimo, „Google Meet“ suteikia galimybę efektyviai dalytis pačių dalyvių ekranu, kad būtų galima pateikti įvairių tipų dokumentus ar medžiagą. Kūrėjai taip pat pasirūpino saugumo aspektais. Duomenys per susitikimus perduodami užšifruoti, todėl tretieji asmenys negali prie jų prieiti. Taip pat yra įrankis, skirtas užkirsti kelią piktnaudžiavimui diskusijų metu.

6.2. KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS IR PLATFORMOS

Zoom (<https://zoom.us/>)

Tai populiarī, labai lengva ir paprasta naudoti programa, skirta bendravimui internetu. Ji turi versijas, skirtas asmeniniams kompiuteriams ir mobiliesiems įrenginiams („Android“ ir „iOS“), leidžiančias mokyti ir mokytis internetu. Be to, kad ją naudotis paprasta, ji išsiskiria aukšta vaizdo ir garso susitikimų kokybe. Programa siūlo itin paprastą susitikimų organizavimą ir valdymą, patogų dalijimąsi ekrano turiniu ar programomis. Susitikimą kuriantis naudotojas turi galimybę nustatyti narių teises, gali skaityti kitų susitikimo dalyvių tekstines užklaudas ir įrašyti susitikimą (<https://www.dobreprogramy.pl/nauka-zdalna-otona-jlepsze-programy,6628695178143873a>). Norint panaikinti 40 minučių trukmės posėdžio limitą, reikia išsiųsti prašymą mokyklos vardu, o pačių posėdžių skaičius neribojamas.

„Cisco Webex“ (<https://webex.com/>) - nuotoliniam darbui, bendravimui ir vaizdo susitikimams

Microsoft Teams

(<https://products.office.com/pl-PL/microsoft-teams/group-chat-software>).

Ši programa leidžia skambinti grupėms ir individualiai garso ir vaizdo skambučiais, bendrauti tekstais arba persiųsti failus privačiuose arba grupiniuose pokalbiuose. Taip pat yra ekrano bendrinimo galimybė, „Microsoft Teams“ turi internetines „Word“, „Excel“, „PowerPoint“ ir „OneNote“ versijas. Maksimalus nemokamos versijos naudotojų skaičius yra 300 (pokalbis gali trukti iki 30 valandų iš eilės), taip pat yra galimybė pakviesti svečią (https://www.benchmark.pl/testy_i_recenzje/otajnajsze-darmowe-komunikatory-Internetowe-2022r.html).

BigBlueButton (<https://bigbluebutton.org/>)

Mokymuisi internetu skirta atvirojo kodo, žiniatinklio vaizdo konferencijų sistema, leidžianti realiuoju laiku dalytis garsu, kameros vaizdais, vaizdo įrašais, prezentacijomis, lenta ar savo kompiuterio ekranu. „BigBlueButton“ veikia bet kuriame įrenginyje (kompiuteryje, planšetiniame kompiuteryje, telefone) ir bet kurioje šiuolaikinėje naršyklėje („Chrome“, „Firefox“, „Edge“). Pagrindinės BBB funkcijos:

- Vaizdo įrašas: parodyk! Dalinkitės kameros vaizdu, rodykite darbalaukį, pieškite ant lentos arba rodykite pristatymą. Tik nuo jūsų priklauso, ką parodysite savo auditorijai.
- Garsas: išgirskite save! Mėgaukitės aukštos kokybės, mažo vėlavimo garso įrašais.
- Juodoji lenta: kreida - jau praeitis! Pieškite, rašykite, trinkite ir vėl pieškite - paaiškinkite grafiškai, ką turite omenyje.

6.2. KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS IR PLATFORMOS

- Pristatymai: prezentacijos! Dalinkitės prezentacijomis, aptarkite jas skaidrė po skaidrės.
- Darbalaukio bendrinimas: parodykite, ką darote! Bendrinkite vaizdą iš programos arba naršyklės.
- Pokalbiai: kiekvienas turi balsą! Diskutuokite su klausytojais, leiskite jiems išsakyti savo nuomonę pokalbio tema.

Jitsi (formerly SIP Communicator) (<https://meet.jit.si/>)

Atvirojo kodo komunikatorius, vaizdo konferencijų programinė įranga, VoIP (Balsas per Interneto Protokolą) technologija (metodas, leidžiantis perduoti kalbos garsus, naudojant interneto nuorodas arba atskirus tinklus, naudojant IP protokolą, paprastai vadinamas „interneto telefonija“. Duomenys perduodami naudojant IP protokolą, todėl nebereikia „nuolatinio ryšio“, pavyzdžiui, informacijos mainams, kai skambinantieji tyli). Programinę įrangą galima suskirstyti į tris pagrindines grupes: Pirmoji grupė - tai programinė įranga, skirta balso ryšiui palaikyti. Antroji grupė - greitųjų žinučių siuntimo programinė įranga, kurios funkcionalumas išplėstas įtraukus balso perdavimą.

Trečioji grupė - tai serveriai, skirti VoIP skambučiams ir PBX (Privačioji automatinė telefono stotis), pvz., Klientų sąveikos centras. Taip pat yra VoIP skambučiams skirtų mobiliųjų programų, leidžiančių kalbėtis tiesiogiai per išmanųjį telefoną (<https://www.forbes.pl/biznes/wirtualna-centrala-efektywniejsze-zarzadzanie-komunikacja-telefoniczna-w-biznesie/5lktn8h>). Nuo 2009 m. balandžio mėn., remiantis nauja ES direktyva, ES interneto paslaugų teikėjai turi registruoti savo klientų internetinius kontaktus, įskaitant VoIP skambučius (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:105:0054:0063:PL:PDF>).

6.3. POKALBIAIS GRĮSTAS BENDRAVIMAS

„Rocket“. Pokalbių komunikatorius (<https://rocket.chat/>) – atvirojo kodo

„Communicator Element“ (anksčiau Riot.im) (<https://element.io/>) – atvirojo kodo

Nemokama atvirojo kodo momentinių žinučių paslauga, kurioje naudojamas visaapimantis („end-to-end“) šifravimas, todėl programų kūrėjai ir trečiosios šalys negali skaityti jūsų žinučių ar klausytis telefono skambučių.

„Threema“ komunikatorius

Tai labai populiari saugi žinučių siuntimo programa, kuri užtikrina ne tik šifravimą ir privatumą, bet ir daugybę išsamių bei pažangių funkcijų:

- siųsti teksto ir balso pranešimus,
- skambinti balso ir vaizdo skambučiais (reikia „iPhone 5s“ / „iOS 10“ arba naujesnės versijos),
- dalytis vaizdo įrašais, nuotraukomis ir vietomis,
- įkelti bet kokio formato failus (pdf, animuotus gif, mp3, doc, zip ir t. t.),
- kalbėtis iš kompiuterio naudojant „Threema Web“,
- formuoti grupes,
- atlikti apklausas,
- rinktis tarp šviesių ir tamsių motyvų,
- greitai ir ramiai atsakyti unikalios „Sutinku / Nesutinku“ funkcijos pagalba,
- patikrinti asmens tapatybę, nuskaitant asmeninį QR kodą,
- naudoti „Threema“ kaip momentinio anoniminio bendravimo priemonę,
- sinchronizuoti kontaktus (pasirinktinai).

6.3. POKALBIAIS PAGRĮSTAS BENDRAVIMAS

Kiekvienam „Threema“ naudotojui suteikiamas atsitiktinis ID. Norint naudotis „Threema“, nereikia telefono numerio ar el. pašto adreso. Ši unikali funkcija leidžia naudotis „Threema“ visiškai anonimiškai - nereikia pateikti asmeninės informacijos ar susikurti paskyros.

Google Chat (<https://mail.google.com/chat/u/0/#chat/welcome>)

Juo naudotis mažai tikslinga, išskyrus tuos atvejus, kai mokykla arba mokymo centras turi pateikti paraišką dėl „GSuite“ paskyros, kad galėtų juo naudotis nemokamai (tai formalumas). Tačiau komunikatorius gerai atlieka savo darbą, atitinka RODO reikalavimus ir yra gerai integruotas su „Google“ programų visuma, pvz., „Drive“, „Documents“, „Classroom“ ir „Meet“ vaizdo konferencijomis. Be to, visos „Google“ programėlės turi mobiliąsias versijas, kurios veikia išmaniuosiuose telefonuose.

Google Classroom

Tai programa, kuri leidžia pedagogams ir besimokantiejiems naudotis to paties pavadinimo paslauga, skirta kursams ir mokymuisi valdyti, jei jie naudoja „Google Apps for Education“ paskyras. Programos tikslas - užtikrinti geresnį pedagogų bendravimą su besimokančiais. Čia galima kurti grupes pagal faktiškai mokymo centre vykstančius užsiėmimus (bet ne tik) ir taip lengviau juos organizuoti. Pedagogai čia taip pat turi galimybę duoti besimokantiejiems atlikti darbus ir po to juos patikrinti.

Rekomenduojamos nemokamos greitųjų žinučių programos (šaltinis: <https://pistacija.tv/>)

KLAUSIMAI

1. Kokie yra pagrindiniai technologiniai hibridinio mokymo(si) aspektai?
2. Ką žinote apie hibridinio mokymo(si) edukacines platformas?
3. Ką žinote apie komunikacijos priemones?
4. Ką žinote apie pokalbiais grindžiamas bendravimo priemones?

7. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) PRAKTIKA: NACIONALINIAI ATVEJAI

Literatūroje pateikiama daug hibridinio mokymo(si) patirties pavyzdžių, tačiau projekto „HyLearn“ partneriai, siekdami įkvepti suaugusiųjų švietėjus dirbti hibridiniu būdu, pateikia realius gerosios patirties atvejų analizes (angl. case studies) projekto partnerių šalyse (Lietuvoje, Lenkijoje ir Ispanijoje).

Leidinio autoriai vieningai teigia, kad hibridinio mokymo(si) aplinkos turi būti paprastos, įtraukios ir efektyvios. Norint užtikrinti bendruosius reikalavimus, reikia pasirūpinti:

1. Debesija grįsta mokymo(si) valdymo sistema.
2. „All-in-one“ („Viskas viename“) mokymo(si) priemone, kad nereikėtų papildomos mokymo programinės įrangos.
3. Kursų kūrimo įrankiais.
4. Internetiniais e. mokymo(si) kūrimo įrankiais.
5. Darbuotojų ir išorės naudotojų (partnerių, pardavėjų, klientų) mokymais.
6. Mokymo(si) medžiagos asinchroniniam mokymui įkėlimu.
7. Failų, dokumentų ir būtiniausių mokymo išteklių importavimu.
8. Integracija su „Zoom“, kad būtų galima vykdyti nuotolinius mokymus.
9. Darbuotojų mokymais ir lankomumo stebėjimu.
10. Asmeninių arba internetinių seminarų teikimu.

Toliau pateikiami projekto „HyLearn“ partnerių gerosios patirties organizuojant mokymąsi hibridiniu būdu, pavyzdžiai.

7.1. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) KURSAS „MULTIMEDIJOS TECHNOLOGIJOS“

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Lietuva

Organizacijos tipas: Suaugusiųjų švietimas (Švietėjai)

Kursas: Multimedijos technologijos

mokymo(si) modelis: Dieninis, neakivaizdinis, dualus, hibridinis

Kada buvo sukurta ši praktika?

Kursas atnaujintas 2021 m.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Kursas yra ankstesniojo atvejo tęsinys. Atviras kursas atviroje „MAIK“ (platformoje internete Kursas: Daugialypės terpės mokymo(si) objektų kūrimui (ktu.edu).

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Hibridinių mokymo(si) aplinkų atsiradimą lemia pokyčiai švietimo praktikoje, kasmet švietime atsiranda daugybė pokyčių ir iššūkių. Keičiasi įprasta švietimo praktika: įsitvirtinę vaidmenys, vietos ir ištekliai plečiami, papildomi ir keičiami. Suaugusiųjų švietimui svarbu palengvinti pereinamąjį laikotarpį iš švietimo sistemos į darbo aplinką ir parengti besimokančiuosius taip, kad jie, būdami plačiosios visuomenės dalimi, galėtų susidoroti su dabartinės darbo aplinkos reikalavimais. Todėl daugiausia dėmesio skiriame besikeičiantiems švietimo institucijų ir profesinės praktikos santykiams: besiformuojančioms suaugusiųjų mokyklų ir darbo bendradarbiavimo formoms bei naujiems mokymo(si) ir darbo procesų integravimo būdams, kurie palengvintų perėjimą iš mokyklos į visuomenę ir, ypač, į darbo aplinką, kad būtų galima pasinaudoti kiekvienos iš jų privalumais.

Kokia motyvacija švietėjų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Suaugusiųjų švietimo sistemoje besimokantys asmenys mokosi taikant nuotolinį arba pilnai nuotolinį būdą. Hibridinis mokymas(is) - tai būdas, užtikrinantis šias besimokančiųjų galimybes. Dabartinė priežastis vykdyti hibridinio kurso formatą buvo su pandemija susijęs kontaktinio mokymo apribojimas antraisiais pandemijos metais. Buvo mokomasi pilnai nuotoliniu būdu, tačiau svarbu pasakyti, kad egzaminų sesijai hibridinis mokymas(is) naudojamas tik esant poreikiui. Šiuo atveju jis buvo naudojamas dėl būtinybės užtikrinti egzaminų proceso prieinamumą. Bendravimui ir bendradarbiavimui su besimokančiais naudojama „Adobe Connect“ programa. Asinchroniniu būdu grįžtamasis ryšys ir praktinių užduočių analizė vykdomi virtualioje aplinkoje „Moodle“.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Kurso „Daugialypės terpės“ tikslas - suteikti suaugusiesiems įgūdžių ir gebėjimų naudotis multimedijos technologijomis.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Besimokantieji sukurs įvairių mokymo(si) objektų integravimo ir dalijimosi sistemą.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

Sinchroniniai kursai – kursai, kuriuos švietėjas vykdo su dalimi besimokančiųjų, esančių įprastinėse mokymo(si) vietose, tuo tarpu kiti besimokantys asmenys fiziškai nedalyvauja, o dalyvauja sinchroniniu būdu per vaizdo transliaciją arba skaitmeninių priemonių pagalba.

Sinchroniniai / asinchroniniai kursai - kursai vykdomi iš dalies įprastinėse mokymo(si) vietose ir iš dalies skaitmeniniu būdu. Besimokantieji ir švietėjai tarpusavyje bendrauja sinchroniškai ir (arba) asinchroniškai, priklausomai nuo vietos.

Nuotoliniai kursai - kursą ketinama vykdyti nuotoliniu būdu, tačiau papildomas technologijų naudojimas padeda besimokantiesiems ir švietėjui užtikrinti hibridinį mokymąsi egzaminų sesijos metu. Egzaminams gali būti naudojamos tiesioginės kontaktinės sesijos. Sinchroniniai kursai, kuriuos dėstytojas veda su dalimi studentų dalyvaujant įprastose mokymo(si) vietose. Kiti studentai fiziškai nedalyvauja ir dalyvauja sinchroniškai naudodami vaizdo įrašų srautą ar skaitmenines priemones.

Technologijomis grindžiamas mokymas(is) (TGM) tapo neatsiejama švietimo dalimi, o daugelis švietėjų ir besimokančiųjų nebeįsivaizduoja mokymo(si) proceso be jo. Internetas tapo neišsenkančiu mokymo(si) išteklių šaltiniu, kuris palengvina sinchroninį ir asinchroninį mokymo(si) medžiagos perdavimą technologijų klasėje; bendravimas, bendradarbiavimas ir įvairios mokymo(si) platformos bei priemonės yra labai svarbios organizuojant mokymo(si) procesą nuotoliniu ir hibridiniu būdu.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Reikalinga įranga:

1. įrenginiai: kompiuteris, kamera, mikrofonas, internetas;
2. programinė įranga: vaizdo paskaitoms („Zoom“, „MS Teams“), virtuali mokymo(si) aplinka, vaizdo įrašų kūrimo programinė įranga („Video editor“), „MS Office“ ir kt.).

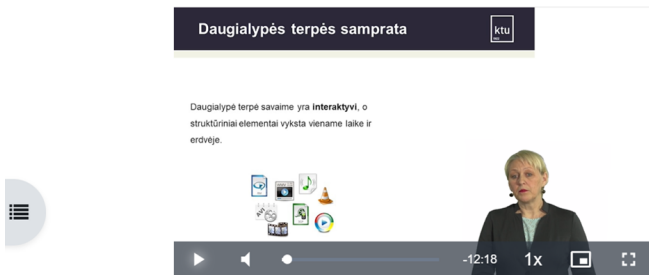
Kaip ir kas parengė turinį?

Turinį parengė doc. dr. Daina Gudonienė. Kursas parengtas pilnai teikti internetu, tačiau jį naudojame ir nuotolinių paskaitų metu.

▼ 1 Tema. Daugialypės terpės. Samprata ir paskirtis

Mokymosi rezultatai. Besimokantieji gebės:

- Taikyti daugialypes terpes pagal jų sampratą, paskirtį ir funkcionalumą
- Taikyti garso ir vaizdo programinę įrangą kuriant mokymosi objektus

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Buvo parengta mokomoji medžiaga: elektroninė knyga, vaizdo paskaitos, interaktyvūs testai.

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Buvo skirtas 1 mėnuo

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Besimokantieji teigia, kad ne visus modulius (ypač susijusius su technologijomis) galima dėstyti hibridinio mokymo(si) būdu, tačiau dirbti tokiu būdu buvo būtina.

Kaip patys švietėjai įvertino šią koncepciją?

Švietėjai mano, kad HT kol kas tinka, tačiau nuomonės, ar jų kursai turėtų likti hibridiniai, skiriasi. Vis dėlto, kursai yra parengti taip, kad juos būtų galima teikti pilnai nuotoliniu būdu, ir tai taip pat naudinga teikiant kursus hibridinio mokymo(si) būdu.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Vertinimas yra ir formuojamasis, ir apibendrinamasis.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose?

HT yra lankstus švietėjų pasirinkimas, atsižvelgiant į mokymo(si) dalyvių situaciją.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

1. Apibrėžti pagrindines efektyvaus internetinio mokymo sąvokas ir struktūras.
2. Naudoti įvairias esamas ir naujas technologijas, kurios veiksmingai padeda besimokantiejiems mokytis ir įsitraukti į internetinę aplinką.
3. Planuoti, kurti ir taikyti strategijas, skatinančias aktyvų mokymąsi, taikymą, sąveiką, dalyvavimą ir bendradarbiavimą internetinėje aplinkoje.
4. Skatinti besimokančiųjų pasiekimus, pateikiant aiškius lūkesčius, greitus atsakymus ir reguliary grįžtamąjį ryšį.
5. Modeliuoti, vadovauti ir skatinti teisėtą, etišką ir saugų elgesį, susijusį su technologijų naudojimu.
6. Pripažinti besimokančiųjų akademinių poreikių įvairovę.
7. Parodyti kompetencijas kurti ir įgyvendinti vertinimus internetinėje mokymo(si) aplinkoje taip, kad būtų užtikrintas priemonių ir procedūrų pagrįstumas ir patikimumas.
8. Parengti ir pateikti vertinimus, projektus ir užduotis, atitinkančius standartais pagrįstus mokymo(si) tikslus, ir įvertinti mokymo(si) pažangą, atsižvelgiant į besimokančiųjų mokymo(si) tikslų pasiekimą.
9. Parodyti kompetenciją naudoti vertinimo ir kitų duomenų šaltinių duomenis, kad būtų galima keisti turinį ir vadovauti besimokančių asmenų mokymuisi.
10. Profesionaliai ir veiksmingai bendrauti su kolegomis ir kitais bendruomenės nariais, siekiant padėti besimokantiejiems sėkmingai mokytis.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

11. Parengti mediją ir turinį taip, kad besimokantys asmenys ir švietėjai galėtų kuo sklandžiau perduoti žinias internetinėje aplinkoje.
12. Sukurti mokymo(si) aplinką, naudojant technologijas, siekiant kuo labiau sudominti besimokančiuosius. Naudoti formuojamąjį požiūrį į pamokų kūrimą.
13. Į internetinius mokymo(si) modulius įtraukti įvairias medijas
14. Į internetinius mokymo(si) modulius įtraukti konkrečiam dalykui ir raidai tinkamus skaitmeninius mokymo(si) išteklius.
15. Nuolat peržiūrėti ir suderinti visą kurso turinį su taikomais kurso tikslais ir standartais.
16. Kurti, parinkti ir organizuoti tinkamas užduotis ir vertinimus, kad mokymo turinys būtų suderintas su susijusiais standartais pagrįstais mokymo(si) tikslais.

Kursas kuriamas virtualioje mokymo(si) aplinkoje „Moodle“, įrankiais „Canva“, „Vide editor“ ir kt.

Atviram kursui svarbu:

1. Atvira autorių teisių licencija.
2. Vaidmenys ir duomenys.
3. BDAR principų laikymasis.
4. Asmenų teisės ir vaidmenys kurso metu.

Techniniai įgūdžiai:

1. Duomenų analizė.
2. Interneto svetainių kūrimas.
3. Kompiuterių programavimo kalbos (neprivaloma).
4. UX dizainas.
5. Grafinis dizainas.
6. Rašymas.
7. Vaizdo įrašymas.
8. Sistemų / įrankių / objektų integravimas į virtualią aplinką.

7.2. HIBRIDINIO MOKYMO(SI) KURSAS „BIOINFORMATIKA“

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Šalis: Lietuva

Organizacijos tipas: Švietimo organizacija

Kursas: Kursas „Bioinformatika“ aukštųjų mokyklų studentams ir suaugusiesiems.

Mokymo(si) modelis: dieninis

Kada buvo sukurta ši praktika?

Hibridinio mokymo(si) praktika šiame kurse buvo sukurta pandemijos metu, kai kontaktinis mokymas(is) nebuvo įmanomas.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Dėl pandemijos hibridinis mokymas(is) buvo taikomas kaip atskiras atvejis. Šiuo metu kursas dėstomas kontaktiniu būdu. Išimtiniais atvejais dėl turimos patirties kursas gali būti vedamas ir hibridine forma.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Hibridinis mokymas buvo pradėtas pandemijos metu.

Kokia motyvacija dėstytojų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Kaip minėta, COVID-19 pandemija buvo svarbus hibridinio mokymo modelio pritaikymo aspektas. Tuometinė situacija išryškino lanksčių ir lengvai pritaikomų mokymo metodų poreikį, o dėstytojų / švietėjų požiūriu, hibridinių modelių pasirinkimas ir pritaikymas buvo būdas užpildyti atotrūkį tarp tradicinio tiesioginio ir internetinio mokymo(si). Iš esmės tai buvo ne motyvacija, o poreikis organizuoti mokymo(si) procesus hibridiniu būdu.

Kokius konkrečius tikslus reikėjo pasiekti?

Pagrindinis tikslas buvo užtikrinti produktyvų ir kokybišką mokymo(si) procesą. Be to, hibridinis mokymas(is) apjungė tradicinio tiesioginio mokymo privalumus su internetinio mokymo(si) privalumais, suteikdamas studentams ir suaugusiems besimokantiejiems lankstesnę, patrauklesnę ir labiau individualizuotą mokymo(si) patirtį. Be to, naudojant technologijas ir daugialypės terpės išteklius, tokie mokymo(si) metodai turi padidinti studentų įsitraukimą ir sąveiką, palengvinti jų mokymąsi ir informacijos išsaugojimą. Tai leistų visiems besimokantiejiems mokytis savo tempu ir pagal savo tvarkaraštį, o tai galėtų pagerinti akademinius rezultatus.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti studentai?

Norėdami pademonstruoti savo praktinių ir teorinių žinių lygį, besimokantieji turi atlikti užduotis, parengti ir pristatyti komandinio darbo projekto ataskaitą bei išlaikyti egzaminą.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridinio mokymo(si) scenarijai

Teorinio užsiėmimo metu besimokantieji dalyvauja tiek kontaktiniu, tiek nuotoliniu būdu, bendradarbiauja kartu dirbdami mišrioje grupėje. Prieš teorijos pamoką dėstytojas / švietėjas parengia reikiamą medžiagą elektroniniu formatu (skaidres, papildomą literatūrą) ir patalpina ją mokymo(si) platformoje „Moodle“. Paskaitos metu daromas įrašas, kuris bus prieinamas internete, kad juo galėtų naudotis tiek asmeniškai, tiek nuotoliniu būdu besimokantys asmenys.

Komandinio darbo pamokos planas. Užduotis, pagrįsta grupiniu darbu, kai besimokantieji kelias savaites bendradarbiauja komandose, kad parengtų pranešimą konkrečia tema. Pusmečio pradžioje jie turi susiskirstyti į grupes (komandas) po 4-5 asmenis. Grupės pasirenka komandinio darbo projekto temą iš pateikto sąrašo arba turi galimybę pačios pasiūlyti temą (tema turi būti tarpdisciplininė, apimanti ir chemiją, ir bioinformatiką). Komandinio darbo projektą besimokantieji rengia savarankiškai, bendraudami nuotoliniu būdu, tačiau prireikus jie gali konsultuotis su dėstytoju / švietėju paskaitos metu.

Seminaro pamokos planas.

Baigusios projektus, komandos turi fiziškai arba nuotoliniu būdu pristatyti savo išvadas ir rekomendacijas klasei. Kitos komandos gali užduoti klausimus ir pateikti atsiliepimus. Dėstytojas / švietėjas pateikia grįžtamąjį ryšį apie užbaigtą projektą ir pristatymą, pasako darbo stipriąsias ir silpnąsias puses, užduoda klausimus, susijusius su projekto tema.

Laboratorinės pamokos planas.

Besimokantieji laboratorinius darbus atlieka dirbdami klasėje.

Vertinimo priemonės

Hibridinio mokymo(si) vertinimo procedūros yra tokios pačios kaip ir tiesioginio mokymo(si) atveju, be jokių skirtumų. Besimokantieji vertinami už visą semestro darbą, taikant tiesioginio darbo metodą.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Besimokantieji buvo skatinami bendrauti internetiniuose diskusijų forumuose (pavyzdžiui, „Moodle“ forumo veikla), vaizdo konferencijose (pavyzdžiui, jie galėjo gauti dėstytojo / švietėjo ar kitų studentų konsultacijas per „Zoom“ ar „MS Teams“), grupiniuose projektuose ir virtualiose bendradarbiavimo priemonėse.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra - buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Bendravimui ir bendradarbiavimui realiuoju laiku buvo naudojama „Zoom“ platforma, o modulių kūrimui ir pristatymui – „Moodle“.

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Medžiagą kūrė dalyko dėstytojai, kurie turi patirties ir dėstydami šį dalyką, ir kurdami mokomąją medžiagą.

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Dalykų dėstytojai parengė reikalingas skaidres ir papildomą literatūrą elektroniniu formatu, ankstesnių paskaitų įrašus, nuorodas į vertingus šaltinius ir internetinius diskusijų forumus.

Kokia mokymo medžiaga buvo parengta?

Dalyko dėstytojai parengė reikiamas skaidres ir papildomą literatūrą elektroniniu formatu, ankstesnių paskaitų įrašus, nuorodas į vertingus šaltinius, internetinius diskusijų forumus.

Skaitmeninis turinys buvo pasiekiamas adresu <https://moodle.ktu.edu/>

Hibridinis mokymas(is) buvo naudojamas kartą per savaitę šešias savaites per semestrą.

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Hibridinis mokymo formatas sulaukė aukšto studentų įvertinimo.

Kaip patys dėstytojai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos, ...).

Dėstytojai mano, kad hibridinis mokymas yra tinkamas. Jie pastebėjo, kad šiek tiek padidėjo teorinių paskaitų lankomumas, kai paskaitos buvo skaitomos naudojant hibridinį mokymą. Tačiau nebuvo reikšmingo studentų įvertinimų skirtumo.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Priklausomai nuo aplinkybių (pvz., liga, hospitalizacija ar pandemija), hibridinis mokymas suteikia dėstytojams / švietėjams lankstumo. Reikia paminėti, kad, nepaisant teigiamų hibridinio mokymo aspektų, kyla grėsmė, kad besimokantieji nuotoliniuose užsiėmimuose dalyvauja tik fiktyviai, t. y. prisijungia prie sesijos, bet tuo pat metu dirba kitus darbus ir pan. Tokiu atveju dėstytojas / švietėjas turi galvoti, kaip užtikrinti besimokančiųjų dalyvavimą paskaitoje, net jei jie joje dalyvauja nuotoliniu būdu.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Hibridinis mokymas(is), kai teorinės paskaitos, praktinis darbas ir vertinimas vyksta nuotoliniu būdu, gali būti taikomas ir kituose moduluose. Kaip minėta anksčiau, šį mokymo(si) ir (arba) mokymo metodą gerai įvertino ir dėstytojai, ir besimokantieji.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

Kalbant apie hibridinį mokymąsi, dėstytojai / švietėjai turi turėti didaktinių ir pedagoginių gebėjimų, kad galėtų veiksmingai derinti nuotolinį ir tiesioginį mokymąsi, sukurti vientisą mokymo(si) patirtį ir užtikrinti, kad besimokantieji pasiektų savo mokymo(si) tikslus. Dėstytojas / švietėjas turi gebėti efektyviai naudoti technologijas, kad padėtų mokyti ir bendradarbiauti, taip pat sudaryti sąlygas veiksmingai diskusijai bei grupiniam darbui tiek internete, tiek tiesiogiai. Taip pat svarbu veiksmingai valdyti laiką ir išteklius.

Informacijos projektavimas

Hibridiniame mokymesi labai svarbus yra informacijos projektavimas, kad dėstytojai / švietėjai galėtų perteikti kurso turinį besimokantiesiems naudodami įvairias medijas ir formatus. mokymo(si) medžiaga buvo parengta ir patalpinta platformoje taip, kad besimokantiesiems būtų aiški kurso struktūra. Kursas buvo suskirstytas į tokias dalis, kaip bendroji informacija apie kursą, diskusijų sritis, teorinių paskaitų skaidrės ir įrašai, laboratorinių darbų medžiaga, grupinių projektų sritis ir egzaminas.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Visi duomenys ir mokymo(si) medžiaga saugomi „Moodle“ aplinkoje ir yra prieinami tik prisijungus autentifikuotu prisijungimo būdu.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos, ...)

Dėstytojai / Švietėjai ir besimokantieji turėjo turėti galimybę naudotis vaizdo konferencijų programine įranga, pavyzdžiui, „Zoom“ arba „Microsoft Teams“, kad galėtų veiksmingai bendrauti ir bendradarbiauti realiuoju laiku. Be to, modulio dėstytojai / švietėjai turėtų turėti techninių įgūdžių, kad galėtų padėti išspręsti besimokančiųjų problemas, susijusias su laboratoriniams darbams reikalinga programine įranga (naudojamas „BioPerl“ paketas, kurį kartais būna problemiška įdiegti).

Sėkmingam dalyvavimui hibridiniame mokymo(si) procese reikia turėti prieigą prie patikimo ir spartaus interneto ryšio, taip pat tinkamą technologinę infrastruktūrą, pavyzdžiui, kompiuterius, kameras ir garso įrangą.

7.3. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) KURSE „IT PROJEKTŲ VALDYMAS“

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Lietuva

Organizacijos tipas: Suaugusieji, aukštųjų mokyklų studentai

Kursas / dalykas / pamoka: IT projektų valdymas

mokymo(si) modelis: Dieninis, neakivaizdinis, dualus, hibridinis

Kada buvo sukurta ši praktika?

Kursas atnaujintas 2023 m.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Kursas nėra atviras, teikiamas „Moodle“ platformoje

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Kursas dėstomas hibridiniu būdu (30 proc. - hibridiniu būdu universiteto miestelyje ir nuotoliniu sinchroniniu būdu, kita 70 proc. - internetu). 30 proc. kurso dalis vykdoma hibridiniu būdu atsižvelgiant į besimokančiųjų / suaugusiųjų poreikius.

Kokia motyvacija švietėjų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Suaugusiųjų švietimo sistemoje besimokantieji mokosi nuotoliniu arba hibridiniu būdu.

Hibridinis mokymas(is) - tai būdas užtikrinti šias galimybes besimokantiesiems. Dabartinė hibridinio kurso formato taikymo priežastis buvo su pandemija susijęs auditorinio mokymo apribojimas antraisiais pandemijos metais.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Kurso "IT projektų valdymas" tikslas - suteikti įgūdžių ir kompetencijų suaugusiems IT projektų valdymo srityje.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti studentai?

Besimokantieji rengs IT projektus ir išmoks planuoti, kurti, pristatyti / išbandyti arba įvertinti IT projektus.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridinio mokymo scenarijai

Sinchroninės pamokos - kurias dėstytojas / švietėjas veda su dalimi besimokančiųjų, dalyvaujančių įprastinėse mokymo(si) vietose. Kiti fiziškai nedalyvauja, o dalyvauja sinchroniniu būdu naudodami vaizdo transliaciją arba skaitmenines priemones.

Sinchroninis / asinchroninis kurso teikimas - kursai vykdomi iš dalies įprastinėse mokymo(si) vietose ir iš dalies skaitmeniniu būdu. Besimokantieji ir dėstytojai / švietėjai tarpusavyje bendrauja sinchroniškai ir (arba) asinchroniškai, priklausomai nuo vietos.

Nuotoliniu kursas - kursą numatoma iš dalies vesti nuotoliniu būdu (70 proc.), tačiau papildomas technologijų naudojimas padeda besimokantiems ir dėstytojams / švietėjams užtikrinti hibridinį mokymąsi egzaminų sesijos metu.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Reikalinga įranga:

- 1.įranga: kompiuteris, kamera, mikrofonas, internetas;
- 2.programinė įranga: vaizdo paskaitoms („Zoom“), virtuali mokymo(si) aplinka, vaizdo įrašų kūrimo programinė įranga („Video editor“), „MS Office“ ir kt.).

Kaip ir kas parengė turinį?

Kursas yra parengtas teikti tik internetu, tačiau jį naudojame ir nuotolinių paskaitų metu.

Information Technology Project Management

Course Settings Participants Grades Reports More ▾

General	Textbooks	Practical work	Week 1: Software Project Management	Week 2-3: Project Planning	Week 4 - 5: CPM graph and PERT diagrams
Week 6 - 8: Effort and Duration Estimation	Week 9: Cocomo II Parameters; Object Points	Week 10 - 11: Software Quality: Models and Quality Assurance			
Week 12: Risk management. Software support	Week 13: Project Monitoring and Control	Week 14: Personnel management			
Week 15: Management Standards	Week 16: Iterative Development, Agile Techniques	Exam	References		

Course Teachers:

assoc. prof. Daina Gudoniene daina.gudoniene@ktu.lt
Andrej Aforin andrej.aforin@ktu.lt

The aim of the course - to provide students with knowledge of the features and main tasks in information technology project management, activity planning, resource allocation, risk assessment, legal issues of implementation.

→ **Online participation!**
Follow the link

News and announcements

ONLINE LECTURES in the MS Teams Meeting Room

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Buvo parengta ši mokomoji medžiaga: elektroninė knyga, vaizdo paskaitos, interaktyvūs testai.

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Buvo skirtas 1 mėnuo.

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Besimokantieji / suaugusieji pritaria hibridiniam mokymuisi, nes tai yra galimybė dalyvauti paskaitose nuotoliniu būdu, kai mokymas organizuojamas universiteto miestelyje.

Kaip patys dėstytojai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos, ...)

Dėstytojai / švietėjai mano, kad HT kol kas tinka, tačiau jų nuomonės išsiskiria dėl to, ar jų kursai turėtų likti hibridiniai. Vis dėlto, kursai yra parengti taip, kad juos būtų galima teikti pilnai nuotoliniu būdu, ir tai taip pat naudinga teikiant kursus hibridinio mokymo(si) būdu.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Vertinimas yra ir formuojamasis, ir apibendrinamasis.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Pasirinkti hibridinį mokymą yra lankstus dėstytojų / švietėjų pasirinkimas, atsižvelgiant į besimokančiųjų situaciją.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinė ir pedagoginė kompetencija

Dėstytojai / švietėjai turi turėti gebėjimų kurti, plėtoti ir rengti nuotolinius kursus.

Informacijos projektavimas

Informacijos projektas buvo pateiktas virtualioje mokymo(si) aplinkoje „Moodle“, įrankiais „Canva“, „Video editor“ ir kt.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Atviram kursui yra svarbu:

1. Atvira autorių teisių licencija.
2. Vaidmenys ir duomenys.
3. BDAR principų laikymasis.
4. Asmenų teisės ir vaidmenys kurso metu.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos ir kt.)

1. Duomenų analizė.
2. Interneto svetainių kūrimas.
3. Kompiuterių programavimo kalbos (neprivaloma).
4. UX dizainas.
5. Grafinis dizainas.
6. Rašymas.
7. Vaizdo įrašymas.
8. Sistemų / įrankių / objektų integravimas į virtualią aplinką.

7.4. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) MOKANT VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIUOSIUS

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Lietuva

Organizacijos tipas: Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas

Kursas / tema / pamoka: Seminarų ciklas „Emocinis atsparumas. Praktinės rekomendacijos“

mokymo(si) modelis: hibridinis

Kada buvo sukurta ši praktika?

Ši praktika buvo sukurta per COVID-19 pandemiją 2020 m. tarp dviejų karantinų. Seminarų ciklas vyko 3 dienas: 2020 m. spalio 7 d., spalio 13 d. ir spalio 23 d. Turinys buvo pateiktas per 3 sesijas. Besimokantieji turėjo 1-2 savaites tarp mokymo(si) sesijų užduotims atlikti.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas teikia neformalųjį suaugusiųjų švietimą vyresnio amžiaus žmonėms nuo 55 metų. Universitetas įkurtas 2012 m. ir nuo to laiko veikia be pertraukų. Besimokantieji renkasi į grupes po 20 - 80 žmonių vietas bendruomenių centruose, mokyklose ir bibliotekose. Paskaitos ir seminarai organizuojami du kartus per mėnesį. Dalyviai susitinka tiesiogiai ir praleidžia 1 - 3 valandas mokydami naujų dalykų ir tobulindami savo kompetencijas. COVID-19 pandemija mums buvo tikras iššūkis. Ji privertė mus ieškoti ir pasiūlyti alternatyvių mokymo(si) galimybių. Pirmojo visuotinio karantino metu organizavome mokymo(si) internetu sesijas. Jos nebuvo labai sėkmingos, nes besimokantieji negalėjo prisijungti prie paskaitų internetu dėl labai paprastų priežasčių: kai kurie iš jų neturėjo kompiuterių ar išmaniųjų telefonų. Be to, jiems trūko žinių ir kompetencijų, kaip naudotis virtualiomis mokymo(si) platformomis. Dėl šios priežasties mokymo(si) sesijos prieš antrąjį visuotinį karantiną buvo organizuojamos hibridiniu būdu. Kai kurie besimokantieji, kurie pageidavo susitikti tiesiogiai, buvo kviečiami dalyvauti seminaruose įprastoje aplinkoje, o kiti, kurie norėjo išvengti kontakto, prisijungė prie seminarų per nuotolį.

Kokia motyvacija dėstytojų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Mūsų tikslas buvo ne tik suteikti galimybę rinktis, bet ir sukurti vienodą mokymo(si) patirtį besimokantiems, nesvarbu, koku būdu jie mokytųsi. Tai reiškia, kad dalinomės patirtimi tiek su tiesiogiai, tiek su internetu besimokančiais. Konkretus tokio seminarų ciklo organizavimo tikslas buvo dvejopas.

Pirma, besimokantieji buvo supažindinti su kitokia mokymo(si) aplinka naudojant IKT priemones. Antra, jie tobulino savo skaitmeninius įgūdžius: susipažino su virtualiąja platforma „Zoom“ (kaip naudotis platforma naudojant kompiuterį ir mobilųjį telefoną, įjungti ir išjungti mikrofoną ir kamerą, rašyti klausimus pokalbių lange ir t. t.). Išsami instrukcija, kaip atsisiųsti vaizdo konferencijų platformą „Zoom“ ir prisijungti prie internetinio susitikimo, buvo parengta paskaitos metu ir išsiųsta dalyviams į namus elektroniniu paštu. Nusprendusieji dalyvauti tiesioginiame susitikime taip pat buvo supažindinti su virtualiąja mokymo(si) platforma būsimiems internetiniams susitikimams.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Pagrindinis tikslas buvo supažindinti vyresnio amžiaus žmones, Trečiojo amžiaus universiteto studentus, su mokymo(si) galimybėmis virtualioje aplinkoje, naudojant skaitmenines technologijas.

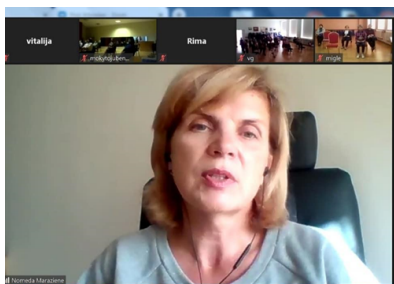
Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Besimokantieji turėjo įgyti pagrindinių žinių, kaip prisijungti prie nuotolinių/sinchroninių paskaitų ir aktyviai dalyvauti tokioje veikloje.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

Seminarų ciklas buvo organizuojamas sinchroniškai. Lektorius kursą vedė internetu, dalis besimokančiųjų dalyvavo įprastoje mokymo(si) vietoje, kita dalis paskaitas stebėjo sinchroniniu būdu, per vaizdo transliaciją. Buvo naudojama vaizdo konferencijų platforma „Zoom“, kad būtų galima transliuoti užsiėmimą tiek besimokantiesiems tiesioginio susitikimo vietose, tiek nutolusiems besimokantiesiems. Ir vietoje esantys, ir nutolę dalyviai galėjo užduoti klausimus ir sinchroniškai sulaukti lektoriaus atsakymų.

Besimokančiųjų pasiekimai nebuvo vertinami. Dalyvių buvo prašoma aptarti savo mokymo(si) patirtį su savo prorektoriais, taip pat su kitais dalyviais arba individualiai. Paskaitos metu besimokantieji buvo skatinami būti aktyvūs: užduoti ir atsakyti į dėstytojo klausimus, reikšti savo nuomonę, komentuoti ir atlikti prašomas užduotis.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Seminaro metu naudotą technologiją sudarė trys pagrindiniai įrenginiai: kompiuteris su garsiakalbiais/mikrofonais ir internetine vaizdo kamera lektoriaus pusėje bei keturi įrenginiai (kompiuteriai, nešiojami ekranai arba išmaniosios lentos, vaizdo projektoriai ir garsiakalbiai) dalyvių pusėje, renginio vietoje. Buvo naudojama „Zoom“ vaizdo konferencijų platforma, todėl visi kompiuteriai turėjo turėti gerą interneto ryšį. Po pirmosios mokymo(si) sesijos paaiškėjo, kad garsiakalbiai mokymo vietose nebuvo labai geri. Buvo nupirkti nauji, siekiant užtikrinti, jog pilnoje klasėje bus kokybiškas garsas tiek švietėjo, tiek patalpoje esančių besimokančiųjų įrenginiuose. Dalyviai naudojo savo kompiuteriuose įdiegtomis interneto kameromis. Dirbtinio intelekto (DI) vaizdo stebėjimo kamerų tuo mokymo metu nebuvo ir jų nereikėjo.

Kaip ir kas parengė turinį?

Besimokančiųjų buvo paprašyta iš anksto pasiruošti užsiėmimams. Švietėjas parengė vaizdo įrašus, skaitymo medžiagą ir testus.

Pirmajam užsiėmimui švietėjas parengė testą: „Optimistinio mąstymo testas: ar esate pozityviai mąstantis žmogus?“ ir paprasė besimokančiųjų atlikti asmenybės tipo testą ir Kontrolės sutelktumo („Locus of Control“) testą pagal Julian'ą B. Rotter'į.

The image shows four pages of psychological tests. The first page is a personality test with a table for recording results. The second page is a locus of control test with a list of statements and a scale from 1 to 5. The third page is an optimism test with a list of statements and a scale from 1 to 5. The fourth page is a self-esteem test with a list of statements and a scale from 1 to 5.

Antrojo užsiėmimo metu besimokantiejiems buvo išsiųsta nuoroda į filmą apie emocinį intelektą
https://www.youtube.com/watch?v=faQLb_FfKWU

Trečiojo užsiėmimo metu besimokantieji turėjo atlikti testą elgesio stiliui nustatyti ir užpildyti klausimyną „Kaip elgtis sudėtingose situacijose?“ (kaip valdyti save sudėtingose situacijose ir ne tik?).

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Internetu prisijungę dalyviai neturėjo jokių nusiskundimų dėl techninių paskaitos nuostatų. Tačiau tai buvo jų pirmoji pažintis su skaitmeniniu mokymusi. Pradžia buvo sunki, todėl jie teigė, kad mieliau mokytųsi tradiciniu būdu klasėje.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos).

Po pirmojo mokymo(si) užsiėmimo buvo surinkta grįžtamoji informacija iš fakultetų dekanų. Paaiškėjo, kad prasta garso įranga pakenkė įgarsinimo kokybei ir taip prastesnę klausą turintiems dalyviams susidarė prastesnės mokymo(si) sąlygos. Buvo imtasi veiksmų problemoms spręsti įsigyjant garso kolonėles. Internetu prisijungę dalyviai neturėjo jokių nusiskundimų dėl techninės dalies.

Per pirmąją mokymo(si) sesiją patyrėme daug laimėjimų ir iššūkių, tačiau įgijus daugiau patirties, tapo lengviau. Lygindami visus 3 užsiėmimus pastebėjome, kad dėl įsibėgėjus pandemijai, sumažėjo tiesiogiai besimokančiųjų skaičius. Be to, jie suprato, kad mokytis iš namų daug patogiau, kai išmoko naudotis „Zoom“ vaizdo konferencijų platforma. Kiti, kuriems labiau patiko susitikti asmeniškai, ir toliau lankė paskaitas įprastose mokymo vietose.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Dalyviai nebuvo vertinami formaliai.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Šią praktiką gali taikyti visi suaugusiųjų švietimo paslaugų teikėjai.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinė ir pedagoginė kompetencija

Lektorė instruktavo, kaip prisijungti ir efektyviai dalyvauti internetinėje aplinkoje.

Užsiėmimai buvo iš anksto tiksliai suplanuoti.

Dalyvių buvo prašoma reguliariai teikti atsiliepimus apie užsiėmimus.

Informacijos projektavimas

Informacinis projektas buvo pateiktas virtualioje mokymo(si) aplinkoje „Zoom“. Pristatymai buvo rengiami naudojant „PowerPoint“ programą.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Atviram kursui svarbu:

1. Atvira autorių teisių licencija.
2. Vaidmenys ir duomenys.
3. BDAR principų laikymasis.
4. Asmenų teisės ir vaidmenys kurso metu.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos, ...)

Išmaniosios lentos arba balti ekranai buvo naudojami skaidrėms ir turiniui rodyti besimokantiejiems tiesiogiai. Internetu besimokantieji galėjo matyti skaidres savo kompiuteriuose. Kad bendraujant su švietėju ir internetu besimokančiais asmenimis būtų išvengta balsų persidengimo, buvo naudojamos ausinės su mikrofonais.

Dalyviams buvo iš anksto paruoštas vaizdo įrašas su instrukcija, kaip prisijungti prie „Zoom“ vaizdo konferencijų platformos. Šis įrašas buvo įkeltas į „Facebook“ platformą ir išsiųstas elektroniniu paštu besimokantiejiems namuose.

1. Kaip į telefoną parsisiųsti ZOOM programėlę: <https://fb.watch/5ipW6ApWFd/>
2. Kaip prisijungti prie ZOOM programėlės: https://fb.watch/5ip_VklkJV/
3. Kaip prisijungti prie ZOOM paskaitos: <https://fb.watch/5ip-NvseOL/>

7.5. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) MOKANT VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIUOSIUS

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Lietuva

Organizacijos tipas: Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas

Kursas / dalykas / pamoka: Paskaita „Pozityvaus gyvenimo strategijos: NUSTOK VERKTI - PRADĖK VEIKTI!“

(Nuoroda: „Facebook“ nuoroda: <https://bit.ly/3SyaSow>)

Mokymo(si) modelis: Dualus

Kada buvo sukurta ši praktika?

Ši praktika buvo parengta 2021 m. per antrąjį COVID-19 pandemijos etapą.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Paskaita buvo skaitoma du kartus: 2021 m. lapkričio 4 d. ir 2021 m. gruodžio 7 d.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas teikia neformalųjį suaugusiųjų švietimą vyresnio amžiaus žmonėms nuo 55 metų. Universitetas įkurtas 2012 m. ir nuo to laiko veikia be pertraukų. Studentai renkasi į grupes po 20-80 žmonių vietos bendruomenių centruose, mokyklose ir bibliotekose. Paskaitos ir seminarai organizuojami du kartus per mėnesį. Dalyviai susitinka tiesiogiai ir 2-3 valandas praleidžia mokydami naujų dalykų ir tobulindami savo kompetencijas. COVID-19 pandemija mums buvo tikras iššūkis. Ji privertė mus ieškoti ir pasiūlyti alternatyvių mokymo(si) galimybių. Pirmojo visuotinio karantino metu organizavome mokymo(si) internetu sesijas. Tačiau kai kurie mūsų besimokantieji mieliau rinkosi susitikti tiesiogiai, todėl per karantino paūsmėjimą organizavome hibridines paskaitas. Besimokantieji galėjo rinktis mokymo(si) ypatumus ir kt., atsižvelgdami į savo situaciją namuose. Kai kurie iš jų atvyko į vietą, kiti prisijungė internetu.

Pirmoji paskaita buvo surengta Kauno rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje. Biblioteka turi 30 padalinių. Į šiuos skyrius buvo pakviesti vietos bendruomenių žmonės, kurie namuose neturėjo skaitmeninių priemonių, kad galėtų dalyvauti hibridinėje paskaitoje. Iš internetinio renginio įrašo matyti, kad paskaita buvo perduota 14-ai viešosios bibliotekos padalinių. Bendras dalyvių skaičius nebuvo užregistruotas.

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Mūsų tikslas buvo ne tik suteikti galimybę rinktis, bet ir sukurti vienodą mokymo(si) patirtį besimokantiejiems, nesvarbu, kokių būdu jie mokytųsi. Tai reiškia, kad siūlėme patirtį tiek tiesiogiai, tiek virtualiai besimokantiems asmenims ir suteikėme tokią pačią patirtį besimokantiejiems asinchroniniu būdu, t.y. paskaita buvo įrašyta ir ją vis dar galima rasti internete:

[https://www.youtube.com/live/6nz8b0LnqrY?feature=share.](https://www.youtube.com/live/6nz8b0LnqrY?feature=share)

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Pagrindinis tikslas buvo skaityti paskaitą trečiojo amžiaus universiteto studentams, pasirinkusiems dalyvauti renginio vietoje, ir tiems studentams, kurie fiziškai negalėjo dalyvauti, o paskaitą stebėjo sinchroniškai per vaizdo transliaciją. Kita tikslas buvo supažindinti su hibridinio mokymo(si) metodu ir paskatinti daugiau besimokančiųjų naudoti IKT priemonės, baiminantis, kad dėl pandemijos bus paskelbtas dar vienas visuotinis karantinas (judėjimo apribojimas) teks mokytis iš namų, naudojant skaitmenines priemones.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Besimokantieji turėjo įgyti pagrindinių žinių, kaip prisijungti prie nuotolinių/sinchroninių paskaitų ir aktyviai dalyvauti tokioje veikloje. Jie taip pat turėjo išmokti naujų būdų ir metodų, kaip įveikti stresą kasdieniame gyvenime ir nepaprastose situacijose, pavyzdžiui, pandemijos metu.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

Tai buvo sinchroninis kursas, kai švietėjas skaitė paskaitą, o dalis besimokančiųjų dalyvavo įprastoje mokymo(si) vietoje. Kiti fiziškai nedalyvavo, o dalyvavo sinchroniškai per vaizdo transliaciją, naudodamiesi internetine vaizdo įrašų dalijimosi platforma „YouTube“, iš namų arba vietos viešosiose bibliotekose (14-oje viešosios bibliotekos padalinių). Dalyviai internetu galėjo sinchroniškai bendrauti užduodami klausimus ir apmąstydami savo mokymo(si) patirtį.

Vertinimo priemonės

Kursų dalyviai nebuvo oficialiai vertinami.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Internetu prisijungusiems dalyviams buvo išsiųsta informacija apie tai, kaip prisijungti prie paskaitos internetu, naudojantis „YouTube“ vaizdo įrašų dalijimosi internetu platforma. Jie buvo instruktuoti, kaip užduoti klausimus rašant „Pokalbio“ lange. Renginio pabaigoje lektorė skyrė laiko atsakyti į klausimus.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Fizinėje paskaitos vietoje naudojamą techniką sudarė keturi pagrindiniai įrenginiai: vaizdo kamera, mikrofonas, kompiuteris ir vaizdo projektorius. Besimokantiems vietos bendruomenių renginio vietoje (viešosios bibliotekos padaliniuose) asmenims reikėjo keturių įrenginių: kompiuterių, nešiojamųjų ekranų arba išmaniųjų lentų, vaizdo projektorių ir garsiakalbių. Namuose esantiems dalyviams reikėjo tik kompiuterio su ausinėmis/be ausinių.

KŪRIMAS

Buvo naudojama internetinė dalijimosi vaizdo įrašais platforma „YouTube“, todėl visi kompiuteriai turėjo turėti gerą interneto ryšį. Dirbtinio intelekto (DI) vaizdo stebėjimo kamerų tuo mokymo metu nebuvo ir jų nereikėjo.

Kaip ir kas parengė turinį?

Medžiagą paskaitai parengė suaugusiųjų švietėja Lidija Laurinčiukienė.

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Turinys buvo pristatytas naudojant „PowerPoint“ skaidres. Iš anksto pasiruošti nereikėjo.

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

Paskaita buvo įrašyta ir ją vis dar galima rasti internete: <https://www.youtube.com/live/6nz8b0LnqrY?feature=share>.

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Turinį parengė pati švietėja, nebuvo rengiama jokia mokomoji medžiaga, taip pat dalyvių nebuvo prašoma susipažinti su skaitmeniniu turiniu internete. Tai buvo vienkartinė paskaita.

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Internetu prisijungę dalyviai neturėjo jokių nusiskundimų dėl techninių paskaitos nuostatų. Tačiau tai buvo jų pirmoji pažintis su skaitmeniniu mokymusi. Pradžia buvo sunki, todėl jie teigė, kad mieliau mokytųsi tradiciniu būdu klasėje.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos, ...)

Švietėja mano, kad hibridinis mokymas(is) tinka pandemijos metu. Vis dėlto ji pirmenybę teikia tiesioginėms paskaitoms, o ne mokymuisi naudojant skaitmenines priemones.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Dalyviai nebuvo vertinami formaliai. Jie buvo pakviesti pasidalyti savo mokymo(si) patirtimi, pateikti atsiliepimą (žodinį) apie paskaitą ir jos vedimo būdą.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Lidija Laurinčiukienė yra gerai žinoma ir gerai vertinama vyresnio amžiaus žmonių švietėja. TAU studentai visada pasinaudoja galimybe pasiklausti jos internetu arba asmeniškai.

Būdama labai užimta, švietėja negalėjo atvykti į visus 14 Kauno rajono trečiojo amžiaus universiteto fakultetų, todėl buvo nuspręsta paskaitą organizuoti hibridiniu būdu, pagrindinį užsiėmimą surengiant fiziškai dalyvaujant dideliame skaičiui dalyvių, o kitiems prisijungiant sinchroniškai per atstumą. Ji neprieštaravo, kad besimokantieji dalyvautų internetu. Tačiau dėl pradinio hibridinės klasės pritaikymo etapo ir švietėjos patirties organizuoti dėstymą hibridiniu būdu stokos ji susitelkė į auditorijoje esančius dalyvius, pamiršdama tuos, kurie buvo prisijungę internetu. Tik paskaitos pabaigoje ji perskaitė klausimus ir galėjo į juos atsakyti. Dėl šios priežasties nutolę dalyviai negalėjo aktyviai dalyvauti. Įvertinę hibridinio mokymo(si) praktikos privalumus ir trūkumus, siūlytume švietėjai pasitelkti kitą asmenį, kuris atliktų moderatoriaus vaidmenį, stebėtų nutolusius dalyvius, skirtų jiems užduotis ir atsakinėtų į jų klausimus, kad jie aktyviau dalyvautų atliekant praktines užduotis.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

Švietėja instruktavo, kaip prisijungti ir efektyviai dalyvauti internetinėje aplinkoje.

Užsiėmimai buvo iš anksto tiksliai suplanuoti.

Dalyvių buvo prašoma reguliariai teikti atsiliepimus apie paskaitas.

Informacijos projektavimas

Informacijos projektas buvo pateiktas virtualioje mokymo(si) aplinkoje „Zoom“. Pristatymai buvo rengiami naudojant „PowerPoint“ programą.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Atviram kursui svarbu:

1. Atvira autorių teisių licencija.
2. Vaidmenys ir duomenys.
3. BDAR principų laikymasis.
4. Asmenų teisės ir vaidmenys kurso metu.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos, ...)

Turiniui rodyti besimokantiejiems klasėje buvo naudojami išmaniosios lentos ir / arba balti ekranai skaidrėms. Besimokantieji internetu galėjo matyti skaidres savo kompiuteriuose. Kad bendraujant su švietėju ir internetu besimokančiais asmenimis būtų išvengta balsų persidengimo, buvo naudojamos ausinės su mikrofonais.

Kiti klausimai

Apibendrinus praktikos metu įgytą patirtį, paaiškėjo, kad pirmieji bandymai organizuoti paskaitas hibridiniu būdu turėjo daugiau privalumų nei trūkumų. Tarp privalumų paminėtina tai, kad hibridinis mokymo(si) metodas įtraukia didelį dalyvių skaičių, sukuria galimybes kitiems prisijungti internetu iš bet kurios vietos naudojant skaitmenines priemones. Be to, vaizdo įrašas leidžia dalyviams pakartotinai stebėti paskaitą. Tačiau dauguma vyresnio amžiaus žmonių vis dar turi menkus skaitmeninio raštingumo įgūdžius ir jiems trūksta įrenginių, kad hibridinis mokymas(is) taptų įprasta praktika. Švietėjai neturi reikiamų kompetencijų ir įgūdžių, jiems taip pat trūksta žinių apie pedagoginius metodus, kurie padėtų sėkmingai įtraukti nuotoliniu ir tiesioginiu būdu besimokančius asmenis.

Paskaitos metu jokia technologinė įranga lektorei-švietėjai nesukėlė sunkumų. Jei nutolę dalyviai susidūrė su interneto trikdžiais, pasibaigus paskaitai jie galėjo vėl prisijungti prie vaizdo transliacijos „YouTube“ ir pakartotinai peržiūrėti vaizdo įrašą. Nors švietėja žinojo, kad yra internetinių dalyvių, nei ji, nei besimokantieji klasėje jų nematė, dėl šios priežasties buvo sunku užtikrinti kokybišką tiesioginę patirtį. Buvo tik viena kamera, kuri buvo nukreipta į paskaitą ir kartu į išmaniosios lentos ekraną. Internetu prisijungę dalyviai negalėjo matyti tiesiogiai besimokančių asmenų, tačiau tai neturėjo jokios įtakos dėstymo kokybei.

7.6. HIBRIDINIS MOKYMAS MOKANT VYRESNIO AMŽIAUS SUAUGUSIUOSIUS

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Lietuva

Organizacijos tipas: Kauno rajono trečiojo amžiaus universitetas

Kursas / tema / pamoka: Seminaras „Tradiciniai amatai: kiaušinių puošimas šv. Velykoms“.

mokymo(si) modelis: Dualus, hibridinis

Kada buvo sukurta ši praktika?

Praktika parengta 2023 m.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Seminaras vyko 2023 m. kovo 29 d. Jis vyko tik vieną kartą.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Seminarą surengė Lietuvos nacionalinis kultūros centras LNKC <https://bit.ly/40N8mOT>, kuris edukacinius vaizdo klipus pradėjo kurti prieš 10 metų. Internetinės, nuotolinės ir hibridinės mokymo(si) aplinkos kūrimas suintensyvėjo COVID-19 pandemijos metu. Įvedus visuotinį karantiną, LNKC darbuotojai kūrė vaizdo klipus apie tradicinius amatus. Vėliau jie nusprendė organizuoti mokymo/mokymo(si) kursus internetu. Sužinoję apie būsimą seminarą, prie kursų nusprendė prisijungti ir Kauno rajono trečiojo amžiaus universiteto studentai, Kauno rajono savivaldybės administracijos patalpose sukūrė tinkamą mokymo(si) aplinką tiesioginiams dalyviams. Prie seminaro, naudodamiesi skaitmeninėmis priemonėmis, prisijungė ir kiti nuotoliniu būdu besimokantys dalyviai iš Kipro, JAV, Norvegijos, Liuksemburgo, Latvijos, Airijos, Jungtinės Karalystės ir visos Lietuvos. Seminaras buvo tiesiogiai transliuojamas socialiniame tinkle „Facebook“. Vaizdo įrašas buvo įkeltas į „YouTube“ vaizdo įrašų platformą: [Margučių skutinėjimas ir raštų magija](#).

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Lektorius siekė sukurti vienodą mokymo(si) patirtį besimokantiejiems - nesvarbu, kaip koku būdu jie dalyvauja mokymėsi. Užtikrinus, kad dalyviai būtų aprūpinti reikiama medžiaga ir priemonėmis, buvo galima sukurti geriausią mokymo(si) patirtį tiek tiesiogiai, tiek virtualiai besimokantiejiems.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Pagrindinis hibridinio seminaro tikslas buvo supažindinti dalyvius su tradicinėmis velykinių kiaušinių puošimo tradicijomis.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

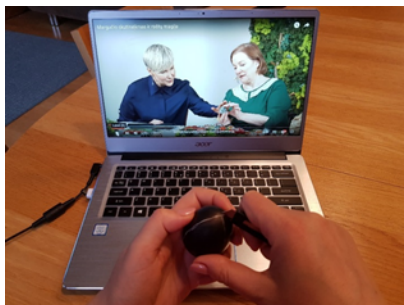
Iki seminaro pabaigos dalyviai, tiek dalyvaujantys klasėje, tiek nuotoliniu būdu, turėjo išmokyti tradicinių velykinių kiaušinių puošybos simbolių ir raštų savitu būdu - naudojant skutinėjimo techniką. Seminaro metu jie turėjo patys dekoruoti po 2 kiaušinius.

Skutinėjimo technika yra paprasta: kiaušinis nudažomas viena spalva, tada dažų paviršiuje smeigtuku, stiklo gabalėliu ar peiliu raižomas piešinys, kad po juo atsivertų tikroji kiaušinio spalva.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

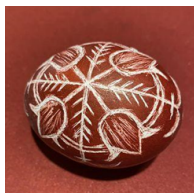
Hibridinio mokymo scenarijai

Seminaras buvo organizuojamas sinchroniniu būdu. Daliai besimokančiųjų lektorė-švietėja dėstė internetu, o kiti dalyvavo virtualiai arba nuolatinėje mokymo(si) vietoje. Seminaras buvo transliuojamas per „Facebook“ platformą. Seminare dalyvavo 152 besimokantieji internetu ir 30 dalyvių tiesiogiai.

Vertinimo priemonės

Dalyviai nebuvo vertinami. Internetinių dalyvių buvo prašoma parodyti savo darbo eigą ir (arba) išraižytus kiaušinius, taip pat pasidalyti savo šeimos Velykų tradicijomis ir mėgstamiausiais patiekalais. Seminaro pabaigoje lektorė traukė burtus ir išrinko 2 laimėtojus, kuriems atiteko prizai - knygos apie tradicinius amatus.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

3 pav. Kvietimo laiškas

Norint pasirengti seminarui, dalyvių buvo prašoma užsiregistruoti internetu. Vėliau su jais buvo susisiekta el. paštu ir jie gavo informacinį paketą su reikalingomis priemonėmis ir būtinomis medžiagomis (natūraliais dažais nudažyti kietai virti kiaušiniai ir kanceliarinis peiliukas). Kvietimo laiškas pateikiamas 3 pavyzdžiu.

Dalyvaujantys kontaktiniu būdu apie renginį buvo informuoti elektroniniu paštu. Jų nebuvo prašoma atsinešti kokių nors medžiagų ar priemonių, jiems viską parūpino organizatoriai, priešingai nei internetu dalyvaujantiems.

Seminaro metu internetu prisijungę dalyviai buvo kviečiami aktyviai dalyvauti rašant komentarus ir klausimus pokalbių lauke, dalintis nuotraukomis, demonstruoti pažangą ir pasiektus rezultatus. Jie taip pat buvo raginami pasidalyti savo šeimų Velykų tradicijomis ir mėgstamiausiu patiekalų receptais.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Seminaras buvo tiesiogiai transliuojamas per socialinę bendravimo platformą „Facebook“. Vėliau įrašas buvo įkeltas į vaizdo įrašų platformą „YouTube“: [Margučių skutinėjimas ir raštų magija](#).

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Seminarui filmuoti buvo naudojamos 3 profesionalios kameros, kad vaizdas būtų užfiksuotas geriausiu rakursu. Balti ekranai, kompiuteriai, internetas.

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Turinį parengė tautodailininkės Odeta Tumėnaitė-Bražėnienė ir Adelė Gančierė. Seminarą vedė Lietuvos nacionalinio kultūros centro atstovė Jurga Gailiūtė. Dalyviams klasėje vadovavo Jolanta Balnytė ir Edita Žaromskienė (Kauno rajono trečiojo amžiaus universiteto rektorė).

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Ruošdamiesi seminarui dalyviai buvo raginami pasiskaityti apie kiaušinių dažymo būdus naudojant natūralius dažus ir perskaityti keletą knygų ar internetinių straipsnių apie pasirinktus tradicinius velykinių kiaušinių puošybos būdus.

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

Vaizdo įrašas buvo įkeltas į vaizdo įrašų platformą „YouTube“: [Margučių skutinėjimas ir raštų magija](#).

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Seminaras truko 2 valandas.

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip mokiniai įvertino šią koncepciją?

Tiek internetu prisijungę, tiek dalyviai vietoje teigiamai atsiliepė apie šį renginio organizavimo būdą.

Kaip patys dėstytojai / švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos, ...)

Švietėjams patiko dirbti hibridiniu būdu, visų pirma, nes buvo galimybė suburti platesnę auditoriją iš įvairių geografinių vietovių.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Dalyviai formaliai nebuvo vertinami. Jie buvo pakviesti pasidalyti savo mokymo(si) patirtimi, žodžiu pateikti atsiliepimą apie paskaitą ir jos vedimo būdą.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

Lektorė - suaugusiųjų švietėja instruktavo, kaip prisijungti ir efektyviai dalyvauti internetinėje aplinkoje.

Seminaro (kūrybinių dirbtuvių) laikas buvo tiksliai suplanuotas iš anksto.

Dalyvių buvo prašoma reguliariai teikti atsiliepimus, kad jie neprarastų dėmesingumo.

Klasėje esantys dalyviai turėjo galimybę bendrauti tarpusavyje ir su švietėjais internetu.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Atviram kursui svarbu:

1. Atvira autorių teisių licencija.
2. Vaidmenys ir duomenys.
3. BDAR principų laikymasis.
4. Asmenų teisės ir vaidmenys kurso metu.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos, ...)

Šiai praktikai nereikia ypatingų skaitmeninių įrankių valdymo įgūdžių. Visi dalyviai gali prisijungti internetu, naudodami savo asmeninius kompiuterius arba mobiliuosius telefonus. Švietėjui reikia daugiau pasirengimo ir įgūdžių, kad galėtų naudotis virtualia mokymo(si) aplinka ir užtikrintų aukštą seminaro kokybę.

7.7. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) KURSE „ŠANSAS – NAUJOS GALIMYBĖS SUAUGUSIESIEMS”

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Projektas „Šansas - naujos galimybės suaugusiesiems“ - tai atsakas į Europos Sąjungos Tarybos rekomendaciją „Ilgūdžių programą: naujos galimybės suaugusiesiems“. Projektą iš dalies finansuoja Europos Sąjunga Europos socialinio fondo lėšomis. Projekto „Šansas“ koordinatorius yra Švietimo sistemos plėtros fondas.

Šalis: Lenkija

Organizacijos tipas: Asociacija „Naujųjų technologijų institutas”

Kursas / tema / pamoka: „Galimybė - naujos galimybės suaugusiesiems“.

Mokymo(si) modelis: individualūs (namuose, internetu), darbas grupėse

Kada buvo sukurta ši praktika?

Paramos modelis buvo testuojamas 2021 m. liepos mėn. - 2022 m. sausio mėn.

Vieta: Fondas „Verslumo paramos centras“ Poddębice - 2021 m. liepa-rugpjūtis

Vieta: Uniejów, ul. Szkolna 2 (Uniejów draugų bendrija) - 2021 m. rugsėjo-lapkričio mėn.

Vieta: Zgierz, ul. Maja 41 3 (S. Staszic bendrojo lavinimo vidurinių mokyklų kompleksas) - 2021 m. spalio mėn. - 2022 m. sausio mėn.

Vieta: Łódź, ul. Sienkiewicza 55 - 2021 m. rugsėjis - 2022 m. sausis.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Sėkmingais pripažinti modeliai gali būti įtraukti į valstybės politiką, skirtą suaugusių asmenų bendrųjų kompetencijų tobulinimui.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Suaugusiesiems, turintiems menkus pagrindinius įgūdžius, dažnai sunku motyvuoti save tobulėti ir dalyvauti ilgesnėse trukmės mokymuose (pvz., kelių mėnesių trukmės kursuose).

Projektas „Šansas“ yra susijęs ne tik su švietimo pagalba, bet ir su kitais elementais, kurie turi įtakos dalyvių gyvenimo kokybei gerinti. Buvo numatyti konsultavimo užsiėmimai (įskaitant profesinį konsultavimą) ir psichologinė pagalba, taip pat, rūpinimasis išlaikomais asmenimis, kol jie siekia išsilavinimo. Asmenims, turintiems ribotą judumą arba gyvenantiems prasto susisiekimo vietovėse, buvo numatyta galimybė nuvykti į paramos teikimo vietą arba, kai kurių modelių atveju, užsiėmimai internetu.

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) / mokymo koncepciją?

- Svarbi švietėjų profesinio darbo dalis buvo nuotolinio mokymo(si) metodų ir technikos naudojimas profesiniame ir tęstiniame mokyme.
- Laiko ir pinigų taupymas.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Pagrindinis paramos modelio tikslas - pagerinti 60 Lodzės vaivadijos vyresnio amžiaus žmonių 50+ skaitmeninius įgūdžius ir socialines kompetencijas, organizuojant įvairius mokymo kursus ir teikiant individualią pagalbą.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Projekto dalyviams buvo suteiktas naujoviškas paramos modelis, kuriuo siekiama, kad jų skaitmeniniai įgūdžiai būtų tokie, kad jie, be kita ko, galėtų:

- geriau naudotis skaitmeninėmis priemonėmis;
- pagerinti gebėjimą suprasti ir kurti įvairią informaciją;
- ugdytų socialinius gebėjimus, tokius kaip bendravimas, bendradarbiavimas ir problemų sprendimas.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

Skirtingos mokymo(si) formos buvo taikomos asmenims, turintiems specialiųjų mokymosi poreikių.

Darbai su suaugusiais, turinčiais menkus pagrindinius įgūdžius, sensorinę ir (arba) fizinę negalią buvo teikiamos konsultavimo paslaugos, kurių tikslas - padėti planuoti karjerą visą gyvenimą ir ugdyti socialines kompetencijas šioje srityje.

Įrankiai ir darbo metodai:

- pokalbis, praktika (užduotys, kurias dalyvis turi atlikti internete arba artimiausioje socialinėje aplinkoje), vaizdinės, metaforinės, elgesio priemonės,
- dalyviui svarbių žmonių įtraukimas į paramos procesą (konstruktyvistinis karjeros konsultavimas), dalyvių savęs vertinimas naudojant priemonę „Darbo ir asmeninio gyvenimo santykių radaras“.

Susitikimo forma: individuali (ir internetu)

Darbai su sveikatos sutrikimų turinčiais asmenimis atvykimui į renginio vietą buvo sudaryta galimybė naudotis asistento paslaugomis.

1. Konsultuojant suaugusius su intelekto sutrikimais ir turinčius žemus pagrindinius įgūdžius, buvo siekiama išsiaiškinti jų norus, galimybes ir poreikius, susijusius su įsidarbinimu darbo rinkoje ir vykstančiu mokymo(si) procesu.

Priemonės ir darbo metodai: interviu.

Susitikimų forma: individualūs susitikimai.

2. Dirbant su suaugusiais, vyresniais nei 50 metų amžiaus, buvo siekiama pagerinti jų pagrindinius įgūdžius, t.y.:

- matematinis mąstymą;
- skaitmeninius įgūdžius;
- socialinius gebėjimus.

Priemonės ir darbo metodai: pokalbis, profesinės kompetencijos testai, psichologiniai testai, interviu, originalios priemonės ir (arba) medžiaga, pritaikytos prie dalyvių situacijos.

Individualus veiksmų planas

Susitikimų forma: individualūs (kontaktiniai, internetu) ir grupiniai susitikimai.

Vertinimo priemonės

- Skaitmeninių ir socialinių įgūdžių įvertinimas ir pamatavimas;
- Kursų baigimo pažymėjimas.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Modelio tikslinė grupė - 60 asmenų: vyresnių nei 50 metų amžiaus asmenų, moterų ir vyrų, dirbančių ir bedarbių (nepriklausomai nuo jų išsilavinimo, žmonių su intelekto, jutimo ir fizine negalia, gyvenančių Lodzės vaivadijos kaimo ir miesto vietovėse, norinčių įgyti, papildyti ar patobulinti savo skaitmeninius įgūdžius ir socialines kompetencijas.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Projektas buvo išbandytas naudojant „Microsoft“ technologijas: „Lync“, „Office 365“ ir „Share Point“.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Išmanieji telefonai ir planšetiniai kompiuteriai, nešiojamieji kompiuteriai.

NUOTRAUKA IŠ KONFERENCIJOS

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Asociacija “Naujųjų technologijų institutas”.

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Kiekvienas dalyvis gavo:

- kanceliarinių reikmenų (užrašų knygutę, rašiklį, aplanką);
- mokymo priemonių paketą (scenarijus), kuriame pateikiama informacija ir užduočių rinkiniai.

Scenarijuje buvo išsamiai aprašytos skaitmeninio mokymo temos:

- Pagrindiniai kompiuterio naudojimo ir teksto tvarkymo įgūdžiai;
- Bendravimas internetu (el. paštu);
- Socialinių tinklų svetainės (profilų nustatymas, komentarų rašymo taisyklės, saugumas);
- Interneto paieškos sistema ir informacijos paieška interneto svetainėse bei informacijos patikimumo patikrinimas;
- Elektroninės paslaugos - paslaugų ir platformų pavyzdžiai (apsipirkimas, valdžia, sveikata, finansai);
- Išmaniųjų telefonų ir planšetinių kompiuterių bei kitų skaitmeninių prietaisų naudojimas viešosiose erdvėse (biletų automatai, interaktyvūs klientų aptarnavimo skydai, savitarnos kasos).

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

<https://www.frse.org.pl/aktualnosci/projekt-szansa-laureatem-nagrody-rd-impact>

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

- 84 val. skaitmeninių ir socialinių mokymų;
- 4 val. individualių konsultacijų.

Iš VISO 16 susitikimų = 84 mokymo val. (63 darbo val.) - Poddębice (Poddębice)

Iš VISO 21 susitikimas = 84 mokymo val. (63 darbo val.) – Uniejów (Uniejów)

Iš VISO 21 susitikimas = 84 mokymo val. (63 darbo val.) – Zgierz (Zgierz)

Iš VISO 16 susitikimų = 84 mokymo val. (63 darbo val.) – Łódź (Łódź)

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Seminarų metu buvo siekiama patobulinti dalyvių socialinę kompetenciją. Tai didino jų savivertę ir motyvaciją mokytis bei turėjo įtakos dalyvių gebėjimui įveikti stresą. Mokymo metodai apėmė bendravimo, bendradarbiavimo, problemų sprendimo, mokymo(si) mokytis kompetencijų ugdymą).

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos)

Tai galimybė keistis patirtimi ir taip tobulinti profesinę kompetenciją.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Visa projekto veikla buvo vykdoma laikantis lygių galimybių ir nediskriminavimo principo. Vykdamas projektą buvo atsižvelgta į įvairaus laipsnio negalią turinčių žmonių poreikius, įskaitant fizinių kliūčių pašalinimą, pritaikytą mokymo medžiagą bei jos pateikimą.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Šios iniciatyvos tikslas buvo sukurti modelį ir suteikti paramą suaugusiesiems, turintiems žemus pagrindinius įgūdžius. Kalbama ne tik apie skaitymo supratimą, rašymą, skaitymą, matematinį mąstymą ir naudojimosi naujomis technologijomis įgūdžius. Tai ir kitų svarbiausių gebėjimų, kurie yra būtini kasdieniame gyvenime, ugdymas, pavyzdžiui, gebėjimas tinkamai bendrauti tarpusavyje, gebėjimas dirbti komandoje, prisitaikyti prie pokyčių, spręsti konfliktines situacijas, priimti svarbius sprendimus ir rodyti iniciatyvą.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Projekto „Šansas - naujos galimybės suaugusiesiems“ įgyvendinimas yra atliepia į Europos Komisijos rekomendaciją - sudaryti sąlygas menkus pagrindinius įgūdžius turintiems suaugusiesiems gauti švietimo paramą, kuri leistų:

- pasiekti minimalų skaitmeninio raštingumo, informacinio raštingumo ir matematinio mąstymo lygį,

arba

- pripažinti savo mokymo(si) rezultatus ir įgyti Europos kvalifikacijų sandaros 3 arba 4 lygio kvalifikaciją (ES Taryba, 2016, p. 4).

ES Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad žmonės, turintys menkus pagrindinių įgūdžius, dažniau patiria socialinę atskirtį, nedarbą, ligas ir skurdą. Todėl reikia skubiai imtis veiksmų jų padėčiai pagerinti.

Mokymo įgyvendinimas, nepriklausomai nuo jo formos, reikalauja naudoti tinkamus metodus ir priemones. Taikant Hibridinio mokymo(si) metodą, didžiausias dėmesys yra skiriamas tokiems aspektams, kaip, pvz.:

- tinkamas kurso turinio, technologijų ir metodikos parengimas;
- atskirų kurso temų plėtojimas, kad jos sudarytų nuoseklią visumą;
- taisyklių nustatymas ir jų pristatymas besimokantiejiems;
- aktyviaus ir sistemingo bendravimo su besimokančiaisais palaikymas;
- metodų, skatinančių dalyvių aktyvumą, naudojimas;
- mokymo(si) pasiekimų vertinimas;
- ataskaitų apie besimokančiųjų veiklą teikimas;
- techninės pagalbos teikimas.

Praktinės pamokos

Suaugusiųjų švietėjų kompetencija naudotis nuotolinio mokymo(si) platformomis ir vesti mokymus internetu buvo aukšta. Tačiau to ne visada pakako, kad būtų galima veiksmingai perduoti žinias ir sudominti besimokančiuosius. Todėl buvo ieškoma informacijos, siekiant išsiaiškinti, ar naudojami tinkami sprendimai, padedantys didinti besimokančiųjų pasitikėjimą ir įsitraukimą. Projekto baigiamosios konferencijos metu pranešėjai įvardino hibridinio mokymo(si) metodo privalumus. Tai kontakto su besimokančiais užmezgimas, daugiausia nuotoliniu būdu. Taip pat, galimybė susipažinti su mokymų medžiaga iš anksto, prieš jos aptarimą klasėje, papildomų informacijos šaltinių paieška. Veiksmingam mokymuisi įtakos turėjo mokymosi medžiagos pateikiamas vaizdo įrašuose, kuriuos besimokantieji galėjo peržiūrėti jiems patogiu metu. Švietėjų nuomone, vertingas buvo ir diskusijų per užsiėmimus inicijavimas bei moderavimas. Be anksčiau nurodyto reguliaraus internetinio bendravimo su švietėjais, taip pat, buvo palaikomas kontaktas tarp besimokančiųjų, kurį užtikrino būtinybė atlikti užduotis grupėse. Tiek švietėjai, tiek besimokantieji didelę reikšmę teikia sistemingam tarpusavio ryšio palaikymui, todėl ryšių internetu užtikrinimas, nesvarbu, ar tai būtų elektroniniai laiškai, ar sinchroninės pamokos, ar konsultacijos, yra esminė dedamoji hibridinio mokymosi metodo dalis.

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

- Švietėjai ir konsultantai daug dėmesio skyrė tinkamų ugdymo metodų ir formų paieškai, gilinosi į šių metodų poveikį asmens raidai.
- Suaugusiųjų švietėjai ir profesijos konsultantai turėjo gebėti dirbti su neįgaliais asmenimis.

Informacijos projektavimas

Projekte „Šansas“ išbandytas 31 modelis, skirtas suaugusiųjų pagrindiniams įgūdžiams (informacijos supratimui ir apdorojimui, matematiniam mąstymui, skaitmeniniams įgūdžiams ir socialinei kompetencijai) tobulinti trimis etapais:

- diagnostavimo,
- švietimo pagalbos teikimo,
- mokymo(si) rezultatų pripažinimo.

Kartu su švietėjiška veikla buvo siūloma konsultacinė pagalba.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

- Kiekvienam dalyviui buvo suteikti prisijungimo vardai ir slaptažodžiai, kad jis galėtų prisijungti prie e. mokymo(si) platformos, nuotolinio darbalaukio ir naudotis vaizdo konferencijomis.
- Suaugusiųjų mokytojams, instruktoriams ir kitiems pagalbininkams, įskaitant psichologus, parengta nešališkumo ir konfidencialumo deklaracija:

“Pareiškiu, kad su asmeniu, kurio anketą vertinu, nesu susijęs jokiais faktiniais ar teisiniais santykiais, kurie galėtų kelti abejonių dėl mano nešališkumo. Visų pirma pareiškiu, kad su asmeniu, kurio formą vertinu, nesu susijęs jokiais turtiniais santykiais:

- santuoka,
- giminystės ar svainystės ryšiais,
- įvaikinimo, globos ar rūpybos saitais.

Jei sužinosiu, kad egzistuoja pirmiau aprašyta aplinkybė, įsipareigoju nusišalinti nuo paraiškos vertinimo. Įsipareigoju neatskleisti informacijos, susijusios su formos vertinimu, ir kad tinkamai stengsiuosi užtikrinti, jog informacija, susijusi su mano vertinama forma, nebūtų perduota tretiesiems asmenims.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos, ...)

- Išmaniųjų telefonų ir (arba) planšetinių kompiuterių naudojimas.
- Naudojimasis interneto svetainėmis ir socialiniais tinklais.
- Naudojimasis internetinėmis paslaugomis ir platformomis.
- Pagrindiniai darbo kompiuteriu įgūdžiai, „Windows“ operacinė sistema.
- Tekstų tvarkyklė – „Microsoft Word“ palaikymas, failų išsaugojimas ir spausdinimas.
- Interneto paieškos sistema ir informacijos paieška internete.
- Saugumas internete.
- Naudingos informacijos gavimas ir apdorojimas iš įvairių šaltinių.
- Informacijos patikimumo tikrinimas.
- Bendravimas internetu - el. paštu
- Bendravimas internetu - vaizdo skambučiai, pokalbiai („Skype“, „Zoom“)
- e. finansai - namų ūkio biudžeto planavimas, pvz., „Excel“ skaičiuoklė ir „Google“ įrankis.

Kiti klausimai

<https://www.youtube.com/watch?v=az8z6nMpu9U>

7.8. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) KURSE „EFFICIENT 50+“

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Projektas „Efficient 50+“ buvo įgyvendintas vadovaujantis Mazovijos ES programų įgyvendinimo padalinio paskelbtu konkursu pagal Žmogiškųjų išteklių veiksmų programą „Parama profesinės kvalifikacijos tobulinimui ir įmonių konsultavimui“.

Ši idėja kilo pastebėjus, kad formaliojo švietimo sistema nėra pritaikyta dirbančių suaugusiųjų poreikiams tenkinti. Dėl naujausių žinių apie šiuolaikines informacines technologijas trūkumo, didėja skaitmeninė atskirtis. Vyresni nei 50 metų amžiaus darbuotojai turi daug žinių ir patirties, tačiau dėl IKT (informacinių ir komunikacinių technologijų) įgūdžių stokos jie negali profesionaliai ir šiuolaikiškai pristatyti savo darbo rezultatų. Duomenų analizę dažniausiai atlieka jauni darbuotojai, kurie išmano atitinkamas technologijas ir geba tinkamai vizualizuoti šių analizių rezultatus. Darbuotojai, vyresni nei 50 metų, dėl vadinamųjų aukštų korporatyvinių žinių ir patirties yra labiausiai linkę užsiimti duomenų analize, tačiau dažniausiai jiems tai padaryti trukdo technologinis barjeras.

Šalis Lenkija

Organizacijos tipas: Varšuvos informacinių technologijų mokykla ir Vertinimo centras bendradarbiaudami įgyvendino novatorišką projektą „Efficient 50+“.

Kursas / tema / pamoka: Projektas „Efficient 50+“.

Mokymo(si) modelis: dieninis, neakivaizdinis, dualus

Mišrus hibridinis mokymas(is):

- kontaktinės pamokos - 30%,
- nuotolinės pamokos - 70%.

Išklause medžiagą tiesioginio kontakto susitikimuose, dalyviai tęsė mokymąsi vaizdo konferencijų būdu per nuotolį. Kiekviena grupė turėjo atskirą užsiėmimų tvarkaraštį. Dauguma susitikimų buvo įrašyti ir įkelti į e. mokymo(si) platformą, kad dalyviai bet kada galėtų juos pasiekti. Dėl ilgos mokymų trukmės (iš viso šeši mėnesiai), kintančio švietėjų ir kai kurių dalyvių darbo laiko, reikėjo lankstaus tvarkaraščio. Dėl to vienos grupės dalyviai galėjo dalyvauti kitos grupės veikloje, o tai pagerino lankomumą. Keliems dalyviams buvo sudaryti individualūs užsiėmimų tvarkaraščiai.

Ar šiuo metu jis tęsiamas?

Bet kuris subjektas, norintis gauti naudojimui galutinį sukurtą produktą, turi kreiptis į Varšuvos informacinių technologijų universitetą ir susipažinti su mokymo įstaigos (universiteto) ir Varšuvos informacinių technologijų universiteto sutartyje numatytomis perdavimo ir naudojimo taisyklėmis.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Projektas buvo orientuotas į praktinių įgūdžių ugdymą. Geriausias būdas tokiems įgūdžiams ugdyti - dalyvauti mokymuose klasėje, kur dalyviai, gavę kompiuterį su atitinkama programine įranga, vadovaujami švietėjo-instruktoriaus sprendžia praktines užduotis ir analizuoja pavyzdžius. Tačiau tokia tvarka apriboja galimybę dalyvauti mokymuose maksimaliam galinčių dalyvauti asmenų skaičiui ir yra griežtai apriboja mokymų trukmę. Šio projekto tikslas buvo sukurti mokymo(si) metodikas ir priemones, kuriomis galėtų naudotis daugiau žmonių, net ir pasibaigus projektui. Tokias galimybes suteikia e. mokymas(is).

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

- Laiko ir pinigų taupymas.
- Nuotolinis mokymas(is) naudojant „Microsoft Lync“.
- Prieiga prie išbandytos ir modernios mokymo(si) priemonės.
- Galimybė įdiegti pasirinktus modulius (1 arba visus).

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Konkretūs projekto tikslai buvo apibrėžti taip:

- Iki 2013 m. IX mėn. pabaigos geriau pritaikyti įtraukimo priemonės pagal gavėjų ir vartotojų grupių lūkesčius, visapusiškai įvertinus vyresnių nei 50 metų darbuotojų problemas ir kliūtis naudoti IKT savo darbe.
- Iki 2015 m. III ketvirčio pabaigos išbandyti, įvertinti ir pataisyti priemonę, kad ji būtų veiksmingesnė ir efektyvesnė, ir tik tada sukurti galutinį produktą.
- Iki 2015 m. VI mėn. pabaigos didinti tikslinių grupių informuotumą apie sukurto įrankio naudojimą, vykdant sklaidos veiklą.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Projekto tikslas - ugdyti vyresnių nei 50 metų žmonių gebėjimą naudotis lengvai prieinamomis ir nebrangiomis kompiuterinėmis programomis ir skaičiuoklėmis, padedančiomis spręsti analitines problemas, rengti ir teikti ataskaitas, organizuoti dokumentų saugojimą ir dirbti grupėse.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

- Darbas su švietėju-instruktoriumi (vaizdo konferencijos, tiesioginės ir internetinės konsultacijos).
- Darbas grupėje.
- Savarankiškas darbas.
- Namų darbai.

Vertinimo priemonės

Nacionalinės kvalifikacijų sandaros programos + ECTS kreditai

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Projektas skirtas šioms profesinėms grupėms: buhalteriams, atestuotiesiems buhalteriams ir įstaigų ir (arba) klientų aptarnavimo darbuotojams.

Įdarbinimas vyko nuolat, paraiškos buvo priimamos nuolat, kol buvo išnaudotos visos laisvos darbo vietos. Ji prasidėjo 2013 m. lapkričio mėn. ir už ją buvo atsakingas projekto vadovas. Asmenys, norintys dalyvauti mokymo kursuose, pateikdavo užpildytą paraiškos formą, kurią buvo galima rasti interneto svetainėje.

Kokia programinė įranga - platforma buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Galutinis produktas - tai naujoviška mokymo priemonė, pagrįsta e. mokymusi ir veikla klasėje. Galutinis produktas „Efficient 50+“ buvo išbandytas naudojant „Microsoft“ technologijas: „Lync“, „Office 365“ ir „Share Point“. Testavimas 8-iose mokymo grupėse (daugiau nei 700 val.) patvirtino, kad mokymuose naudotos technologijos buvo efektyvus sprendimas ir geras pasirinkimas.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Projekto metu dalyviai turėjo naudotis savo kompiuteriais, t. y. įvairia technine ir programine įranga. Per pirmuosius užsiėmimus buvo teikiama techninė pagalba: įdiegti atnaujinimai, kad projekto dalyviai galėtų be kliūčių dalyvauti mokymuose. Tačiau paaiškėjo, kad kai kurių dalyvių programinė įranga buvo netinkama. Nepaisant to, kad buvo įdiegti aktualūs atnaujinimai, nepavykdavo greitai ir efektyviai paleisti atitinkamo kompiuterio. Be to, paaiškėjo, kad „Windows XP“ netinkamai veikė su „Lync 2013“ programine įranga. Dėl to techninių problemų susikaupė tiek daug, kad per pirmuosius kelis užsiėmimus daugiausia buvo sprendžiami techniniai, o ne dalykiniai klausimai. Be to, dažnai dalyvių įgūdžiai buvo nepakankami, kad jie patys galėtų atlikti net paprasčiausius atnaujinimus, o instruktorius negalėjo susitvarkyti su kiekvienu individualiu atveju, taip švaistydamas pamokos laiką. Dėl šios priežasties mokymų organizatoriai pasamdė asmenį, kuris teikė nuolatinę techninę pagalbą mokymų dalyviams. IT specialistas prieš kiekvieną užsiėmimą paruošdavo kompiuterius naudojimui. 92 % dalyvių dirbo su nešiojamaisiais kompiuteriais, tačiau pas kai kuriuos žmones specialistui teko eiti į namus, kad patikrintų ir paruoštų stacionariąją kompiuterinę įrangą.

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Varšuvos informacinių technologijų mokykla bendrardbiaudama su UAB „Vertinimo centras“

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

5 teminiai moduliai:

1. Internetinių komunikacijos technologijų naudojimas.
2. „Excel“ naudojimas analitinėms užduotims atlikti.
3. Reliacinių duomenų bazių ir SQL kalbos pagrindai.
4. Keitimosi duomenimis standartai.
5. Duomenų analizė.

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

www.platforma.efektywni50plus.wswi.edu.pl

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Visiems moduliams iš viso planuota skirti 100 mokymo val., iš kurių maždaug 30 val. buvo dėstoma vietoje, o 70 val. - nuotoliniu būdu, naudojant vaizdo konferencinę įrangą.

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Aktyvūs mokymų dalyviai naudojo mokymo(si) galimybes, kai turėjo laiko.

Mokymų dalyvių žinios buvo vertinamos 2 kartus: prieš pradėdant mokymų kursą ir po jų.

1. Prieš mokymus jų žinios įvertintos balais:

- Interneto ryšių technologijos – 1,82.
- „Excel“ analitinėms užduotims atlikti – 2,00.
- Duomenų bazės – 1,17.
- Keitimosi duomenimis standartai – 1,09.
- Duomenų analizės ataskaitos – 1,20.

2. Žinios po mokymų:

- Interneto ryšių technologijos – 3,83.
- „Excel“ analitinėms užduotims – 3,98.
- Duomenų bazės – 3,20.
- Keitimosi duomenimis standartai – 2,90.
- Duomenų analizės ataskaitos – 3,14.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją?

Remiantis interviu, pokalbių su pranešėjais ir apklausų duomenimis:

1. Pirma, mokymas(is) dalyvaujant vaizdo konferencijose daugumai besimokančiųjų buvo nauja patirtis. Pirma, prieš mokymus daugiau turėtų būti skiriama techniniam dalyvių ir kompiuterinės įrangos parengimui, nepriklausomai nuo pasirinktos komunikavimui skirtos programos. Vėliau būtų pereita prie esminės modulio medžiagos.
2. Antra, taip pat verta apsvarstyti galimybę šį modulį įgyvendinti tik tiesioginio kontakto būdu. Vienas mokymų dalyvis pateikė tokį komentarą: „Kelios pirmosios vaizdo konferencijų pamokos turėtų vykti tiesioginio kontakto būdu, taip būtų išvengta problemų organizuojant mokymus nuotoliniu būdu, kai dalyvis lieka vienas su problemomis, sukeliančiomis stresą. Dalyvių gebėjimų lygis labai skiriasi ir didelė grupės dalis turi laukti, kol silpnesni dalyviai supras paprastas temas”.

Pokalbio metu kilo mintis įgyvendinti vaizdo konferencijas „hibridiniu būdu“, kai dalyviai yra viename kambaryje, o pranešėjas su padėjėju - kitame. Tai leidžia kai kurias problemas išspręsti iš karto ir sumažina dalyvių stresą.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Projekto tikslinę grupę sudarė mažiau galimybių turintys asmenys, buvo išlaikyta lyčių. Kliūtys, ribojančios dalyvių įsitraukimą buvo šios:

- Kliūtys, trukdančios mokytis nuotoliniu būdu.
- „Iš viršaus į apačią“ nuleisti kriterijai besimokantiejiems.
- Ilgas 6 mėnesių bandomasis laikotarpis.

Dėl mažesnio programą išbandžiusių asmenų skaičiaus, mažiau dalyvių pareiškė esą pasirengę naudoti galutinį produktą savišvietai. Tačiau verta pabrėžti, kad visi mokymus baigę asmenys patvirtino įgiję svarbių žinių ir įgūdžių.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Galutinis produktas, t.y. mokymo programa buvo perduota Mazovijos vaivadijos įstaigoms, kad jos galėtų jį nuolat naudoti:

- universitetams, turintiems informatikos mokslo studijas;
- institucijoms, teikiančioms švietimo paslaugas plačioje suaugusiųjų ir tęstinio mokymo srityje (t.y., trečiojo amžiaus universitetams, tęstinio mokymo centrams, NVO);
- mokymo įmonėms, rengiančioms naujus technologijų kursus;
- įmonėms, norinčioms tobulinti savo darbuotojų įgūdžius.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) IGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Projektas buvo skirtas Mazovijos vaivadijoje įsikūrusių labai mažų, ir vidutinio dydžio įmonių darbuotojams, kurie savo darbe naudoja duomenų analizę, rengia ataskaitas, tvarko bei archyvuoja dokumentus. Projekte galėjo dalyvauti vyresni nei 50 metų asmenys: buhalteriai, auditoriai arba klientų aptarnavimo specialistai. Projekto metu išbandyta hibridinio nuotolinio mokymo(si) metodas, skirtas vyresniems nei 50 metų žmonėms, derinant auditorinius ir nuotolinius užsiėmimus. Projekto metu sukurtas produktas - interaktyvus mokymo modulis „Efficient 50+“. Jo naudojimas padeda tobulinti IKT kompetencijas duomenų analizės, ataskaitų rengimo ir dokumentų tvarkymo ir saugojimo srityse. Priemonė gali būti prieinama bet kuriai mokymo įstaigai ir universitetui.

Galutinis mokymo programos „Efficient 50+“ turinys, buvo parengtas trimis lygmenimis: turinio, metodikos ir priemonių.

Metodologinis lygmuo:

- Andragogikos principų taikymas.
- Taikymo metodai.
- Aktyvinimo metodai.

Priemonių (įrankių) lygmuo:

- Metodikos vadovas su instrukcijomis švietėjams.
- Naudojimo ir įgyvendinimo instrukcijos.
- Vadovas darbdaviams.
- Elektroninė knyga mokymų dalyviams:
- 5 mokomosios ir pagalbinės medžiagos rinkiniai.
- Teorinė medžiaga.
- Pratimai.
- Mokomieji vaizdo įrašai.
- Žinių testai.

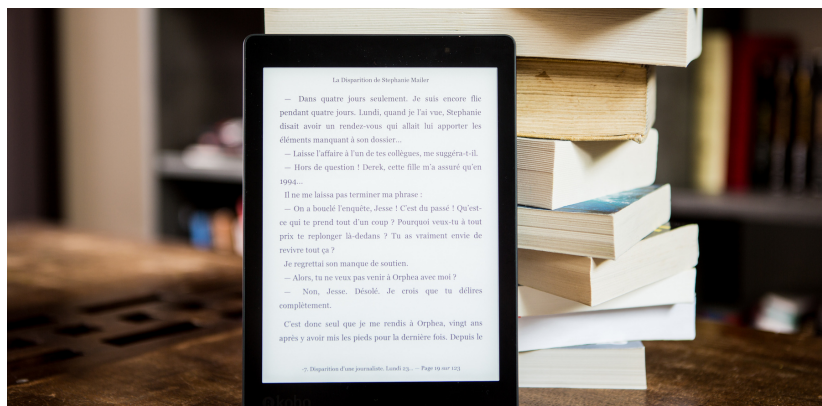
Medžiaga savarankiškam mokymuisi:

1.5 teminiai moduliai:

- Interneto ryšio technologijų naudojimas.
- „Excel“ naudojimas analitinėms užduotims atlikti.
- Duomenų bazių pagrindai.
- Keitimosi duomenimis standartai.
- Duomenų analizės ataskaitos.

2. Programos ir pamokų planai (5 rinkiniai).

3. Nacionalinės kvalifikacijų sandaros programos + ECTS kreditai.

Vidinis projekto „Efficient 50+“ vertinimas vyko tyrimo būdu. Tai reiškia, kad duomenys buvo renkami nuolat projekto vykdymo metu. Buvo daroma prielaida, kad atlikta tiriamoji veikla padės rasti atsakymus į šiuos klausimus:

1. Kaip vertinamas galutinis produktas?
2. Ar veikla, susijusi su pirmuoju galutinio produkto testavimu, buvo įgyvendinta ir kokia apimtimi?
3. Su kokiais sunkumais susidūrėte ir ar jų buvo? Kokios kliūtys ir problemos, jei tokių yra, trukdo tinkamai įgyvendinti testavimą?
4. Kokia yra mokytojų ir mokymų dalyvių nuomonė apie parengtą produktą?
5. Kurie iš mokymo modulyje „Efficient 50+“ pasiūlytų sprendimų yra veiksmingiausi, t. y. leidžia pasiekti numatytų rezultatų besimokančiųjų grupėje (testuojant pradinę galutinio produkto versiją)?
6. Koks siūlomas mokymo turinys ir technologiniai sprendimai, testo gavėjų ir naudotojų nuomone, yra svarbūs?
7. Ar dalyvavę testavime gavėjai pagilino savo žinias mokymo turinio srityje?

Pirminės „Efficient 50+“ mokymo modulio versijos testavimas vyko nuo 2014 m. sausio 7 d. iki liepos 8 d., atsižvelgiant į projekto veiklų tvarkaraštį. Testavimo dalyviais galėjo būti 50+ amžiaus asmenys, dirbantys Mazovijos vaivadijos įstaigose. Jų darbo funkcijos turėjo būti susijusios su duomenų analize, ataskaitų rengimu, atskaitomybe ir dokumentų saugojimo organizavimu. Mokymų dalyviai turėjo turėti kompiuterį su interneto prieiga. Buvo planuota, kad mokymuose dalyvaus 80 asmenų, iš jų mažiausiai 60 proc. moterų.

Iš viso paraiškas dalyvauti produkto testavime pateikė 91 asmuo, tačiau galiausiai užsiėmimuose dalyvavo 71 asmuo, iš jų 47 moterys ir 24 vyrai. Tai buvo šių profesijų atstovai: vyr. buhalteriai, buhalteriai ir klientų aptarnavimo specialistai. Kiekvienas iš testavimo procese dalyvavusių asmenų buvo priskirtas vienai iš septynių mokymo grupių, atsižvelgiant į jų pageidavimus dėl užsiėmimų laiko. Mokymų grafikus stengtasi pritaikyti prie dirbančių žmonių: užsiėmimai vyko po 17 val. arba savaitgaliais. Išsamius kiekvienos grupės tvarkaraščius buvo galima rasti projekto interneto svetainėje ir e. mokymo(si) platformoje.

Testavimo procesui prižiūrėti buvo paskirtas atsakingas asmuo - mokymo įstaigos vadovas, kuris taip pat buvo ilgametis universiteto dėstytojas ir projektų vadovas. Produkto testavime dalyvavo šie asmenys:

- 47 moterys, 24 vyrai.
- 12 vyr. buhalterių, 5 buhalteriai, 54 biuro darbuotojai.
- 27 moterys, dirbančios labai mažose įmonėse, 11 - mažose įmonėse, 9 - vidutinio dydžio įmonėse.
- 13 vyrų, dirbančių labai mažose įmonėse, 6 vyrai - mažose įmonėse, 5 - vidutinio dydžio įmonėse.
- 9 moterys ir 3 vyrai atvyko iš kaimo vietovių.
- 5 moterys turėjo vidurinį išsilavinimą, 3 - aukštesnįjį išsilavinimą, 39 - aukštąjį išsilavinimą.
- 1 vyras turėjo pradinį išsilavinimą, 4 - vidurinį išsilavinimą, 4 - aukštesnįjį išsilavinimą ir 15 - aukštąjį išsilavinimą.

Didaktinė ir pedagoginė kompetencija

Dalyvių atranka buvo tikslinė ir uždara, joje dalyvavo 20 švietėjų (instruktorių ir (arba) lektorių), kurie atstovavo universitetams ir mokymo įstaigoms, vykdančioms IKT mokymus.

Dalyvių gauta medžiaga:

- Elektroninė knyga (DVD) su teorine medžiaga, pratimais, mokomaisiais vaizdo įrašais, žinių testais.
- Metodikos vadovas su instrukcijomis švietėjams (instruktoriams / lektoriams).
- Tyrimų ataskaita.

Pagalbiniai leidiniai:

- „Gerosios praktikos diagnostika - 50+ amžiaus asmenų ekonominio aktyvinimo metodai“.
- „Tyrimo problemos analizė remiantis esamais tyrimais ir studijomis, darančiomis įtaką vyresnių nei 50 metų asmenų ekonominiam aktyvumui“.
- „Suaugusiųjų švietime taikomų e. mokymo(si) metodų analizė“.
- „E. mokymo(si) galimybės pasirinktose srityse“.
- „Kliūčių, trukdančių ar stabdančių 50+ amžiaus asmenų tolesnį mokymąsi, diagnozavimas ir analizė remiantis surinkta tyrimo medžiaga“.

Informacijos projektavimas

Prieš prasidedant mokymus vadovas elektroniniu paštu dalyviams išsiuntė informacijos paketą: mokymų datą ir laiką, mokymų vietą su patalpos numeriu, mokymų grupės numerį ir kontaktus su mokymų organizatoriumi. Jei iš dalyvio negaudavo patvirtinimo apie elektroninio laiško gavimą, organizatorius susisiekdavo telefonu.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Prieš pradėdant pirmuosius užsiėmimus, kiekvienam dalyviui buvo parengti prisijungimai prie e. mokymo(si) platformos, nuotolinio darbalaukio ir vaizdo konferencijų sistemos. Be to, per pirmuosius užsiėmimus dalyviai taip pat gavo atspausdintus kursų tvarkaraščius, atmintinę ir, nuo trečiosios grupės užsiėmimų, išsamius kiekvienos pamokos aprašymus. Pirmojo užsiėmimo metu dalyviai užpildė reikiamus dokumentus: Projekto dalyvio deklaraciją dėl sutikimo tvarkyti asmens duomenis, deklaraciją dėl dalyvavimo projekte, mokymo sutartį ir išankstinį įgūdžių testą. Tie, kurie neturėjo ausinių ar vaizdo kamerų, leidžiančių dalyvauti nuotoliniuose užsiėmimuose, galėjo nemokamai pasiskolinti jas mokymų laikotarpiui. Visoms grupėms pirmosios trys ar keturios pamokos vyko fizinio kontakto būdu auditorijoje. Tiesioginio kontakto užsiėmimų skaičius priklausė nuo dalyvių turimų įgūdžių.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos, ...)

Darbiui elektroninėje platformoje kiekvienam mokymų dalyviui buvo paruošta individuali kompiuterizuota darbo vieta, tačiau dauguma žmonių naudojo savo nešiojamaisiais kompiuteriais. Tiems, kurie naudojo stacionariaisiais kompiuteriais, buvo pateiktos kompiuterio sąrankos instrukcijos, kad dalyvis galėtų pats susiinstaliuoti reikiamą programinę įrangą savo stacionariajame kompiuteryje namuose. Tačiau paaiškėjo, kad kai kurie dalyviai neturėjo elementarių kompiuterinio raštingumo įgūdžių ir negalėjo naudotis šia instrukcija. Dėl iškilusių sunkumų organizacija pasamdė IT specialistą, kuris padėjo sukonfigūruoti dalyvių įrangą namuose. Prieš kiekvieną užsiėmimą IT specialistas susitikdavo su daugiau žmonių, kad patikrintų jų kompiuterių veikimą. Be to, jis skyrė laiko aplankyti individualius asmenis jų namuose.

Nuorodos:

<https://www.youtube.com/watch?v=KrWWxSZcQH8>

http://efektywni50plus.wysi.edu.pl/upload/list/Efektywni50+_report.pdf

http://efektywni50plus.wysi.edu.pl/upload/list/Raport_50+_PKopcial%20v26.pdf

<http://efektywni50plus.wysi.edu.pl/upload/list/publikacja/raport%20z%20ewaluacji%20wewnetrznej.pdf>

<http://efektywni50plus.wysi.edu.pl/upload/list/publikacja/raport%20z%20ewaluacji%20zewnetrznej.pdf>

http://efektywni50plus.wysi.edu.pl/upload/list/Efektywni%2050+_%20Analysis%20of%20the%20research%20problem%20on%20the%20basis%20of%20the%20research%20and%20work.pdf

<http://ewaluacja.eu/projekty/efektywni-50/>

7.9. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) KURSE „SILEZIJOS PROGRAMA - KALBOS IR KOMPIUTERINIŲ ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMUI“

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Projektas „Silezijos programa - kalbos ir kompiuterinių įgūdžių tobulinimui“ - tai Europos Sąjungos iš Europos socialinio fondo lėšų bendrai finansuojama programa, įgyvendinama pagal Silezijos vaivadijos regioninę veiklos programą.

Tikslinė grupė - asmenys, kurie atitinkantys sąlygas:

- Gyventys Silezijos vaivadijoje,
- Dirbantys pagal darbo sutartį,
- Vyresni nei 25 metų,
- Motyvuoti dalyvauti projekto mokymuose ir kursuose.

Šalis: Lenkija

Organizacijos tipas:

Tychy apskrities pramonės ir prekybos rūmai (paramos gavėjas) kartu su Verslo centru 1 (Business Center 1 Sp. z o.o.) (partneris)

Tarpinė institucija - Katovicų vaivadijos darbo biuras, kurio buveinė yra Katovicuose (ul. Kościuszki 30. Katowice); kreiptis į duomenų apsaugos inspektorių - iod@wupkatowice.pl arba raštu , tarnybos buveinės adresu.

Vadovaujančioji institucija - Silezijos (Śląskie) vaivadijos valdyba, kurios būstinė yra Katovicuose (46 ul. Ligonía, 40-037 Katowice), el. pašto adresas: kancelaria@slaskie.pl, interneto svetainė: bip.slaskie.pl

7.9. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) KURSE „SILEZIJOS PROGRAMA, SKIRTA KALBOS IR KOMPIUTERINIŲ ĮGŪDŽIŲ TOBULINIMUI“

Kursas / dalykas / pamoka: Projektas „Silezijos programa - kalbos ir kompiuterinių įgūdžių tobulinimui“

Mokymo(si) modelis: dieninis, neakivaizdinis, dualus: tiesioginio kontakto, nuotolinis, hibridinis.

Kada buvo sukurta ši praktika?

Projektas truko nuo 2019 01 01 iki 2020 12 31

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Visi norintys dalyvauti projekte galėjo pateikti paraiškas mokymų organizatoriams.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Švietimo ministro įsakymas dėl laikino švietimo sistemos padalinių veiklos apribojimo, susijusio su COVID-19 pandemijos prevencija ir padarinių likvidavimu.

Kokia motyvacija, žvelgiant iš mokytojų perspektyvos, lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Mokymo metodikos srityje nuotolinis mokymas(is), paremtas daugialypės terpės priemonėmis, leidžia mokytojui keisti savo darbo strategiją, suteikia galimybę kūrybiškiau ir individualiau vertinti ne tik patį mokymą, bet ir mokymo medžiagą, vertinimo metodus ar turinio pasirinkimą.

Pirmiausia:

- Racionalizavimas ir išlaidų taupymas.
- Mokymo eigoje atsisakoma išlaidų, susijusių su tradiciniu būdu vykdomu mokymu, todėl iš biudžeto dingsta su transportu, apgyvendinimu, maitinimu ir pan. susijusios išlaidos.
- Švietėjai neturi atitrūkti nuo savo kasdienių pareigų.
- Mokymo(si) rezultatų stebėjimas.
- Švietėjai gali lengvai stebėti besimokančiųjų mokymo(si) pažangą. Patikrinimo testai leidžia nustatyti, kiek žinių įgyta.
- Neribojamas mokymų dalyvių skaičius.
- Neribojamas asmenų, galinčių dalyvauti mokymuose internetu, skaičius.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

- Anglų / vokiečių / prancūzų kalbos kursai,
- Kompiuteriniai mokymai, skirti IT kompetencijoms įgyti pagal DIGCOMP standartą, įgyvendinami pagal projektą, laikantis sutarto turinio ir tvarkaraščio, t.y. įgūdžiai, reikalingi efektyviam naudojimuisi elektroninėmis priemonėmis, t. y. naudotis kompiuteriu, įvairių rūšių programine įranga, internetu ir griežtai su IT susijusiomis kompetencijomis (pvz., programavimas, duomenų bazių valdymas, tinklo administravimas, interneto svetainių administravimas).

Pagrindinis projekto tikslas - iki 2020 12 31 užtikrinti, kad ne mažiau kaip 520 asmenų (iš jų 286 moterų, 234 vyrų), vyresnių nei 25 metų amžiaus, iš Silezijos (Śląskie) vaivadijos (dirbančių arba gyvenančių Silezijos vaivadijoje pagal Civilinį kodeksą), priklausančių Silezijos vaivadijai, įgytų užsienio kalbų kvalifikaciją ir (arba) kompetenciją ar kvalifikaciją IKT srityje. Be to, (286 moterų, 234 vyrų) turi būti iš mažiau galimybių turinčių amsnų grupės, t.y. asmenys, priklausantys socialiai pažeidžiamoms grupėms, turintiems didžiausią kompetencijos atotrūkį ir kuriems labiausiai reikia švietimo pagalbos.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti mokiniai?

Užsienio kalbų mokymo kursai:

1. Patobulinta kalbų mokėjimo kompetencija mokantis anglų, vokiečių arba prancūzų kalbų kursuose (bet koku lygiu), žinios patikrinamos laikant testą
2. Kalbų mokėjimo lygis nustatomas atliekant:
 - Klausymo supratimo.
 - Skaitymo supratimo.
 - Rašytinio bendravimo.
 - Bendravimo žodžiu.

Kompiuterinio mokymo kursai:

- Skaitmeninių IRT įgūdžių tobulinimas dalyvaujant kompiuterinio mokymo kursuose (bet kokio lygio, t. y. pradinio, pažengusio ar specializuoto), kuriuos baigus laikomas egzaminas

arba

- IRT kompetencijos ir kompiuterinių įgūdžių sertifikavimas laikant tik egzaminą, prieš tai nedalyvavus mokymuose.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridinio mokymo scenarijai

Projekto dalyvis galėjo savarankiškai pasirinkti vieną iš 4 nemokamų mokymo kursų:

- Anglų kalbos mokymo kursai,
- Vokiečių kalbos mokymo kursai,
- Prancūzų kalbos mokymo kursai,
- IT mokymo kursai.

arba

- nemokamai laikyti egzaminą ir taip pripažinti savo kalbų ar kompiuterinio raštingumo kompetencijas.

Kursai vyko ryte, po pietų, vakare arba savaitgalį. Susitikimų tvarkaraštis buvo pritaikytas prie dalyvių laiko galimybių ir sudarytas taip, kad būtų galima optimaliai įgyti žinių. Užsiėmimai vyko regiono, iš kurio atvyko dalyviai, teritorijoje. Būtina sąlyga buvo ta, kad kursuose dalyvautų pakankamas dalyvių skaičius.

Kalbos kursuose buvo mokomasi įvairiais lygiais pagal Bendrųjų Europos kalbų metmenų (Common European Framework of Reference for Languages, CEFR) skalę, vidutiniškai 120 mokymo valandų.

120 valandų kursų sudarė:

- du mokymo lygiai, kurių kiekvienas trunka 60 mokymo valandų,
- egzaminai, patvirtinantys įgytus įgūdžius.

Kompiuterių kursų programą sudaro 5 dalys:

- DC (Digital Competence) M1 informacija;
- DC M2 Ryšys;
- DC M3 Turinio kūrimas;
- DC M4 sauga;
- DC M5 trikdžių šalinimas.

Kiekviena dalis buvo pabaigta egzaminu. Mokymo temos sudarė visą skaitmeninių kompetencijų DigComp (Digital Competences – Skaitmeninės kompetencijos) sritį ir apėmė 100 val. trukmės konkretaus įgūdžių lygio kursą: A, B arba C.

Atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją ir su ja susijusius apribojimus, susijusius su mokymusi kompiuteriu klasėse, svarbus žingsnis įgyvendinant hibridinį modelį buvo užtikrinti jo patikimumą. Viena iš idėjų buvo kursą suplanuoti taip, kad tam tikra pamokų dalis būtų perkelta į virtualią erdvę. Tačiau toks organizavimas priklausė nuo daugelio veiksnių:

- kalbos lygis,
- mokymo dalyvių poreikiai,
- švietėjų pageidavimai.

Dar viena mišraus mokymo(si) įgyvendinimo idėja - dėstytojų ir metodininkų sukurti vaizdo įrašai. Pasiruošimo fazėje buvo išsiaiškinta, kokie klausimai kelia daugiausia problemų besimokantiejiems konkrečiu lygiu. Tada buvo aprašytos galimos vaizdo įrašų formos (vebinarai (internetiniai seminarai) arba trumpi pamokų įrašai). Abi formos turi savo stipriųjų ir silpnųjų pusių.

- Pirmuoju (internetinių seminarų) būdu yra galimybė bendrauti su grupe, tačiau yra rizika, kad susirinks mažai žmonių (sunku parinkti visiems tinkamą datą).

- Antrasis būdas suteikia galimybę individualizuoti mokymo(si) procesą ta prasme, kad besimokantysis pats pasirenka, kada jis nori kartoti medžiagą ir kiek laiko skirti tokiam kartojimui.

Vertinimo priemonės

Kalbos egzaminas:

- Išorinis egzaminas, laikomas atitinkamu lygiu pagal CEFR skalę (A1, A2, B1, B2, C1 arba C2).
- Egzaminavimas vyksta daugelyje Silezijos vaivadijos miestų dalyvių patogioje vietoje.
- Sertifikato išdavimas.

Kompiuterinis egzaminas:

- Išorinis egzaminas, atliekamas atitinkamu lygiu (A, B arba C), kuris yra DCF reikalavimus atitinkančio sertifikavimo dalis.
- Egzaminavimas vyksta daugelyje Silezijos vaivadijos miestų dalyvių patogioje vietoje.
- Sertifikato išdavimas.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Norėdami užsiregistruoti į pasirinktą mokymo kursą, pretendentai turėjo:

- kreiptis į artimiausią projektą įgyvendinančią organizaciją,
- užpildyti paraiškos formą.

Pildydamas paraiškos formą kandidatas pats pasirinko mokymo(si) būdą ir nurodė savo pageidavimus mokymuisi, t.y.:

- valandas, kuriomis jis gali lankyti užsiėmimus,
- miestą, kuriame jis nori mokytis,
- kur laikys egzaminą.

Dalyvauti projekte buvo pakviesta:

- Moterys.
- Žemą kvalifikaciją turintys asmenys (ne daugiau kaip vidurinis / aukštesnysis išsilavinimas).
- Asmenys, gyvenantys nutolusiuose regionuose.
- Neįgalieji.

Dalyvių atranka vyko atsižvelgiant į lygias galimybes, vadovaujantis projekte nustatytais kriterijais. Kandidatų atranka vyko dviem etapais:

I etapas - stojimo reikalavimai:

- formalus programų tikrinimas,
- projekto reikalavimų atitikimas.

II etapas - lygių galimybių skatinimas:

- žemos kvalifikacijos - +10 taškų,
- vyresni nei 50 metų žmonės - +10 balų,
- žmonės iš kaimo vietovių - +2 balai,
- neįgalieji - +2 balai,
- moterys - + 2proc.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Kompiuteris, projektorius ir interneto ryšys.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Microsoft Teams 365

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Tychy apskrities pramonės ir prekybos rūmai (paramos gavėjas) kartu su Verslo centru 1 (Business Center 1 Sp. z o.o.) (partneris).

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Kiekvienas kalbos kursų dalyvis gavo:

- nemokamą vadovėlių rinkinį,
- apmokėtas egzaminavimo paslaugą.

Kompiuterinių mokymų dalyvis gavo:

- mokymo ir kanceliarinės priemonės (vadovėlis, atmintinė, bloknotas ir rašiklis),
- apmokėtas egzaminavimo paslaugą.

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

<https://mapadotacji.gov.pl/projekty/784815/>

<https://www.perfectenglish.pl/projekt-slaski-program-podnoszenia-kompetencji-jezykowych-i-komputerowych/>

<https://mapadotacji.gov.pl/projekty/784815/>

Projekto svetainė: izba.tychy.pl/szkolenia (paramos gavėjo svetainė) ir www.bcl.pl (partnerio svetainė)

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Užsienio kalbos kursai:

1. Kiekvieną iš jų sudarė 2 kalbos mokymo(si) semestrai po 60 pamokų val. (iš viso 120 pamokų po 45 pamokų min.).
2. Baigęs 2 semestrus ir išlaikęs egzaminą, mokymų dalyvis galėjo rinktis dar 2 aukštesnio lygio tos pačios kalbos semestrus.
3. Užsiėmimai vyko 2-3 kartus per savaitę grupėse iki 12 asmenų.
4. Užsiėmimai truko ne ilgiau kaip 4 pamokas per dieną, o po 2 mokymo val. buvo daroma bent 15 min. pertrauka.
5. Kiekvienas mokymų dalyvis, baigęs 2 semestrus, privalėjo laikyti egzaminą (TGLS - Pasaulinės kalbų sistemos egzaminą, atitinkantį EYFS sistemą).

Kompiuterių kursai:

- DIGCOMP skaitmeninių kompetencijų sistema leido įgyti iš viso 21 kompetenciją 5 teminėse srityse:
 1. Informacija (16 val.),
 2. Bendravimas (16 val.),
 3. Turinio kūrimas (64 val.),
 4. Saugumas (16 val.),
 5. Problemų sprendimas (16 val.).
- Kiekvienas besimokantysis galėjo mokytis ne daugiau kaip 128 mokymo(si) val.
- Dalyviai galėjo rinktis „pagrindinius“, „išplėstinius“ arba „specializuotus“ mokymo kursus, atitinkančius DIGCOMP reikalavimus ir baigiamąjį egzaminą.
- Užsiėmimai vyko vidutiniškai 8 asmenų grupėse, 2-3 kartus per savaitę po 4 val. arba savaitgaliais po 8 val.
- Skaitmeninių kompetencijų mokymų dalyviai turėjo kavos pertraukėlę, jei užsiėmimai vyko 4 val., o jei užsiėmimai vyko ilgiau nei 6 val. - kavos pertraukėlę ir pietus.
- Baigęs kursą, kiekvienas dalyvis turėjo išlaikyti egzaminą (IC3 egzaminą pagal DIGCOMP taikymo sritį).

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Nustatyta, kad tradicinių kursų privalumas yra tiesioginis kontaktas su grupe ir švietėju (instruktoriumi), taigi lengvesnis ir greitesnis konkrečių klausimų išaiškinimas, diskusijos užsiėmimų metu arba galimybė trumpai pabendrauti su švietėju prieš ar po susitikimo. Pasirodo, nuotoliniai kursai šiuo požiūriu buvo vertinami prasčiau, o tiesioginio bendravimo nebuvimas arba tam tikros bendravimo kliūtys buvo laikomos antru didžiausiu jų trūkumu, iškart po techninių problemų.

Tarp svarbiausių e. mokymo(si) privalumų, besimokančiųjų nuomone, buvo:

- nedidelės (palyginti su tradicinio mokymo(si) kursais) išlaidos,
- galimų mokymo(si) formų ir būdų gausa,
- galimybė laisvai pasirinkti vietą,
- galimybė laisvai pasirinkti laiką,
- galimybė laisvai pasirinkti mokymo(si) tempą.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos)

Abi mokymo(si) formos (klasėje ir internetu) turi savų privalumų, kurie, tinkamai suplanavus, gali vienas kitą papildyti ir sukurti modifikuotą formą, atitinkančią besimokančiųjų poreikius.

Vienas iš pagrindinių sunkumų, su kuriais susidūrė nuotolinį mokymąsi įgyvendinantys švietėjai, - kaip parengti pamokas taip, kad jos ne tik atitiktų numatytus mokymo tikslus, bet ir suaktyvintų besimokančiuosius bei būtų jiems įdomios.

Priešingai nei atrodo, šios užduoties nepalengvino švietėjams prieinamų priemonių gausa.

Neužtenka vien tik pagrindinių gebėjimų naudotis naujomis technologijomis. Net ir nauji, vis sudėtingesni sprendimai nebus veiksmingi, jei švietėjai nežinos, kaip jais naudotis ir kokių tikslų jais galima pasiekti.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Nuotolinio mokymo(si) privalumai:

- nėra laiko ir geografinio ribų,
- sutaupytos kelionės išlaidos,
- prieinamumas (pvz., judėjimo negalią turintiems asmenims),
- interaktyvi mokymo(si) forma.

Šio tipo ugdymo apribojimai ir trūkumai yra šie:

- silpni mokymo(si) proceso dalyvių tarpusavio ryšiai (kontakto trūkumas),
- ribotas švietėjo gebėjimas įžvelgti individualius besimokančiųjų poreikius,
- žinių patikrinimo sunkumai (pvz., egzaminų laikymas internetu),
- poreikis nuolat pritaikyti mokymo medžiagą prie naujų IT priemonių ir technologijų (naujų versijų),
- neįmanoma mokyti naudojant specializuotą įrangą, o bandymai pakeisti realią įrangą virtualiais atitikmenimis ne visada būna sėkmingi,
- šiuolaikinio nuotolinio mokymo prieinamumą riboja interneto prieiga.

Įgyvendinant ugdymo procesą svarbu žinoti nuotolinio ugdymo apribojimus ir stengtis sumažinti jų neigiamą poveikį.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Išbandytos ir patikrintos nuotolinio mokymo(si) priemonės taikomos ir dabar, kai pandemija baigėsi. Tai reiškia, kad kai kurios priemonės turėtų būti integruotos į stacionariąją formulę, kad būtų sukurtas veiksmingesnis mišrusis ar hibridinis modelis. Čia nekalbame apie visiškai naują metodą, nes technologijomis grįstas kalbų mokymas ir mokymas(is) tiesiog papildo kitus metodus, tačiau tik dabar jis tampa savotiška būtinybe.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Nuotolinis mokymas(is) naudojant interneto technologijas sparčiai vystosi. Iš pradžių daugiau dėmesio buvo skiriama mokymo metodikai, o technologiniai klausimai liko atviri. Tobulėjant interneto technologijoms, keičiasi ir mokomosios medžiagos pateikimo forma. Mokomojoje medžiagoje atsiranda vis daugiau daugialypės terpės ir interaktyvių mokymo(si) išteklių. Keičiasi ir nuotolinį mokymąsi palaikančios sistemos. Tikimasi, kad ateinančiais metais e. švietimo sistemų ir priemonių teikėjai supaprastins sudėtingas infrastruktūras jas virtualizuodami ir integruodami į mokymo(si) procesą. Šis supaprastinimas leis optimizuoti turimus išteklius ir padaryti šias infrastruktūras saugesnes, prieinamesnes ir ekologiškesnes. Tai savo ruožtu leis jiems išlikti konkurencingiems ir greitai reaguoti į artėjančius pokyčius.

Didaktinė ir pedagoginė kompetencija

Kalbų kursai

Kursus vedė kvalifikuoti ir patyrę lektoriai, kurių darbas buvo įvertintas remiantis kursų metu atliktomis apklausomis. Kiekvienas dalyvis vertino kursus šiomis sritimis: lektoriaus darbą, užsiėmimų formą, vietą ir kt.

Kompiuterių kursai

Po modulio baigimo mokymo dalyviai egzaminą laikė akredituotame egzaminų centre, kuris tikrina pasiektus mokymo(si) rezultatus.

Informacijos projektavimas

Dalyvių atranka buvo vykdoma elektroniniu būdu ir paštu. Atrinktiems kandidatams buvo pranešta telefonu arba el. paštu likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki pirmojo užsiėmimo, į kurį jie buvo atrinkti, pradžios.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Dalyvavimo projekte sąlyga buvo raštiškas dalyvio sutikimas, kad jo asmens duomenis tvarkytų mokymų organizatorius ir tarpinė institucija. Šio sutikimo negavimas prilygo atsisakymui dalyvauti projekte. Dalyvio asmens duomenys galėjo būti tvarkomi tik tam, kad būtų galima vykdyti projektą ir surinkti duomenis projekto dalyvių pasiekimų vertinimui ir stebėsenai.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos)

Nuotolinis mokymas reikalauja, kad užsiėmimai vyktų specialiai tam sukurtoje aplinkoje. Nepriklausomai nuo to, ar tai platforma, leidžianti rengti sinchroninius susitikimus, ar bendravimas ir mokymo(si) procesas vyksta asinchroniškai, turi būti laikomasi tam tikrų kriterijų. Būtina sąlyga - programinės įrangos valdymas nacionaoline kalba ir galimybė gauti pagalbą, taip pat, paprastas, intuityvus mokymo sistemos valdymas be papildomų programų ar programinės įrangos diegimo. Tačiau kalbant apie kalbų mokymą reikėtų pažymėti, kad mokymo sistemos valdymas užsienio kalba (kurios norima išmokyti), suteikia tam tikros pridėtinės vertės, todėl ji gali būti pranašesnė už instrukcijas nacionaoline kalba.

Norint įgyvendinti darbą grupėse, taip pat reikalaujama suteikti besimokantiesiems atskirą erdvę, kurioje jie galėtų atlikti užduotis savarankiškai, nedalyvaujant pedagogui ar kitiems pašaliniam asmenims. Tačiau svarbu, kad besimokantysis turėtų galimybę prisijungti prie šio virtualaus „darbo kambario“ ne tam, kad patikrintų atliktų veiksmų rezultatus (nes jie turėtų būti pateikiami pedagogui ar grupei išėjus iš „darbo kambario“), o tam, kad išspręstų galimas problemas arba palaikytų diskusiją su užduotimi susijusia tema. Vienas iš svarbiausių nuotolinio mokymo(si) privalumų - galimybė naudoti daugialypes terpes, t. y. ne tik tekstą, bet ir vaizdą bei garsą. Juos, be kita ko, galima platinti per nuotolinio mokymo platformą. Jų ypatybė - galimybė interaktyviai ir įvairiais būdais pateikti mokymo(si) turinį. Dėl jų mokymo(si) procesas tampa patrauklesnis ir taip didėja mokinių įsitraukimas. Jų įvairovė palengvina prisitaikymą prie konkrečios grupės ypatumų ne tik atsižvelgiant į amžių, bet ir į auditorijos kognityvinius gebėjimus bei jautrumą. Tinkamai naudojami pagal kurso / užsiėmimo poreikius ir temą, jie gali būti labai patrauklus veiksnys įvairaus amžiaus besimokantiesiems. Analizuojant daugialypės terpės privalumus, taip pat svarbu paminėti jos vaidmenį užtikrinant daugiajutiminį (multisensorinį) mokymąsi. Tradiciškai manoma, kad nuotolinio mokymo(si) metu visapusiškai ir veiksmingai išnaudojami du jutimo kanalai, t. y. rega ir klausa.

Papildoma informacija

Mokymų metu buvo sudarytos sąlygos dalyviams, turintiems specialiųjų mokymosi poreikių, taip pat, įgyvendinamos laikantis moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo principų.

Asmenys su negalia galėjo naudotis asistento, gestų kalbos vertėjo pagalba ar kitomis reikiamomis priemonėmis registracijos proceso metu ir per užsiėmimus. Išorinių egzaminų metu taip pat buvo pasitelktos papildomos priemonės: didesnis šriftas, šviesos taškai, indukcinė kilpa, ilgesnis egzamino laikas ar kitos individualiai pritaikytos priemonės, atsižvelgiant į dalyvių poreikius.

7.10 HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) SOCIALIAI REMTINŲ ASMENŲ SOCIALINĖS IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SRITYJE

Bendras gerosios praktikos kontekstas:

Šalis: Ispanija

Organizacijos tipas: Suaugusiųjų mokymo centras

Kursas / dalykas / pamoka: Socialiai remtinų asmenų socialinė ir sveikatos priežiūra

mokymo(si) modelis: mokymo(si) būdas: dieninis, neakivaizdinis, dualus.

Kada buvo sukurta ši praktika?

2020 m.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Šiuo metu jis yra tęsiamas.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Galimybė užtikrinti mokymo tęstinumą pandemijos metu ir kitų panašių galimų krizių atveju.

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Motyvacija ar iššūkis buvo įgyvendinti naujas praktikas pedagogams, ne tik perkelti tam tikras veiklas į internetą, bet ir sukurti naujas pedagogines priemones ir praktikas. Kita motyvacija buvo palengvinti galimybę mokytis, ypač tiems, kuriems dėl fizinių, geografinių ar profesinių kliūčių yra beveik neįmanoma baigti studijų.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Šio internetinio kurso tikslas - įgyti reikiamų žinių, reikalingų prižiūrėti socialiai remtinus asmenis institucinėje aplinkoje, taikyti daugiadisciplininės komandos sukurtas strategijas ir žinoti procedūras, kaip palaikyti ir gerinti priklausomų asmenų savarankiškumą, taip pat jų santykius su aplinka.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Baigęs kursą mokymų dalyvis gebės rūpintis socialiai remtinais asmenimis socialinėje ir sanitarinėje srityje, įstaigoje, kurioje dirba, taikydamas kompetentingos tarpdisciplininės komandos parengtas strategijas ir procedūras, padedančias palaikyti ir gerinti jų asmeninį savarankiškumą ir santykius su aplinka.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

Kursas turi sinchroninius scenarijus, nes dalis besimokančiųjų yra klasėje, o kiti dalyvauja naudodamiesi skaitmeninėmis priemonėmis iš namų. Čia besimokantieji ir pedagogas bendrauja sinchroniškai. Jie taip pat gali mokytis asinchroniškai žiūrėdami įrašytą pamoką.

Vertinimo priemonės

Vertinimas (egzaminai) vyksta mokymo centre.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Organizuojant kursus yra naudojamas „Virtualios klasės“ metodas, leidžiantis besimokantiejiems dalyvauti užsiėmimuose internetu. Šis būdas yra palankiai vertinamas besimokančiųjų, nes sudaro galimybę mokytis tiesiogiai, patogiai bei saugiai, nes mokymasis vyksta iš namų. Virtualios klasės metodas yra paremtas mokymo(si) sistema, kai mokytojas ir besimokantieji bendrauja realiuoju laiku, naudodami virtualiausio ryšio platformas, t. y. vaizdo konferencijos būdu. Kiti ištekliai, didinantys mokymo dalyvių interaktyvumą kurse, yra šie:

- Interaktyvios atmintinės,
- Tekstų ir paveikslėlių galerijos,
- Infografikai,
- Vaizdo ir garso įrašai.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

„Google“ ištekliai ir įrankiai, pavyzdžiui, „Google Classroom“ ir „Google Meet“

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Nutolę dalyviai per sumontuotą kamerą mato tą patį vaizdą kaip ir dalyviai klasėje. Švietėjas gali matyti mokymo dalyvius, esančius nuotolyje, per jų kameras viename iš ekranų. Specialiame prezentacijai skirtame ekrane ir visiems mokymų dalyviams rodoma švietėjo mokomoji medžiaga.

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Turinį parengė dėstytojai, remdamiesi Socialinės ir sveikatos priežiūros specialistų profesinio mokymo programos, skirtos darbui su socialiai remtiniais asmenimis socialinėse įstaigose, turiniu.

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Mokymo programa yra suskirstyta į modulius:

Modulis: Pagalba organizuojant mokymus institucijose (100 val.):

- Pagalba priimamant priklausomybę turinčius asmenis įstaigose (30 val.).
- Pagalba organizuojant veiklą priklausomybę turintiems asmenims globos įstaigose (70 val.).

Modulis: Psichosocialinė pagalba, Santykinė ir komunikacinė priežiūra institucijose (130 val.):

- Priklausomybę turinčių asmenų socialinių poreikių tenkinimas institucijose (30 val.).
- Priklausomybę turinčių asmenų kasdienės veiklos užtikrinimas ir priežiūra globos įstaigose (50 val.).
- Bendravimo su priklausomybę turinčiais asmenimis įstaigose metodai (50 valandų)

Modulis: Higienos normos ir maisto priežiūra įstaigose (70 val.)

Modulis: Socialinė ir sveikatos priežiūra įstaigose (70 val.)

Modulis: Nedarbo profesinės praktikos modulis (80 val.).

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

<https://estudiosalmerienses.com/atencion-sociosanitaria-a-personas-dependientes/>

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Bendra mokymų trukmė - 450 val., kurios paskirstomos taip:

- 338 val. mokymų internetu nuotoliniu būdu.
- 23 val. tiesioginio kontakto pamokų mokymo centre.
- 9 val. trukmės tiesioginis vertinimas (egzaminas) mokymo centre.
- 80 val. praktinio mokymo darbo vietoje (sektoriaus įmonėse)*.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Besimokantieji teigia, kad šis metodas gali padėti jiems patenkinti individualius mokymosi ir tobulėjimo poreikius, nes dauguma besimokančiųjų turi unikalų mokymo(si) stilių ir mišrusis metodas labiau tinka patenkinti individualius besimokančiųjų poreikius. Jie taip pat mano, kad šis metodas reikalauja tam tikro besimokančiųjų skaitmeninio pasirengimo.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos)

Švietėjų nuomone, mokymo organizavimas hibridiniu būdu didina jų gebėjimus užtikrinti įtraukų mokymąsi. Jie pastebi, kad taikant hibridinį mokymąsi galima valdyti didesnes grupes, t. y. mokyti tradicinėse klasėse ir, kita vertus, teikti besimokantiesiems mokymo(si) medžiagą ir užduotis internetu. Jie taip įvardija kitus šio metodo privalumus: galimybę sutaupyti lėšų, nes reikia mažiau klasių, mažiau švietėjų ir nereikia skirti laiko kelionėms. Švietėjai taip pat mano, kad hibridinio arba mišriojo mokymo(si) organizavimas yra ypač sudėtingas, reikalauja ypatingo pasiruošimo ir didelių skaitmeninių kompetencijų bei pasitikėjimo savimi. Norint išlaikyti mokymo(si) tempą, kai besimokantieji mokosi pagal skirtingus scenarijus, reikia aukštesnio lygio skaitmeninio raštingumo įgūdžių.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Įgytų kompetencijų vertinimas trunka 9 valandas tiesioginio kontakto būdu. Egzaminas vyksta mokymo centre. Be to, po kiekvieno mokymo modulio ar jo dalies naudojamas specialus besimokančiųjų įgytų žinių vertinimas.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Taip, kursų turinį galima lengvai perkelti ir įdiegti kitose organizacijose kaip atskirus mokymo modulius arba kaip visą mokymų programą.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

Švietėjas turi būti įgijęs reikalavimus atitinkantį išsilavinimą, ir (arba) turėti profesinės patirties. Reikalinga profesinė patirtis: 1 metai su sertifikatu arba 3 metai, jei esate ekspertas be sertifikato. Įstatyme nustatyta pedagogo kompetencija reiškia, kad turite laipsnį, patvirtinantį, jog esate pasirengęs vesti tokio pobūdžio mokymus. Be to, švietėjas turi turėti ne tik profesijos magistro laipsnį, bet ir profesijos mokytojo kvalifikacijos pažymėjimą, patvirtinantį, kad yra pasirengęs mokyti profesijos mokytojus.

Informacijos projektavimas

Kiti ištekliai, didinantys besimokančiųjų interaktyvumą kurse, yra šie:

- Interaktyvios atmintinės,
- Tekstų, vaizdų ir tekstų, bei vaizdų galerijos,
- Infografikai,
- Vaizdo ir garso įrašai.

Nuo pat pradžios stengiamasi besimokančiuosius įtraukti į mokymo(si) procesą. Testai ar užduotys naudojami pradiniam besimokančiųjų žinių lygiui nustatyti. Siekiama, kad besimokantieji suprastų, kaip teoriją taikyti realiame gyvenime, tam mokymų turinys kuriamas pasitelkiant pavyzdžius, personalizavimą per patirtį, scenarijų kūrimą, simuliacijas ir garso bei vaizdo išteklių naudojimą, kad būtų galima juos patalpinti į konkretų kontekstą.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

Siekiant užtikrinti visišką duomenų, saugomų tiek vietinėse, tiek nuotolinėse vietovėse, apsaugą, centre naudojamas hibridinis debesijos duomenų sprendimas, kuris kopijuoja informaciją į skirtingas debesijos diegimo vietas ir iš jų, taip pat į nutolusias ir vietines sistemas, kompiuterius ar virtualius serverius. Automatiškai darydama atsargines duomenų kopijas keliose vietose. Tokiu būdu švietimo įstaiga apsaugo duomenis ir tuo pat metu užtikrina saugią prieigą švietėjams ir besimokantiejiems.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos)

Švietėjų ir besimokančiųjų skaitmeninė kompetencija yra labai svarbi, siekiant gerų hibridinio mokymo(si) rezultatų. Švietėjai turi turėti geras skaitmenines aktyvių metodų naudojimo bei pasiekimų vertinimo kompetencijas. Švietėjai ir besimokantieji turi mokėti naudotis vaizdo konferencijų programomis (pvz., „Zoom“, „Jitsi“, „Meet“, „Webex“, „Teams“ ir kt.). Jie turi žinoti, kaip naudotis kitais virtualiais įrankiais, pavyzdžiui, pokalbių platformomis, interaktyviomis lentomis, pavyzdžiui, tokiomis, kokias siūlo „Google“ savo programose („Jamboard“), taip pat bendro naudojimo lenta „Padlet“, interneto arba „debesų“ resursais.

7.11. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) ŽMOGIŠKŲJŲ IŠTEKLIŲ VALDYMO SRITYJE

Bendras gerosios praktikos kontekstas

Šalis: Ispanija

Organizacijos tipas: Suaugusiųjų mokymo centras

Kursas / dalykas / pamoka: Žmogiškųjų išteklių valdymas

mokymo(si) modelis: dieninis, neakivaizdinis, dualus

Kada buvo sukurta ši praktika?

2019 metais

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Šiuo metu jis yra tęsiamas.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Pagrindinis šios praktikos tikslas buvo suteikti kuo daugiau lankstumo ir prieinamumo organizuojamiems mokymams, panaikinant erdvės ir laiko apribojimus. Taip pat siekiama sudaryti geresnes sąlygas besimokantiejiems geriau tvarkytis su studijomis, darbu ar asmeniniu gyvenimu. Kadangi mokymai yra ilgalaikiai, didėjo poreikis derinti darbą su mokymais, todėl hibridinis mokymas buvo geriausias pasirinkimas, nes leido įtraukti besimokančiuosius, kurie galėjo lankyti užsiėmimus visą mokymų laiką, su besimokančiaisiais, kurie dėl profesinių ar asmeninių aplinkybių negalėjo dalyvauti tokios trukmės mokymuose auditoriniu režimu.

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) / mokymo koncepciją?

Pagrindinė motyvacija buvo tokio pobūdžio mokymų paklausa iš dirbančių žmonių, kurie negalėjo lankyti užsiėmimų, bet buvo labai suinteresuoti tokio pobūdžio mokymais. Tai buvo motyvacija, paskatinusi mus pritaikyti kursų turinį hibridiniam mokymo būdui.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Pagrindinis tikslas - padaryti mokymą labiau prieinamą žmonėms, kurie dėl savo darbo ar asmeninės situacijos negali tęsti mokymo auditorijose bei užtikrinti mokymo tęstinumą hibridiniu būdu, kuris suteikia daugiau lankstumo besimokantiejiems.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti mokiniai?

Taip bus ugdomi gebėjimai vykdyti žmogiškųjų išteklių administravimo veiklos ir informacijos, gaunamos organizacijoje, valdymą pagal nustatytus tikslus, nustatytas vidaus taisykles ir galiojančius teisės aktus.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridiniai mokymo scenarijai

Kursas yra sinchroninio ir asinchroninio modelio derinys. Besimokantieji gali dalyvauti mokymuose, vykstančiuose realiu laiku, tiesiogiai klasėje arba virtualiai per platformą „MSTeams“. Savo ruožtu kaip papildomi elementai naudojami pokalbiai (angl. chat), lentos („Jamboard“) ir „Padlet“.

Besimokantysis taip pat gali asinchroniškai iš naujo peržiūrėti užsiėmimo įrašą, kuris yra įkeltas į programą, tam kad visi mokymo dalyviai galėtų jį žiūrėti tiek kartų, kiek jiems reikia, arba tuo atveju, jei kuris nors iš besimokančiųjų negalėjo dalyvauti užsiėmime. Švietėjai taip pat į programą įkelia studijuojamo dalyko įsivertinimo klausimynus.

Vertinimo priemonės

Besimokančiųjų žinios vertinamos po kiekvieno skyriaus, kurie sudaro skirtingus modulius. Šie vertinimai atliekami naudojant platformoje esančius klausimynus. Vėliau, po kiekvieno modulio jie turi laikyti egzaminus ir baigiamąjį egzaminą.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Paprastai taikoma „apverstos klasės“ metodika, kuri padaro pamoką interaktyvesnę, pedagogas kiekvieną savaitę siūlo besimokantiems prieš užsiėmimą išstudijuoti tam tikrą temą, kuriai jie turi pasiruošti ir ateiti į užsiėmimą su klausimais ir apmąstymais, nuo kurių prasidės diskusijos su mokymo dalyviais.

Švietėjai inicijuoja ir skatina diskusijas, o klasė tampa erdve, kurioje susiejamos žinios ir aptariami klausimai, susiję su realiu gyvenimu ir mokymo praktika. Užsiėmimai tampa dinamiški, besimokantieji dirba kartu, eksperimentuoja, atlieka įvairias veiklas bendradarbiaudami, kooperuodamiesi tarpusavyje ir su švietėjais, ir taip didėja pastarųjų ir besimokančiųjų sąveika.

El. portfelis (ePortfolio), kuriame besimokantieji individualiai arba grupėmis kaupia savo darbus, analizes, patirtį ir t. t., o švietėjas juos vertina ir interaktyviai lydi savarankiško mokymo(si) procese.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

- Audiovizualinė įranga,
- Kompiuterių tinklas, projektorius ir internetas,
- Speciali programinė įranga,
- Baltoji lenta rašymui flomasteriais,
- Rašymo lenta su vartomais po pieriniais lapais,
- Mokymo medžiaga.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

Patalpos sistema su dideliu priekiniu projektoriaus ekranu, keliais planšetiniais kompiuteriais ir keliais „Surface Hub 2“ įrenginiais, kuriuos galima naudoti įvairiais tikslais.

- Komandų patalpos sistema: „Crestron Flex C100 for Teams“ su integruotu projektoriumi ir ekranu ant ratų.
- Pasirinktinai skaitmeninė lenta: „Microsoft Surface Hub 2S“.
- Fotoaparatas: „AVer CAM520 Pro“.
- Įdiegtas garsas: „QSC“ ir „Sennheiser“ didelėse patalpose.

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Turinį rengė mokytojai ekspertai. Turinys parengtas pagal specifinius reikalavimus mokymo(si) programai.

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

Visos mokymo modulius sudarančios pamokos, taip pat papildoma medžiaga (vaizdo įrašai, savęs vertinimas, bendradarbiavimo praktika ir kt.).

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

<http://dsgconsultores.com/formacion/certificados-de-profesionalidad/adgd0208-gestion-integrada-de-recursos-humanos/>

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Bendra mokymo kurso trukmė: 670 val. Mokymo kurso modulių sąrašas:

- Administracinis darbo santykių valdymas (210 val.).
- Žmogiškųjų išteklių valdymas (150 val.).
- Informacinių sistemų ir archyvų valdymas (90 val.).
- Biuro automatizavimas (190 val.).
- Integruoto žmogiškųjų išteklių valdymo profesinės praktikos modulis (120 val.).

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Besimokantieji labai teigiamai vertina galimybę lankyti užsiėmimus nedalyvaujant tiesiogiai mokymo vietoje, tuo pačiu turint galimybę nuvykti į tiesioginę mokymo vietą. Net ir negalint pasinaudoti nei vienu iš šių variantų dėl profesinių ar asmeninių priežasčių, yra alternatyva peržiūrėti užsiėmimus tuo metu, kai besimokantysis gali tai padaryti.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos)

Švietėjams hibridinis mokymas suteikia galimybę kurti prasmingesnę, labiau individualizuotą mokymo(si) aplinką, kuri leidžia pagerinti besimokančiųjų pasiekimus ir rezultatus. Kitas teigiamas aspektas yra šio būdo teikiamas lankstumas, taip pat tai, kad besimokantieji gali naudotis geriausių švietėjų paslaugomis nepriklausomai nuo jų buvimo vietos.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Atliekamas vertinimas, orientuotas į mokymo(si) procesą. Taikomas dalyvių įsivertinimas. Naudojamas nuolatinis kurso metu ugdomų žinių ir kompetencijų vertinimas.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Parengtą kursą galima pritaikyti ir perkelti į bet kurią mokymo organizaciją, visą arba atskirais moduliais.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) ĮGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinės ir pedagoginės kompetencijos

Švietėjai taip pat turi atlikti padėjėjų vaidmenį, išmanyti viską, kas susiję su edukacinėmis technologijomis ir naujais, interaktyviais bendravimo su besimokančiais būdais, žinoma, jie turi gebėti koordinuoti hibridinį mokymąsi, turėti ir kitų įgūdžių, pavyzdžiui, bendravimo, empatijos, problemų sprendimo ir t. t.

Dar viena pedagoginė kompetencija švietėjams - naujas ugdymo turinio kūrėjų vaidmuo. Taikydami hibridinį modelį, jie turi žinoti, kaip planuoti užsiėmimus, atsižvelgdami į skaitmeninį turinį. švietėjai turi sukurti geriausią mokymo(si) patirtį besimokantiesiems, o tam jie turi nepamiršti visų jiems prieinamų skaitmeninių priemonių ir išteklių.

Informacijos projektavimas

Mokymo kurso planavimas ir organizavimas hibridiniu būdu yra nemenkas iššūkis švietėjams. Jis apima ne tik technologinių priemonių diegimą į mokymo procesą ar valdymą, bet ir, svarbiausia, kontekstui tinkamo dizaino naudojimą. Kurso projektavimo procesas yra sudėtingas. Rengiant informaciją daugiausia dėmesio skiriama loginei veiksmų seakai, kuri prasidėtų nuo mokymo(si) tikslų parengimo, po to būtų nustatomos ir išdėstomos pagrindinės temos, parenkami mokymo metodai ir ištekliai, planuojama mokymo(si) veikla ir galiausiai atliekamas mokymo(si) ir paties mokymo proceso bei dalyvių pasiekimų vertinimas.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos)

„Microsoft Teams“ įrankio ir vaizdo bei garso įrenginių naudojimas, leidžia vienu metu rengti pamokas klasėje (besimokantieji, kurie gali dalyvauti tiesiogiai) ir per vaizdo konferencijos būdu (besimokantieji, esantiems namuose).

Be skaitmeninių priemonių naudojimo, kai kurie techniniai nurodymai hibridinėms klasėms būtų tokie:

- Pasistenkite, kad vieta, kurioje bus suaugusiųjų švietėjas, būtų apšviesta. Stenkitės, kad šviesa sklistų iš priekio ir nebūtų apšvietimo iš nugaros.
- Palikite fotoaparato fokusavimo ir šviesos kontrolės nustatymus automatinio režimu.
- Prieš pradėdami mokyti, patikrinkite kameros diapazoną, kad nustatytumėte galimą mokytojo judėjimo trajektoriją.
- Priminkite besimokantieji, kad jų mikrofonai ir kameros būtų įjungti. Jei kuris nors iš jų negali to padaryti, „Google Meet“ programoje besimokančiųjų mikrofonus gali kontroliuoti vaizdo konferencijos organizatorius.
- Atlikite paskirtos klasės techninės įrangos (kompiuterio, kameros ir garso) papildymo bandymus.

7.12. HIBRIDINIS MOKYMAS(IS) SKAITMENINĖS TRANSFORMACIJOS PROGRAMOJE

Bendras gerosios praktikos kontekstas:

Šalis: Ispanija

Organizacijos tipas: Technologinio miestelio fondas

Kursas / dalykas / pamoka: Skaitmeninės transformacijos programa

Mokymo(si) modelis: mokymo(si) būdas: dieninis, neakivaizdinis, dualus

Kada buvo sukurta ši praktika?

2023 m. balandžio mėn.

Atskiras atvejis ar šiuo metu jis tęsiamas?

Šiuo metu jis yra tęsiamas.

PRADINĖ SITUACIJA

Kokia pradinė situacija paskatino sukurti hibridinę mokymo(si) aplinką / kursą?

Hibridinės sistemos naudojimo idėja - suteikti galimybę įgyti reikiamų žinių ir įgūdžių skaitmeninės transformacijos srityje visiškai praktine forma, pritaikyta prie dalyvių poreikių ir darbotvarkės.

Kokia motyvacija pedagogų požiūriu lėmė hibridinę mokymo(si) koncepciją?

Pereinant prie skaitmenizavo, prioritetas teikiamas asmenims, inicijuojantiems pokyčius, kurie, naudodamiesi skaitmeninėmis technologijomis, atveria naujas galimybes mokytis įmonėse. Motyvacija arba iššūkis yra tai, kad skaitmeninės transformacijos kursas turi būti kursas, kuriame skaitmeninė transformacija būtų taikoma ir mokymo pasaulyje, o hibridinis mokymas yra vienas iš šios skaitmeninės transformacijos ir naujų pedagoginių priemonių bei praktikos įgyvendinimo rezultatų. Taip pat, žinoma, palengvinti prieigą prie mokymo ir pašalinti fizines, geografines ar profesines kliūtis.

Kokie buvo konkretūs tikslai, kuriuos norėta pasiekti?

Tikslas - įgalinti asmenis vadovauti skaitmeninei transformacijai organizacijose.

Kokius mokymo(si) rezultatus turėtų pasiekti besimokantieji?

Mokymų dalyviai išmoks:

- Būtinų metodų perėjimui į vartotojų patirties organizavimą.
- Tinkamos skaitmeninės rinkodaros strategijos kūrimo.
- Nustatyti ir suprasti, kaip naudojamos naujos technologijos, kurios keičia organizacijų darbo metodus.

PROJEKTAVIMAS: MOKYMO(SI), MOKYMO IR VERTINIMO STRATEGIJA

Hibridinio mokymo scenarijai

Kursas turi tiesioginę dalį, kuri gali vykti fiziškai klasėje arba gali būti vykdoma skaitmeninėmis priemonėmis (synchroniniai scenarijai). Dar yra dalis mokymų per platformą ir asinchroniniu būdu.

Vertinimo priemonės

Besimokančiųjų žinios bus vertinamos užbaigus kiekvieną modulį. Vertinimas bus atliekamas tiesioginių kontakto užsiėmimų metu. Besimokantieji mokymo(si) platformoje taip pat įsivertins savo įgūdžius.

Kaip dalyviai buvo skatinami bendrauti?

Organizuojant kursus yra naudojamas „Virtualios klasės“ metodas, leidžiantis besimokantiejiems dalyvauti užsiėmimuose internetu. Šis būdas yra palankiai vertinamas besimokančiųjų, nes sudaro galimybę mokytis tiesiogiai, patogiai bei saugiai, nes mokymasis vyksta iš namų. Virtualios klasės metodas yra paremtas mokymo(si) sistema, kai mokytojas ir besimokantieji bendrauja realiuoju laiku, naudodami virtualiausio ryšio platformas, t. y. vaizdo konferencijos būdu. Kiti ištekliai, didinantys mokymo dalyvių interaktyvumą kurse, yra šie:

- Interaktyvios atmintinės,
- Tekstų ir paveikslėlių galerijos,
- Infografikai,
- Vaizdo ir garso įrašai.

Kokia programinė įranga - platforma / architektūra buvo naudojama hibridiniam scenarijui palaikyti?

Naudodamiesi „Google Classroom“, švietėjai sukuria „klasę“, kurioje besimokantieji gali dalyvauti įvairiuose mokymuose. Naudodamiesi „Google“ sukurtais ištekliais ir įrankiais, jie gali dalyvauti įvairiuose kūrybiniuose ir praktiniuose mokymo(si) projektuose.

Kokia techninė įranga buvo naudojama?

- Kompiuteris, kuris bus jungiamas prie vaizdo konferencijos naudojant „Google Meet“.
- Vaizdo kamera.
- Mikrofonas.

KŪRIMAS

Kaip ir kas parengė turinį?

Tai praktiniai mokymai, kuriuos rengia dirbantys specialistai ir verslininkai, o tai dar labiau praturtina žinių įgijimą per realius atvejus, dalijimąsi patirtimi, kontaktų užmezgimą ir ryšių užmezgimą.

Kokia mokomoji medžiaga buvo parengta?

I BLOKAS. Strateginis planavimas ir skaitmeninė transformacija (4 val.),

- 1 sesija: Strateginis planavimas ir skaitmeninė transformacija (4 val.),

II BLOKAS. Kultūrinė transformacija organizacijoje: Inovacijos, „Agile“, „Scrum“, „Design Thinking“ (4 val.).

- 2 sesija: Kultūrinė transformacija organizacijoje: Inovacijos, „Agile“, „Scrum“, „Design Thinking“ (4 val.).

III BLOKAS. Į klientą orientuota organizacija (6 val.).

- 3 sesija: CX ir skaitmeninė transformacija (4 val.).
- 4 sesija: Talentų valdymas į klientus orientuotoje organizacijoje (2 val. internetu).

IV BLOKAS. Skaitmeninė rinkodara ir skaitmeninimas (8 val.).

- 5 sesija: Skaitmeninė ir tradicinė rinkodara. Rinkodaros planas (4 val.).
- 6 sesija: Kibernetinis saugumas, kaip apsaugoti savo įmonę (4 val.).

V BLOKAS. Pramonės 5.0 technologijos (20 val.).

- 7 sesija: Skaitmeninė transformacija pramonėje. Technologinės priemonės.
- 8 sesija: Debesų kompiuterija, daiktų internetas ir blokų grandinė.

- 9 sesija: Virtualioji, papildytoji ir mišrioji realybė. Įtraukioji patirtis.
- 10 sesija: TEMATINIS TURAS: ROBOTIKA.
- 11 sesija: TEMATINIS TURAS: GAMYBA. Praktinio mokymo blokas: Bendravimo su priklausomais asmenimis įstaigose metodai (50 val.).

Kur buvo galima rasti skaitmeninį turinį? (URL)

<https://campustecnologicoalgeciras.es/cursos/i-programa-en-transformacion-digital/>

Kiek laiko tam reikėjo skirti?

Mišrus formatas: 40 val. (10 sesijų) akivaizdinių užsiėmimų + 60 val. mokymų internetu.

HIBRIDINIŲ MOKYMO(SI) SCENARIJŲ ĮGYVENDINIMAS IR VERTINIMAS

Kaip besimokantieji įvertino šią koncepciją?

Besimokantieji programą vertina labai teigiamai, nes visos programos metu jie kuria savo skaitmeninės transformacijos planą, įtraukdami skirtingus kiekvienos savaitės dėstomų temų elementus, tai palengvina plano rengimą ir nesukelia pernelyg didelio papildomo darbo krūvio.

Kaip patys suaugusiųjų švietėjai vertino šią koncepciją? (pliusai ir minusai, išmoktos pamokos).

Suaugusiųjų švietėjų nuomone, hibridinis mokymas(is) yra tik dar vienas skaitmeninės transformacijos visose srityse pavyzdys. Lygiai taip pat, kaip įmonės turi prisitaikyti prie skaitmeninių pokyčių, turi prisitaikyti ir mokymas, o tai reiškia naujus mokymo būdus. Švietėjai taip pat mano, kad hibridinio arba mišraus mokymo(si) scenarijus yra iššūkis jiems, reikalaujantis didelės skaitmeninės kompetencijos ir pasitikėjimo savimi. Norint išlaikyti asmenų, besimokančių pagal skirtingus scenarijus, mokymo(si) tempą, reikia tam tikrų įgūdžių.

Vertinimas (priklausomai nuo praktikos)

Kiekvienam mokymo moduliui ir mokymo daliai taikomas specialus žinių vertinimas.

Ar praktika ir (arba) atskiri elementai gali būti įdiegti jūsų organizacijose? (Tvarumas)

Taip, kurso turinys yra lengvai pritaikomas įvairiems mokymo(si) stiliams.

HIBRIDINIO MOKYMO(SI) IGYVENDINIMO SĖKMĖS VEIKSNIAI

Didaktinė ir pedagoginė kompetencija

Reikia turėti ne mažiau kaip 300 val. mokymo patirties ir šias kvalifikacijas:

- Profesinio mokymo diplomą arba lygiavertį pažymėjimą.
- Švietėjai turi būti išklause ne mažiau kaip 30 val. mokymų arba turėti ne mažiau kaip 60 val. patirtį hibridinio mokymo ir informacinių bei ryšių technologijų naudojimo srityje.

Informacijos projektavimas

Siekama, kad besimokantieji suprastų, kaip taikyti skaitmeninę transformaciją realiame gyvenime, todėl turinys parengtas remiantis pavyzdžiais, personalizavimu per patirtį, scenarijų kūrimu, simuliacijomis ir audiovizualinių išteklių naudojimu, kad būtų galima juos įtraukti į konkretų kontekstą.

Standartai ir politika (pvz., duomenų apsauga)

„Technological Campus Foundation“ apsaugo duomenis ir tuo pačiu metu suteikia saugią prieigą švietėjams ir besimokantiejiems.

Techniniai įgūdžiai (įrankiai, platformos)

Švietėjai turi turėti geras skaitmenines kompetencijas, susijusias su aktyvių metodų taikymu skaitmeniniame kontekste ir skaitmeninių technologijų panaudojimu besimokančiųjų kompetencijų vertinimui. Švietėjai ir besimokantieji turi mokėti naudotis vaizdo konferencijų programomis.